

Kommunfullmäktiges protokoll

Plats och tid Matsalen, Tanumskolan, kl 17.00–20.00, ajournering 19.30-19.45

Ledamöter Se nästa sida.

Övriga närvarande John Karlsson, Kanslichef
Sofia Reimbert, Sekreterare

Justeringens plats och tid Digital justering, 2025-11-26

Paragrafer 112–136

Sekreterare

Sofia Reimbert

Ordförande

Karl-Erik Hansson

Justerare

Ann-Marie Olofsson

Oskar Josefsson

ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits på kommunens hemsida (anslagstavlan).

Nämnd/Styrelse Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum 2025-11-24

Tillkännagivet från och med 2025-11-26

Tillkännagivet till och med 2026-12-18

Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliet

TANUMS
KOMMUN

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Dokumenttyp
Protokoll

Sammanträdesdatum
2025-11-24

Sida
2 (44)

Mötets ärendenummer
KS 2025/0015

Beslutande ledamöter

Karl-Erik Hansson, Ordförande (C)
Ramona Gullholm, 1:e vice ordförande (S)
Claes G Hansson, 2:e vice ordförande (M)
Liselotte Fröjd (M)
Hans Schub (M)
Birgitta Nilsson (M), § 112–130
Lars-Erik Johansson (M), § 112–122, 125–136
Alf Johansson (M)
Lisbeth Hansson (M), § 112–122, 125–136
Ingrid Klingspor (M)
Anders Dahlgren (M)
Roger Wallentin (C)
Ann-Marie Olofsson (C)
Kerstin Fransson (C)
Catrine Adlersson (C)
Sven-Eric Olsson (L)
Sonny Haglund (KD)
Anna-Lena Karlsson (KD)
Louise Thunström (S)
Oskar Josefsson (S)
Roger Friberg (S)
Gunilla Palm (S)
Ronny Larsson (S)
Glenn Sandsten (S), § 112–122, 125–136
Camilla Hogebrandt (S)
Siv Bergström (V)
Erland Svensson (V)
Michael Halvarsson (MP), § 118–136
Lars-Erik Borg (SD)
Kristina Borg (SD)
Hallgeir Övstetun (SD), § 128–136
Lars Johansson (M), ersätter Eva-Lena Sundås (M)
Urban Jansson (M), ersätter Nicklas Svensson (M)
Enar Bohlin (M), ersätter Agne Andrésen (M) § 112–122, 125–136
Ann-Helén Danielsson (M), ersätter Birgitta Nilsson (M) § 131–136
Ulf Andersson (M), ersätter Kristina Frigert (M)
Erik Norderby (C), ersätter Peter Adlersson (C)
Göran Lignell (L), ersätter Jan Olsson (L) § 122–136
Tyrone Andersson (S), ersätter Ida Jakobsson (S)
Jenny Stang Corneliusson (S), ersätter Glenn Sandsten (S) § 123–

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Dokumenttyp
Protokoll

Sammanträdesdatum
2025-11-24

Mötets ärendenummer
KS 2025/0015

Sida
3 (44)

124 pga jäv

Björn Edström (MP), ersätter Michael Halvarsson (MP) § 112–117
Jan Sämberg (SD), ersätter Eva Andersson (SD)

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

TANUMS
KOMMUN

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Dokumenttyp
Protokoll

Sammanträdesdatum
2025-11-24

Sida
4 (44)

Mötets ärendenummer
KS 2025/0015

Innehåll

Ärende	Sida
Val av justerare	6
Medborgarförslag om förbättring av Trappgatan, Fjällbacka	7
Medborgarförslag om belysning i Brandparken, Fjällbacka	8
Medborgarförslag om belysning på motionsspåret kring Ejgdestämnen/Possemyren, Hamburgsund	9
Medborgarförslag om frivillig återvandring	10
Interpellation och svar på interpellation från Michael Halvarsson (MP) gällande planbesked för Kuseröd 1:12	11
Interpellation och svar på interpellation från Siv Bergström (V) gällande Tanum kommuns svar på regeringens remiss om förslag på byggande av nya kärnreaktorer längs de svenska kusterna	12
Näringslivsstrategi	13
Renhållningstaxa	15
Ny VA-taxa från och med 1 januari 2026	17
Detaljplan för del av Östad 1:9 m fl, Östad förskola, antagande	19
Förvärv av fastigheterna Ryland 3:90 och 3:91 samt Tanumshede 2:41 och 2:42 (Tanums bostäder)	21
Fastställande av borgensram för lån upptagna av Tanums Bostäder AB 2026	23
Fastställande av borgensram för lån upptagna av Rambo AB 2026	25
Kommunal utdebitering 2026	27
Driftbudget 2026	28
Investeringsbudget 2026 och investeringsplan 2027-2028	32
Budget 2026	34
Ekonomisk plan för åren 2027-2028	36
Ny taxa för barnomsorg, från 1 januari 2026	37
Slutredovisning av Solcellspark Tanumshede, projekt 63050	39
Slutredovisning av projekt, ny räddningsstation och ambulansstation i Tanumshede, projekt 62808 och 62809	40
Anmälningssärenden enligt socialtjänstlagen (SOL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), ej verkställda beslut 2025	42
Meddelanden till kommunfullmäktige 2025	43

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Dokumenttyp
Protokoll

Sammanträdesdatum
2025-11-24

Mötets ärendenummer
KS 2025/0015

Sida
5 (44)

Avsägelse och val efter Eva-Lena Sundås (M) som ledamot i kommunfullmäktige

44

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Val av justerare

Paragraf KF § 112

Sammanfattning av ärendet

Oskar Josefsson (S) och Ann-Marie Olofsson valdes att justera protokollet.

Medborgarförslag om förbättring av Trappgatan, Fjällbacka

Paragraf KF § 113

Ärendenummer KS 2025/0925-351

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Medborgarförslaget överlämnas till tekniska nämnden för beredning och beslut

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag om förbättringar på Trappgatan i Fjällbacka har lämnats in.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att medborgarförslaget överlämnas till tekniska nämnden för beredning och beslut.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag

Tjänsteskrivelse daterat 2025-11-03

Beslutet skickas till

Förslagsställaren

Tekniska nämnden

Medborgarförslag om belysning i Brandparken, Fjällbacka

Paragraf KF § 114

Ärendenummer KS 2025/0926-361

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Medborgarförslaget överlämnas till tekniska nämnden för beredning och beslut

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag om belysning i Brandparken, Fjällbacka har lämnats in. Kommunfullmäktiges presidium föreslår att medborgarförslaget överlämnas till tekniska nämnden för beredning och beslut.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-11-03

Beslutet skickas till

Förslagsställaren

Tekniska nämnden

Medborgarförslag om belysning på motionsspåret kring Ejgdestämman/Possemyren, Hamburgsund

Paragraf KF § 115

Ärendenummer KS 2025/0953-267

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Medborgarförslaget överlämnas till tekniska nämnden för beredning och beslut

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag om belysning på motionsspåret kring Ejgdestämman/Possemyren i Hamburgsund har lämnats in. 9 personer står bakom medborgarförslaget

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att medborgarförslaget överlämnas till tekniska nämnden för beredning och beslut.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Förslagsställarna

Tekniska nämnden

Medborgarförslag om frivillig återvandring

Paragraf KF § 116

Ärendenummer KS 2025/0958-194

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Medborgarförslaget anses besvarat då kommunen tackat nej till erbjudandet om dialog/Information om frivillig återvandring

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag om att Tanums kommun ska tacka nej till erbjudandet om information kring återvandring.

Kommunfullmäktiges presidium föreslår att medborgarförslaget anses besvarat då kommunen tackat nej till erbjudandet om dialog/Information om frivillig återvandring.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-11-03

Beslutet skickas till

Förslagsställaren

Interpellation och svar på interpellation från Michael Halvarsson (MP) gällande planbesked för Kuseröd 1:12

Paragraf KF § 117

Ärendenummer KS 2025/0918-940

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Ärendet bordläggs till nästa kommunfullmäktige 23 februari 2026.

Sammanfattning av ärendet

Michael Halvarsson (MP) har lämnat in en interpellation om hur planprocessen i Grönemad hanteras. Interpellationen är ställd till kommunalrådet Liselotte Fröjd (M).

Kommunfullmäktige beslutade den 27 oktober 2025, § 111 att bordlägga interpellationen till kommunfullmäktige 24 november 2025.

Svar på interpellationen finns nu.

Beslutsunderlag

Interpellation

Svar på interpellation

Tjänsteskrivelse

Förslag till beslut under överläggningarna

Liselotte Fröjd (M) föreslår att ärendet bordläggs till nästa möte då Michael Halvarsson (MP) inte är på plats.

Beslutsgång

Ordförande frågar om ärendet ska avgöras idag eller bordläggas till nästa sammanträde och finner att kommunfullmäktige beslutar att bordlägga ärendet till nästa sammanträde.

Beslutet skickas till

Berörda förtroendevalda

Interpellation och svar på interpellation från Siv Bergström (V) gällande Tanum kommuns svar på regeringens remiss om förslag på byggande av nya kärnreaktorer längs de svenska kusterna

Paragraf KF § 118

Ärendenummer KS 2025/0981-940

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Interpellationen väcks
2. Tacka för interpellation och svar på interpellation

Sammanfattning av ärendet

Siv Bergström (V) har lämnat in en interpellation om kommunen svar på regeringens remiss om att möjliggöra byggande av nya kärnreaktorer (Ny kärnkraft i Sverige - fler möjliga platser, KN2025/1872).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-11-05

Interpellation

Svar på interpellation

Förslag till beslut under överläggningarna

Siv Bergström (V) yttrar sig.

Liselotte Fröjd (M) yttrar sig.

Beslutet skickas till

Berörda förtroendevalda

Näringslivsstrategi

Paragraf KF § 119

Ärendenummer KS 2025/0897-481

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Anta ny näringslivsstrategi för Tanums kommun

Sammanfattning av ärendet

Tanums kommun har en antagen näringslivsstrategi från 2018.

Ett arbete har under året pågått för att ta fram en ny näringslivsstrategi. Arbetet inleddes hösten 2024 efter ett beslut från kommunstyrelsen att tillsätta en "Forum-grupp" för arbetet.

En forumgrupp kallad "Ny näringslivsstrategi" bildades som referensgrupp till arbetet. Gruppen har varit en viktig arbetsgrupp för processen.

I "Forum Ny Näringslivsstrategi" deltog följande företag:

Panget på Resö/Resö Samhällsförening, Säms Gård/LRF, Grebys Hotell & Restaurang, Nyttodata Fjällbacka, TanumStrand, Bend Communication/Företagarna i Tanums kommun, Tenstar Simulation AB, IOSoft AB, Pickles, Fjällbacka Solpark och Brixly

Forumgruppen har träffats vid flera tillfällen under året tillsammans med Kommunstyrelsens arbetsutskott för att diskutera och forma den nya näringslivsstrategin. Tillsammans har syfte och mål arbetats fram.

Näringslivsarbetet ska kännetecknas av proaktiv samverkan för goda och nära relationer. Arbetssättet ska vara utvecklingsinriktat och ha ett långsiktigt fokus.

Vi är öppna för att kommunens handlingar, arbetssätt och rutiner ifrågasätts och omprövas – vi vågar pröva nya vägar.

Beslutsunderlag

Näringslivsstrategi

Tjänsteskrivelse

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 205

Förslag till beslut under överläggningarna

Liselotte Fröjd (M) föreslår bifall till beredningsförslaget.

Nämnd/Styrelse
Kommunfullmäktige

Dokumenttyp
Protokoll

Sammanträdesdatum
2025-11-24

Sida
14 (44)

Beslutet skickas till

Kommundirektör
Utvecklingschef
Näringslivsutvecklarna

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Renhållningstaxa

Paragraf KF § 120

Ärendenummer KS 2025/0921-563

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Grundavgifterna i renhållningstaxan lämnas orörda för 2026

I övrigt gäller kommunfullmäktiges beslut från 2023-10-30, § 134, där det i den antagna taxan framgår att taxan indexregleras enligt avfallsindex A12:1MD respektive A12:3MD

Sammanfattning av ärendet

Rambo AB har föreslagit att renhållningstaxan justeras inför 2026, utöver den indexreglering som sker årligen gällande hämningsavgiften. En höjning av grundavgifterna anses nödvändigt för att nå en budget i balans.

Förslaget innebär en höjning av grundavgiften för villor med 100 kr per år inklusive moms, för lägenheter med 100 kr per år inklusive moms och för verksamheter med 80 kr per år exklusive moms. Tillsammans med indexregleringarna förväntas höjningarna innebära ett positivt resultat om 350.000 kr för 2026.

Utebliven justering av grundavgifterna beräknas medföra ett underskott om 730.000 kr 2026.

I sin framställan pekar Rambo på en rad effektiviseringar som bolaget dels arbetar med nu, och dels kommer att genomföra framledes. Effektiviseringarna är inte angivna i belopp, det vill säga, den positiva ekonomiska aspekten är inte belyst.

Med ändring av Rambos förslag föreslår Tekniska nämnden att grundavgifterna inte justeras, utan lämnas orörda 2026, och att effektiviseringarna arbetas in i budget.

Hämtningstaxan justeras i enlighet med av kommunfullmäktige beslutade avfallsindex A12:1MD för hämtning respektive A12:3MD för slamtömning med oktober månad som basmånad.

Tekniska nämnden beslutade den 20 oktober 2025, § 128, att Renhållningstaxan för 2026 justeras enligt avfallsindex A12:1MD för hämtning respektive A12:3MD för slamtömning enligt tidigare beslut i kommunfullmäktige. Vidare föreslår tekniska nämnden att grundavgifterna inte justeras utan lämnas orörda 2026.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens beslut 2025-10-20, § 128 med bilagor

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-20

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 208

Beslutet skickas till

Rambo AB efter beslut i kommunfullmäktige

Ny VA-taxa från och med 1 januari 2026

Paragraf KF § 121

Ärendenummer KS 2025/0814-543

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Anta förslag till ändrad VA-taxa
2. Taxan ska börja gälla från 1 januari 2026

Sammanfattning av ärendet

Tekniska nämnden beslutade den 22 september 2025, § 112 att föreslå kommunfullmäktige anta förslag till ändrad VA-taxa, samt att taxan ska börja gälla från 1 januari 2026.

De senaste 15 åren har stora investeringar gjorts för att hantera utbyggnad och anslutning av omvandlingsområden och exploateringsområden samt för att möta ökade krav på rening i våra avloppsreningsverk. Ett stort behov framöver är att även förnya ett ålderdomligt VA-nät. Investeringar görs även kontinuerligt för energibesparande åtgärder.

För att säkerställa att VA-verksamheten även framöver kan möta nya krav och hantera nödvändiga investeringar, behöver avgiftsstrukturen justeras. De ekonomiska förutsättningarna påverkas av investeringarnas storlek och den höga andelen kapitalkostnader, vilket gör verksamheten särskilt känslig för förändringar i räntenivåer.

En större andel av VA:s ekonomi går till kapitalkostnader, vilket innebär att verksamheten är räntekänslig.

Med ovanstående som bakgrund behöver taxan justeras

Brukningsavgift

Taxan föreslås att höjas med tre procent till år 2026 för att bibehålla balansen mellan intäkter och utgifter.

Anläggningsavgift

Föreslagen taxejustering följer bedömd kostnadsuppräknings för övrig kommunal verksamhet. Anläggningsavgiften föreslås därför också höjas med tre procent.

Kommunstyrelsen förslag till beslut innebär att brukningsavgiften höjs med 2 % istället för en höjning 3 %.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-21

Tekniska nämndens protokoll 2025-09-22 § 112

Förslag VA-taxa 2026

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 209

Förslag till beslut under överläggningarna

Alf Johansson (M) föreslår bifall till beredningsförslaget

Beslutet skickas till

Tekniska nämndens för verkställighet

Detaljplan för del av Östad 1:9 m fl, Östad förskola, antagande

Paragraf KF § 122

Ärendenummer KS 2024/0180-314

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Anta detaljplan för del av 1:9 m. fl. Östad förskola i enlighet med 5 kap. 27 § plan och bygglagen

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade den 23 september 2025, § 139 bland annat föreslår kommunfullmäktige anta detaljplanen berörande Detaljplan för del av Östad 1:9 m.fl. Östad förskola i enlighet med 5 kap. 27 § plan och bygglagen.

Planens syfte är att möjliggöra för ändamål förskola med sex (6) avdelningar, mottagningskök och administration så att cirka 100 barnomsorgsplatser möjliggörs. Utemiljön ska vara minst 40 kvadratmeter per barn i enlighet med Boverket och kommunens rekommendationer. Vidare ska det möjliggöras för ändamål grupp- och serviceboende enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Samtliga användningar avser allmänt ändamål. Att planlägga för båda markanvändningarna syftar till att möjliggöra ombyggnation då behov av barnomsorgsplatser minskar samtidigt som behov av omsorgsboende ökar. Syftet är att användningarna ska verka var för sig.

Detaljplanen överensstämmer med intentionerna i översiktsplanen. Miljö- och byggnadsnämnden beslutade 2025-02-04 § 9 att detaljplanen inte innebär en betydande miljöpåverkan.

Detaljplanen handläggs med utökat förfarande i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900) med ändringar från 2022-01-01. Motiv till förfarande utgår från 5 kap. 7 § plan- och bygglagen, punkt 2 är av betydande intresse för allmänheten.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 212

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-14

Miljö- och byggnadsnämndens protokoll 2025-09-23, § 139

Planbeskrivning 2025-09-05

Plankarta 2025-09-05

Illustrationskarta 2025-09-05

Övrigt underlag:

- Granskningsutlåtande 2025-09-05
- Naturvärdesinventering, Naturcentrum 2024-08-12, uppdaterad 2025-01-17
- Trafik- och bullerutredning, Norconsult 2024-09-19, uppdaterad 2025-02-11
- Förutsättningar för vatten, spillvatten och dagvatten PM, Tekniska Förvaltningen, 2024-08-27
- Översiktlig miljöteknisk markundersökning, WSP 2025-04-16
- Projekterings PM Geoteknik, AFRY, 2025-04-18
- Bergteknisk undersökning för underlag till detaljplan PM Bergteknik, AFRY, 2025-04-08
- Länsstyrelsens beslut och Arkeologisk utredning, Bohusläns museum, 2024-11-11

Beslutet skickas till

Miljö- och byggnadsnämnden

Förvärv av fastigheterna Ryland 3:90 och 3:91 samt Tanumshede 2:41 och 2:42 (Tanums bostäder)

Paragraf KF § 123

Ärendenummer KS 2025/0900-942

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Ställa sig bakom Tanums Bostäders förvärv av fastigheter i Tanumshede: Ryland 3:90 och 3:91 samt Tanumshede 2:41 och 2:42
2. Ägarombudet för kommunens räkning godkänner förvärv när ärendet behandlas på Tanums Bostäder ABs bolagsstämma

Sammanfattning av ärendet

Styrelsen för Tanums Bostäder AB inkom 2025-10-15 med en skrivelse om avsikt att förvärva fastigheter i Tanumshede. Enligt § 8 i de ägardirektiv för Tanums Bostäder AB som kommunfullmäktige har fastställt, ska Tanums Bostäder tillse att kommunfullmäktige i Tanums kommun ges möjlighet att ta ställning innan sådana beslut fattas i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Efter att kommunfullmäktige haft möjlighet att yttra sig ska enligt § 14 i bolagsordningen för Tanums Bostäder bolagsstämman besluta bland annat om köp eller försäljning av fast egendom över 20 mnkr.

I underlaget framgår förtydligande från Tanums Bostäder AB.

För förvärvet samt kommande investeringsplan innebär behov av utökad borgen. Beslutad borgen för 2025 uppgår till 600,0 mnkr. En utökning av borgen föreslås till 690,0 mnkr.

Tanums Bostäder AB har erbjudits möjlighet till förvärv av fastigheterna: Ryland 3:90 och 3:91 samt Tanumshede 2:41 och 2:42 samtliga i Tanumshede. Detta till ett pris om 52 mnkr. Förvärvet föreslås göras i bolagsform.

Totalt omfattar köpet ett 35-tal bostäder samt en obebyggd tomt.

Ärendet behandlades 2025-10-08 av Tanums Bostäder AB.

Påverkan på ekonomi

Med dagens lånelimit hos Kommuninvest innebär ett beslut om utökad borgen, för någon av kommunens bolag, en begränsning av investeringsvolymen för kommunens egen del med motsvarande belopp.

Ökning av borgensåtagandet innebär en finansiell risk för kommunen, men risken för infriande av borgen bedöms som mycket låg.

Påverkan på koncernen

Med förvärv och nybyggnation ökar bolagsbolagets fastighetsbestånd, vilket innebär möjlighet att i högre grad tillgodose behov av bostäder. Efterfrågan på hyresrätter är fortsatt stor i kommunen och Tanums Bostäders bostadskö innehåller drygt 2 000 personer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-21
TBABs inkomna handlingar
Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 214

Jäv

Lars-Erik Johansson (M), Lisbeth Hansson (M), Enar Bohlin (M) och Glenn Sandsten (S) är jäviga och deltar inte i överläggning eller beslut.

Beslutet skickas till

Tanums Bostäder AB
Ombudet

Fastställande av borgensram för lån upptagna av Tanums Bostäder AB 2026

Paragraf KF § 124

Ärendenummer KS 2025/0874-903

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Såsom för egen skuld ingå borgen för Tanums Bostäder AB låneförpliktelser upp till ett totalt hösta belopp om 690,0 mnkr under 20251201–20261231 samt på detta belopp löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet ska beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga lånebelopp.
2. Beslut fattat av kommunfullmäktige 2024-11-25 § 146 upphävs från och med 2025-12-01 i och med detta beslut

Sammanfattning av ärendet

Det kommunala borgensåtagandet är en form av propieborgen. Lån med kommunal borgen är en förutsättning för upplåning hos Kommuninvest.

Tanums Bostäder AB har inkommit med skrivelse om förslag till utökad borgensram inför 2025-12-01-2026-12-31. Dagens borgensram uppgår till 600,0 mnkr. Tanums Bostäder AB har inkommit med dels förvärv av fastigheter i Tanumshede, dels investeringsplan.

Fastighetsförvärv behandlas av kommunfullmäktige i separat ärende, varefter det beslutas i en extra bolagsstämma. När beslut avseende förvärvet fattats samt vunnit laga kraft avses förvärv genomföras innan årsskiftet 2025/2026. Gällande beslut om borgensram för 2025 föreslås därmed att uppdateras.

Investeringsplanen för bolaget innebär förutom renoveringsinsatser på Ekdungen samt övriga renoveringsprojekt också innehålla nybyggnation av bostäder på Kattedaben i Tanumshede.

Sammantaget innebär det en utökad borgensram på 90,0 mnkr till 690,0 mnkr för perioden 2025-12-01—2026-12-31.

Påverkan på ekonomi

Ökat borgensåtagande innebär en finansiell påfrestning på Tanums kommun samt kan även (utifrån modell för lånelimit hos Kommuninvest) begränsa kommunens låneutrymme.

Infriande av lån bedöms som mycket låg.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-21

Investeringsplan och utökad borgen 2025-12-01—2026-12-31

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 215

Jäv

Lars-Erik Johansson (M), Lisbeth Hansson (M), Enar Bohlin och Glenn Sandsten (S) är jäviga och deltar inte i överläggning eller beslut.

Beslutet skickas till

Tanums Bostäder AB

Ekonomichef

Fastställande av borgensram för lån upptagna av Rambo AB 2026

Paragraf KF § 125

Ärendenummer KS 2025/0873-903

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Såsom för egen skuld ingå borgen för Rambo ABs låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 59,4 mnkr under 2026 samt på detta belopp löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet ska beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga lånebelopp.

Sammanfattning av ärendet

Det kommunala borgensåtagandet är en form av propieborgen. Lån med kommunal borgen är en förutsättning för upplåning hos Kommuninvest.

Kommunfullmäktige har för 2025 beslutat om kommunal borgen på totalt 57,4 mnkr. Detta för lån som Rambo AB tecknar i samband med införande av nytt insamlingssystem i Tanums kommun samt för flytt av transportverksamhet till Tyfts avfallsanläggning.

Lån upptagna för nytt insamlingssystem respektive flytt av transportverksamheten amorteras på 8 år, i linje med kalkylerad avskrivningstid.

Under 2025 amorterar Rambo AB på lån, upptagna för införandet av nytt insamlingssystem, med motsvarande 7,1 mnkr. Borgen föreslås uppgå till ett högsta belopp om 59,4 mnkr.

Tanums kommun tar ut borgensavgift för att uppfylla EU:s statsstödsregler samt skapa konkurrensneutralitet.

Påverkan på ekonomi

Borgensåtagande innebär en finansiell påfrestning för Tanums kommunkoncern. Borgensåtagandet sjunker i takt med amortering samt infriande av lån bedöms som mycket låg.

Påverkan på koncernen

Ökade lånevolymerna för de kommunala bolagen begränsar på sikt kommunens eget låneutrymme.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-19
Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 216

Beslutet skickas till

Rambo AB
Ekonomichef

Kommunal utdebitering 2026

Paragraf KF § 126

Ärendenummer KS 2025/0872-926

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Fastställa utdebitering 2026 till 21,56 kronor per skattekrona

Sammanfattning av ärendet

Kommunens utdebitering uppgick i 2025 års budget till 21,56 kronor per skattekrona. Budgetförslaget för 2026 baseras på oförändrad utdebitering 21,56 kronor per skattekrona.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-16

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 217

Förslag till beslut under överläggningarna

Liselotte Fröjd (M) och Oskar Josefsson (S) föreslår bifall till beredningsförslaget

Beslutet skickas till

Ekonomichef

Budgethandlingen ligger efter § 129

Driftbudget 2026

Paragraf KF § 127

Ärendenummer KS 2025/0723-923

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Anta driftbudget 2026 med verksamhetsförändringar och övriga justeringar med följande tillägg: tekniska nämnden tillförs i driftbudgeten 0,3mnkr för skyltar i Bullaren

Sammanfattning av ärendet

Inför 2026 tillförs nämnderna medel för särskilda satsningar motsvarande 4,5 mnkr. Utöver det tillförs nämnderna tillfälliga medel (endast för 2026) motsvarande 2,8 mnkr.

Kostnaden för beräknade pris- och löneökningar uppgår till 32,5 mnkr. Kompensation för löneökningar tillförs nämnderna efter lönerrevision. Ramjustering för volymförändringar inom barnomsorg, skola och äldreomsorg uppgår till sammantaget 5,4 mnkr. Nämndernas ramar har sänkts med 1,8 mnkr genom effektiviseringar.

I och med beslut om driftsbudget för 2026 flyttas verksamhetsansvaret för Sparvallen i Tanumshede samt kommande konstgräsplan i Fjällbacka. Verksamhetsansvar och budget flyttas från Barn- och utbildningsnämnden till Tekniska nämnden. Övriga relaterade nämndbeslut fattas inom ramen för respektive nämnds internbudget 2026.

I driftsbudgeten anvisas budgetanslag per nämnd. Budgetanslaget är ett nettoanslag och nämnderna väljer själva hur de ska arbeta för att nå verksamhetsmål inom tilldelat anslag.

Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om resurserna inte räcker till den planerade/pågående verksamheten måste nämnden vidta åtgärder så att verksamheten ryms inom anvisade medel.

Ärendet behandlas i kommunala samverkansgruppen den 21 oktober 2025.

Tillskott i budget 2026

Nämnd		Nivåhöjande/ Tillfälligt 2026	mnkr
Barn- och utbildningsnämnden	Föreningsstöd	Nivåhöjande	0,5
Barn- och utbildningsnämnden	Kulturskola	Nivåhöjande	0,5
Barn- och utbildningsnämnden	Barnomsorgstaxa	Nivåhöjande	0,5
Barn- och utbildningsnämnden	Skolbibliotek	Nivåhöjande	0,3
Barn- och utbildningsnämnden	Komp. minskade volymer förskola	Nivåhöjande	1,6
Summa Bun			3,4
Omsorgsnämnden	Projekt utökad bemanning SÄBO	Tillfälligt 2026	1,4
Omsorgsnämnden	Fältassistent	Nivåhöjande	0,8
Summa On			2,2
Miljö- och byggnadsnämnden	Resursförstärkning	Tillfälligt 2026	0,3
Miljö- och byggnadsnämnden	Resursförstärkning	Nivåhöjande	0,2
Summa Mbn			0,5
Kommunstyrelsen	Bidrag bastu Hamburgö	Tillfälligt 2026	0,07
Kommunstyrelsen (Valnämnden)	Genomförande av allmänna val 2026	Tillfälligt 2026	0,6
Kommunrevisionen	Resursförstärkning	Nivåhöjande	0,07

Kommunfullmäktige	Digitala enheter	Tillfälligt 2026	0,45
Summa nivåhöjande			4,5
Summa tillfälliga anslag 2026			2,8

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-21

Budget 2026 Tanums kommun

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 218

Förslag till beslut under överläggningarna

Liselotte Fröjd (M), Roger Wallentin (C), Catrin Adlersson (C), Hans Schub (M), Alf Johansson (M) och Anna-Lena Karlsson (KD) föreslår bifall till beredningsförslaget med tilläggsförslag att 0,3 mnkr tillförs tekniska nämnden i driftbudget för skyltar i Bullaren.

Oskar Josefsson (S), Ronny Larsson (S) och Louise Thunström (S) föreslår bifall till eget förslag

Siv Bergström (V) föreslår bifall till eget förslag

Göran Lignell (L) föreslår bifall till eget förslag

Michael Halvarsson (MP) föreslår bifall till eget förslag

Sven-Eric Ohlsson (L) yttrar sig.

Beslutsgång

Ordförande frågar först på framlagda budgetförslag var för sig och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt beredningsförslaget.

Ordförande frågar därefter på Liselotte Fröjd (M) med fleras tilläggsförslag om att 0,3 mnkr tillförs tekniska nämnden i driftbudget för skyltar i Bullaren och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsförslaget.

Reservationer

Oskar Josefsson (S), Louise Thunström (S), Ramona Gullholm (S), Roger Friberg (S), Gunilla Palm (S), Ronny Larsson (S), Glenn Sandsten (S),

Camilla Hogebrandt (S) och Tyrone Andersson (S) reserverar sig muntligen till förmån för eget förslag.

Michael Halvarsson (MP) reserverar sig muntligen till förmån för eget förslag.

Beslutet skickas till

Samtliga förvaltningschefer
Ekonomichef

Budgethandlingen ligger efter § 129

Investeringsbudget 2026 och investeringsplan 2027-2028

Paragraf KF § 128

Ärendenummer KS 2025/0723-923

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Fastställa investeringsbudget 2026 och investeringsplan för åren 2027 och 2028 med följande tillägg: utöka anslaget markförvärv med 1,0 mnkr i investeringsbudgeten 2026.

Sammanfattning av ärendet

Investeringsbudget 2026 uppgår sammantaget till 195,4 mnkr. Anslagen på investeringsbudgeten är knutna till vart och ett av de projekt/ramanslag som finns angivna.

För varje investeringsprojekt anges om kapitalkostnadskompensation medges eller inte. Varje nämnd har rätt att fatta beslut om anskaffning av inventarier till ett belopp om högst 0,5 mnkr per objekt under förutsättning att nämnden finansierar kapitalkostnaderna och övriga driftskostnader.

Investeringsplan uppgår till 228,0 mnkr för år 2027 och till 200,0 mnkr för år 2028. Planen anger inriktningen på investeringsverksamheten och beslut om de definitiva anslaget för varje projekt fattas i investeringsbudgeten för respektive av åren 2027 och 2028.

När totalt anslag anges innebär det ett medgivande att genomföra projektet även om budgetanslaget är uppdelat på flera år.

Ärendet behandlas i kommungemensam samverkansgrupp 2025-10-21.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-21

Budget 2026 Tanums kommun

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 219

Förslag till beslut under överläggningarna

Liselotte Fröjd (M), Roger Wallentin (C), Catrin Adlersson (C), Hans Schub (M), Alf Johansson (M) och Anna-Lena Karlsson (KD) föreslår bifall till beredningsförslaget med tilläggsförslaget att utöka anslaget markförvärv med 1,0 mnkr i investeringsbudgeten 2026.

Oskar Josefsson (S), Ronny Larsson (S) och Louise Thunström (S) föreslår bifall till eget förslag

Siv Bergström (V) föreslår bifall till eget förslag

Göran Lignell (L) föreslår bifall till eget förslag

Michael Halvarsson (MP) föreslår bifall till eget förslag

Sven-Eric Ohlsson (L) yttrar sig.

Beslutsgång

Ordförande frågar först på framlagda budgetförslag var för sig och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt beredningsförslaget.

Ordförande frågar därefter på Liselotte Fröjd (M) med fleras tilläggsförslag om att utöka anslaget markförvärv med 1,0 mnkr i investeringsbudgeten 2026 och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsförslaget.

Reservationer

Oskar Josefsson (S), Louise Thunström (S), Ramona Gullholm (S), Roger Friberg (S), Gunilla Palm (S), Ronny Larsson (S), Glenn Sandsten (S), Camilla Hogebrandt (S) och Tyrone Andersson (S) reserverar sig muntligen till förmån för eget förslag.

Michael Halvarsson (MP) reserverar sig muntligen till förmån för eget förslag.

Beslutet skickas till

Samtliga förvaltningschefer
Ekonomichef

Budget 2026

Paragraf KF § 129

Ärendenummer KS 2025/0723-923

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Fastställa resultat- och balansbudget för 2026 med tillägg att tillföra tekniska nämnden 0,3 mnkr i driftbudgeten för skyltar i Bullaren och 1,0 mnkr i utökning av anslag för markköp i investeringsbudgeten 2026
2. Att kommunstyrelsen under 2026 har rätt att nyupplåna och omsätta lån upp till en total låneram om 1 400 mnkr
3. Att kommunstyrelsen under 2026 har rätt, att utöver den totala låneramen för långfristig upplåning, uppta kortfristig upplåning om maximalt 35 mnkr
4. Uppdatera mål för god ekonomisk hushållning
5. I övrigt fastställa budget och budgetdokument 2026

Sammanfattning av ärendet

Budget och budgetdokument för år 2026 är upprättat med utgångspunkt från förslag till drift- och investeringsbudget.

Låneramen i budget 2026 uppgår till 1 400 mnkr.

Budget 2026 redovisar ett överskott om 5,0 mnkr. Det budgeterade resultatet innebär att kommunen lever upp till balanskravet och det ekonomiska målet som kommunfullmäktige fastställt.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning inklusive indikatorer för åren 2023–2026 är kompletterade för år 2027 och 2028.

Ärendet behandlas i den kommungemensamma samverkansgruppen 2025-10-21.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-21

Budget 2026 Tanums kommun

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 220

Förslag till beslut under överläggningarna

Liselotte Fröjd (M), Roger Wallentin (C), Catrin Adlersson (C), Hans Schub (M), Alf Johansson (M) och Anna-Lena Karlsson (KD) föreslår bifall till

beredningsförslaget med tillägg tillföra tekniska nämnden 0,3 mnkr i driftbudgeten för skyltar i Bullaren samt en utökning av anslaget för markförvärv med 1,0 mnkr i investeringsbudgeten 2026

Oskar Josefsson (S), Ronny Larsson (S) och Louise Thunström (S) föreslår bifall till eget förslag

Siv Bergström (V) föreslår bifall till Socialdemokraternas förslag till budget.

Göran Lignell (L) föreslår bifall till eget förslag

Michael Halvarsson (MP) föreslår bifall till eget förslag

Beslutsgång

Ordförande frågar först på framlagda budgetförslag var för sig och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt beredningsförslaget.

Ordförande frågar därefter på Liselotte Fröjd (M) med fleras tilläggsförslag om att tillföra tekniska nämnden 0,3 mnkr i driftbudgeten för skyltar i Bullaren samt en utökning av anslaget för markförvärv med 1,0 mnkr i investeringsbudgeten och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsförslaget.

Reservationer

Oskar Josefsson (S), Louise Thunström (S), Ramona Gullholm (S), Roger Friberg (S), Gunilla Palm (S), Ronny Larsson (S), Glenn Sandsten (S), Camilla Hogebrandt (S) och Tyrone Andersson (S) reserverar sig muntligen till förmån för eget förslag.

Michael Halvarsson (MP) reserverar sig muntligen mot beslutet till förmån för eget förslag.

Siv Bergström (V) reserverar sig muntligen mot beslutet till förmån för eget förslag.

Beslutet skickas till

Ekonomichef

Tanums kommun
Budget 2026

INLEDNING.....	3
Kommunstyrelsens ordförande	3
Budget 2026 i korthet	4
VISION, MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING SAMT INDIKATORER	7
VERKSAMHETSOMRÅDEN.....	12
SÄRREDOVISNING.....	20
KOMMUNALA BOLAG.....	23
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	27
BUDGETANTAGANDE OCH KÄNSLIGHETSANALYS.....	46
FINANSIELLA RAPPORTER.....	50
Resultatbudget	50
Finansieringsbudget	51
Balansbudget	52
Ekonomisk plan	53
Notförteckning	54
Investeringsbudget	56
NÄMNDERNAS VERKSAMHET.....	63
Driftbudget 2026	63
Nämnderna	64
EKONOMISKA STYRPRINCIPER FÖR TANUMS KOMMUN.....	72
RIKTLINJER FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING.....	77

Kommunstyrelsens ordförande

Budget 2026 i korthet

Efter några år med höga kostnadsökningar ser man nu en lugnare ekonomisk utveckling med lägre inflation och räntesänkningar från Riksbanken. Avskrivningar och räntekostnader ökar i takt med genomförande av investeringar. Inför 2026 tillförs nämnderna medel för särskilda satsningar utöver kompensation för uppräknig av pris- och löneökningar och justering för förändrade volymer. Nämnderna har under 2026 och för planperioden fortsatt effektiviseringskrav.

Utdebitering

Budgetförslaget baseras på att utdebitering (kommunalskatt) hålls oförändrad 21,56 kr. Kommunalskatten har därmed varit oförändrad sedan 2004.

Resultat

Budgeten redovisar ett överskott på 5,0 mnkr. Det budgeterade resultatet innebär att kommunen lever upp till balanskravet och det ekonomiska målet som kommunfullmäktige fastställt.

Ett bra resultat behövs för att kunna finansiera de investeringar som är nödvändiga för en fortsatt positiv utveckling av Tanum.

Driftbudget

Skatteintäkter och statsbidrag ökar med 16,3 mnkr. Avsättning för pris- och löneökningar uppgår till 32,5 mnkr. Ramjustering för volymförändringar inom barnomsorg, skola och äldreomsorg uppgår till sammantaget 5,4 mnkr. Inför 2026 tillförs nämnderna resurstillskott motsvarande 4,5 mnkr. Utöver det tillförs tillfälliga medel (endast för 2025) motsvarande 2,8 mnkr. Nämndernas effektiviseringskrav uppgår till 1,8 mnkr.

Försäljning av tomter budgeteras till 10,0 mnkr. Pensionskostnaderna sjunker med 4,8 mnkr jämfört med budget 2025 och uppgår till 65,3 mnkr.

Finansnetto uppgår till 24,3 mnkr en ökning med 3,9 mnkr jämfört med budget 2025. Avskrivningar ökar i takt med genomförda investeringar och beräknas uppgå till 91,0 mnkr.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten uppgår till brutto 195,4 mnkr i 2026 års budget. Av investeringarna avser 45,9 mnkr VA-verksamheten. För perioden 2026–2028 uppgår investeringarna till totalt 623,4 mnkr.

I investeringsbudgeten finns ett flertal större investeringsprojekt:

- Förskolor i Rabbalshede och Östad
- LSS-boende i Tanumshede
- Om- och tillbyggnad av Hamburgskolan.
- Projektering av nytt korttidsboende i Tanumshede
- Tillgänglighetsbrygga vid Vadsjär i Grebbestad
- Satsning på utökad vattentäkt via övre Bolsjön

Fastighetsunderhåll

I budgeten ökas anslaget för fastighetsunderhåll och för åren 2026 – 2028 uppgår fastighetsunderhåll till totalt 70,5 mnkr.

Miljö- och klimatåtgärder

I budgeten upptas miljö- och energieffektiviseringar, utöver ordinarie anslag för fastighetsförbättrande åtgärder. För åren 2026 – 2028 budgeteras sammantaget med 30,6 mnkr för satsningar på förnyelsebar energi.

Gång- och cykelleder/vägar

Under planperioden 2026 - 2028 budgeteras sammanlagt 13,4 mnkr för byggnation av gång- och cykelleder/vägar. I detta ingår projektering av GC för Tanumshede-Shoppingcentret samt även för sträckan Kvännevi-Backa.

VA-investeringar

VA-investeringar uppgår under åren 2026 - 2028 till 185 mnkr. Största enskilda projektet avser utökad vattentäkt för Tanums kommun i form av övre Bolsjön och uppgår till 48 mnkr.

Låneskuld till kreditinstitut

Nivån på investeringarna de senaste åren har medfört en ökning av låneskulden till kreditinstitut. 2026 års budget innebär ökning med 100,0 mnkr till 1 262,3 mnkr. Förslaget till budget för 2026 innebär en soliditet inkl. pensionsskuld på 18,0 procent.

Nämndernas ramar i budget 2026

Nämndernas ramar räknas 2026 upp med förväntade prisökningar med 2,6 procent. Löneökning räknas upp med 3,5 procent. Kompensation för löneökningar tillförs nämnderna efter lönerevision.

PO-pålägget höjs från 40,24 procent till 40,51 procent och ramarna justeras med motsvarande belopp.

Till nämndernas ramar tillskjuts 4,5 mnkr i särskilda nivåhöjande satsningar varav: 0,8 mnkr för omsorgsnämnden, 3,4 mnkr för barn- och utbildningsnämnden, 0,2 mnkr för miljö- och byggnadsnämnden samt 0,1 för kommunrevisionen.

Därtill sker tillskott av engångskaraktär endast för 2026 på 2,8 mnkr varav: 0,5 mnkr till kommunfullmäktige, 1,4 mnkr för omsorgsnämnden, 0,1 mnkr för kommunstyrelsen, 0,6

mnkr för valnämnden samt 0,3 mnkr för miljö- och byggnadsnämnden.

Kostnadsökningar utöver detta hanteras inom befintlig nämnd.

I budget 2026 tas höjd för uttag av balanserade resultat med sammantaget 0,6 mnkr Kommunrevisionen, kommunstyrelsen samt omsorgsnämnden har aviserat om uttag av balanserat resultat.

Elevantalen inom barnomsorg och skola sjunker, medan antalet elever inom gymnasieskolan ökar. Volymförändringarna sammantaget gör att barn- och utbildningsnämnden budgettram ökar med 0,8 mnkr. Volymförändringar inom äldreomsorgen medför kompensation med 4,6 mnkr.

Inför budget 2027 kommer systemet för volymbudget inom äldreomsorg att ses över.

Nämndernas ramar har sänkts med 1,8 mnkr genom effektiviseringar.

Samtliga förändringar och övriga justeringar av nämndernas ramar specificeras på sidan 64–71.

Sammantaget uppgår nämndernas ramar i budget 2026 till 993,2 mnkr.

Nämndernas ramar (tkr)	Justerad Budget 2025	Just. för höjt PO	Just. lönerevision 2025	Pris- uppräkn 2026	Volym	Övriga justeringar	Effektiv- isering	Tillskott	Budget 2026
Kommunfullmäktige	1 465			17			-10	450	1 922
Kommunstyrelsen	89 567	110	442	855		10	-400	670	91 254
Tekniska nämnden	47 211	62	270	384		2 635	-200		50 362
Miljö- och byggnadsnämnden	12 171	53	237	-398			-100	500	12 463
Barn- och utbildningsnämnden	427 575	539	2 751	4 960	790	-1 614		3 390	438 391
Omsorgsnämnden	395 989	664	3 094	771	4 600	-8 500	-1 100	2 200	397 718
Kommunrevisionen	1 013			22				70	1 105
Summa nämndsverksamhet	974 992	1 428	6 794	6 611	5 390	-7 469	-1 810	-7 280	993 216

God ekonomisk hushållning

I kommunallagen anges att det för den kommunala verksamheten ska det finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Tanums kommun har definierat ”god ekonomisk hushållning” som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar. I följande avsnitt redovisas Tanums kommuns vision samt verksamhetsmål och finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

VISION, MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING SAMT INDIKATORER

Vision, mål och den röda tråden

Visionen ligger till grund för kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har beslutat om ett övergripande ekonomiskt mål samt tre finansiella delmål och fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning, beslutar nämnderna om nämndsmål. Därefter verkställs nämndsmålen genom handlingsplan på förvaltningsnivå och aktiviteter på respektive arbetsplats. Därmed skapas den röda tråden från kommunfullmäktige till varje medarbetare.

Kommunallagens krav god ekonomisk hushållning

I kommunallagen anges att för den kommunala verksamheten ska det finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunallagens krav klargör att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv (finansiella mål) och ett verksamhetsperspektiv (verksamhetsmål).

Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en begränsning för verksamhetens omfattning. Verksamhetsmål behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, dvs koppling mellan ekonomi och verksamhet. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger således ihop för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås.

Måluppfyllelse god ekonomisk hushållning Tanums kommun

För att nå god ekonomisk hushållning ska samtliga finansiella mål och minst hälften av verksamhetsmålen vara uppnådda.

Finansiellt perspektiv

Det *finansiella perspektivet* (med finansiella mål) tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. För det finansiella perspektivet har kommunfullmäktige beslutat om ett övergripande

mål som siktar på 2030 samt tre finansiella delmål som tar sikte på mandatperioden 2023–2026.

Övergripande ekonomiskt mål:

Det övergripande ekonomiska målet utgår från generationsprincipen vilket innebär att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden. Investeringsverksamheten ska anpassas så att inte kommunens ekonomiska ställning (soliditeten) försvagas.

Målet är definierat:

Soliditeten, inklusive totala pensionsförpliktelser, ska fram till år 2030 öka till 22 procent.

Finansiella delmål

Kommunfullmäktige har beslutat om tre finansiella delmål under mandatperioden. För att nå god ekonomisk hushållning ska samtliga delmål vara uppnådda. De finansiella delmålen är satta för att nå det övergripande ekonomiska målet.

Målen kvarstår i detta budgetförslag och har kompletteras med målvärden för 2027 och 2028.

Verksamhetsperspektivet

Verksamhetsperspektivet (med verksamhetsmål) tar sikte på förmågan att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och på ett sådant sätt att kommande generationers möjligheter till en bra verksamhet inte försämras.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra verksamhetsmål för perioden 2024 – 2026 med tillhörande indikatorer. För varje mål finns en eller flera indikatorer som används för att avgöra om verksamhetsmålet är uppfyllt eller inte. För att målet ska anses uppnått ska minst hälften av indikatorerna vara uppnådda.

Mål och indikatorer kvarstår och är oförändrade för åren 2027 och 2028 i detta budgetförslag och indikatorerna har kompletteras med målvärden för 2027 och 2028.

Vision

Livskvalitet i vardagen

Med förankring i vår mångtusenåriga historia tar vi klivet mot framtidens utmaningar. För att ge våra medborgare en god välfärd gör vi satsningar på skola, omsorg, närings- och föreningsliv.

Vi växer genom att stärka vår identitet som en hållbar kommun full av småskalig entreprenörsanda och livslångt lärande. Här erbjuds möjligheter att bo, verka och vistas året runt i hela kommunen.

Tanum investerar för framtiden som en trygg, hållbar, effektiv och ansvarstagande kommun med service i världsklass.

Detta ger oss livskvalitet i vardagen.

Kommunfullmäktiges finansiella mål

Resultatmål

Resultat över mandatperioden (2023 - 2026) ska i genomsnitt uppgå till minst 1,5 procent i förhållande till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Investeringsmål

Investeringarna ska maximalt uppgå till 200 mnkr i genomsnitt för åren 2024 - 2026 exklusive pågående investeringsprojekt från 2023*

*) Räddningsstation, Ambulansstation samt ombyggnad Hamburgsundskolan.

Skattesats

Skattesatsen ska under mandatperioden vara oförändrad 21,56 kr

RESULTAT	Bokslut	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Resultat mnkr	25,8	18,5	16,2	5,0	11,0	5,5
Resultat % (resultat i förhållande till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning)	2,7 %	1,9 %	1,6 %	0,5 %	1,0 %	0,5 %

INVESTERINGAR (mnkr)	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Investeringar	280,3	244,9	271,4	195,4	228,0	200,0

SKATTESATS (kr)	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Skattesats	21,56	21,56	21,56	21,56	21,56	21,56

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål

1. Skapa boendeformer och attraktiva livsmiljöer i hela kommunen där invånare känner trygghet i livets alla skeden

Beskrivning

Tanums kommun har välkomnande och trygga miljöer. Kommunens tillväxt ska fokusera på en variation av boendeformer i attraktiva miljöer för olika behov och generationer.

Behovet av bostäder och möjlig utbyggnad av infrastruktur ska styra den takt i vilken samhället utvecklas. Kommunens ekonomiska åtaganden över tid ska vägas in i all planering.

Kommunens offentliga miljöer ska vara attraktiva, värna om kommunens kulturarv och identitet samt fungera som naturliga mötesplatser för kommuninvånare och besökare.

Målet är riktat till samtliga nämnder.

Indikator för uppföljning	Ansvarig nämnd/bolag	Frekvens	Källa	Jämförelsetal och år	2024	2025	2026	2027	2028
Skötsel av allmänna platser fungerar bra, andel (%)	TN/TBAB	1 gång/ år	Kolada N00605	82,9 (2024)	88	89	90	90	90
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	KS/TN/TBAB	1 gång/ år	Medborgarundersökning Kolada N00610	88,4 (2024)	89	90	91	91	91
Låg oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld, andel (%)	KS	1 gång/ år	Medborgarundersökning Kolada N00614	87,6 (2024)	86	86,5	87	87	87
Bostäder med hyresrätter, antal/1000 inv.	MBN/KS	1 gång/ år	Medborgarundersökning Kolada N07901	134 (2024)	133	134	134	134	134
Mediantid från planuppdrag till antagande under de senaste två åren, mediantid i månader	MBN	1 gång/ år	Kolada N07926	33 (2023)	70	55	40	40	40
Bostäder som planlagts under de senaste två åren, antal/1000 inv.	MBN/KS	1 gång/ år	Kolada N07924	15,5 (2024)	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6

2. Tillsammans med våra invånare utveckla en god och hållbar välfärd för en ökad livskvalitet.

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning. Barn och elever ska känna trygghet i skolmiljön och ges en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet och ett livslångt lärande. Omsorgens verksamhet ska präglas av en god servicenivå med ett fokus på den enskildes självbestämmande och individuella behov. Verksamheten ska särskilt inriktas mot förebyggande, tidiga insatser. Den enskilde ska kunna leva ett tryggt, samhällsintegrerat och så långt möjligt ett självständigt liv.

Målet är riktat till samtliga nämnder

Indikator för uppföljning	Ansvarig nämnd/bolag	Frekvens	Källa	Jämförelsetal och år	2024	2025	2026	2027	2028
Vårdnadshavares upplevelse av att deras barn har en trygg miljö i förskolan	BUN	1 gång/år	Egen mätning (BUN). Enkät till vårdnadshavare med 6-gradig skala Kolada N15436	5,5 (2024)	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Elever som slutar åk 9 som är behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet, andel (%)	BUN	1 gång/år	Kolada N15643	70,5 (2025)	88	88	89	89	89
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	BUN	1 gång/år	Kolada N15643	73,4 (2025)	79	82	85	85	85
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	ON	1 gång/år	Kolada U21468	91 (2025)	92	93	94	94	94
Brukarbedömning äldreomsorg – särskilt boende, helhetssyn, andel (%)	ON	1 gång/år	Kolada U23471	90 (2025)	85	85	86	86	86
Brukarbedömning LSS - brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet	ON	1 gång/år	Kolada U28538	79 (2024)	92	92	93	93	93

3. Utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt med kommande generationer i åtanke.

Beskrivning

Ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet är lika viktiga och ömsesidigt beroende av varandra. Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet och hållbarhet. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

Målet är riktat till samtliga nämnder.

Indikator för uppföljning	Ansvarig nämnd/bolag	Frekvens	Källa	Jämförelsetal och år	2024	2025	2026	2027	2028
Energiförbrukning av köpt el och fjärrvärme i kommunens egna lokaler, kWh/kvm	TN	2 gånger/år	Egen mätning (TE)	99 (2024)	103	97	93	93	93
Inhyrda lokaler från externa parter, antal kvm, genomsnittsvärde över tre år	TN	1 gång/år	Egen mätning (TE)	7 834 (2024)	8 889	8 639	8 389	8 389	8 389
Det akuta underhållet för fastigheter kr/kvm	TN	1 gång/år	Egen mätning (TE)	27 (2024)	17	16	15	15	15
Hållbart medarbetar-engagemang, HME, totalindex	Samtliga	1 gång/år	Egen mätning (KS)	81 (2024)	78	79	80	80	80
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	ON	1 gång/år	Kolada U31809	1,4 (2023)	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Fossiloberoende fordon i kommun-organisationen, andel (%)	KS	1 gång/år	Kolada U00505	16 (2024)	15	22	30	30	30
Abonnenter med kommunalt vatten & avlopp, antal	TN	1 gång/år	Egen mätning	6 453 (2024)	6 130	6 150	6 160	6 160	6 160
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	BUN/ON	1 gång/år	Kolada N00097	3,7 (2024)	7	6	4	4	4

4. Erbjuder god service till näringsliv, invånare och civilsamhälle för att underlätta etableringar och skapa goda förutsättningar för ett växande samhälle.

Beskrivning

Det lokala näringslivet är en betydelsefull del i kommunens utveckling. Genom en tillgänglig och serviceinriktad myndighetsutövning kan företagsklimatet förbättras och fler arbetstillfällen skapas.

I samverkan med föreningar och andra aktörer skapar Tanums kommun förutsättningar för ett varierat och rikt utbud och deltagande inom kultur och fritid.

Målet är riktat till samtliga nämnder.

Indikator för uppföljning	Ansvarig nämnd/bolag	Frekvens	Källa	Jämförelsetal och år	2024	2025	2026	2027	2028
Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt), totalt NKI	MBN/KS	1 gång/år	Kolada U07451	73 (2024)	76	80	82	82	82
Kommunens samlade omdöme enligt Svenskt Näringslivs attitydundersökning	MBN/KS	1 gång/år	Svenskt Näringslivs attitydundersökning	3,4 (2025)	3,7	4	4,2	4,2	4,2
Invånarens upplevelse av service och bemötande vid telefonkontakt med kommunen, Bemötande	Samtliga	1 gång/år	SKR, Brilliant Future	88 (2025)	89	89	90	90	90
Invånarens upplevelse av service och bemötande vid telefonkontakt med kommunen, Enkelhet	Samtliga	1 gång/år	SKR, Brilliant Future	79 (2025)	82	83	84	84	84
Föreningslivet nöjdhet med kommunens service, andel (%)	BUN	1 gång/år	Egen enkät (BUN)	71 (2024)	95	95	95	95	95
Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	Samtliga/TBAB	1 gång/år	Kolada N00667	90 (2024)	95	96	97	97	97

Verksamhetsområden

Tanums kommun ansvarar för ett antal viktiga verksamhetsområden.

Här följer en redovisning av de väsentligaste.

VERKSAMHETSOMRÅDEN

Boende

Översiktsplanen anger kommunens inriktning på boendetyper och upplåtelseformer. Under 2025 har arbete pågått med framtagande av bostadsförsörjningsprogram i syfte att ge ett samlat underlag för kommunens framtida planering av bostadsförsörjning. Under 2024 antogs en vattentjänstplan, en långsiktig plan för bland annat utbyggnad av kommunalt VA i områden. Detta bland annat i syfte att främja möjlighet till helårsboende.

Byggandet av nya bostäder har under många år legat på en hög nivå. Under 2024 färdigställdes 68 nya bostäder och sedan 2018 och fram till 2024 har det byggts cirka 873 bostäder. Under 2026 planerar Tanums Bostäder för nybyggnation med 28 bostäder på området Kattedaben i Tanumshede.

Näringsliv

Ett av kommunens främsta kännetecken är företagsamhet, Tanums kommun har länets mest företagsamma befolkning. Cirka 20 procent av kommunens arbetsföra befolkning ansvarar för ett företag. Näringslivet i Tanums kommun är väl differentierat och består av cirka 2 600 företag, de flesta små och medelstora företag.

Kommunen har en lotsgrupp som syftar till att samordna myndighetskontakter.

Under 2025 har kommunikationen kring Lotsgruppen ökat och bland annat har en film lanserats. Med utgångspunkt från näringslivsstrategin har en handlingsplan för etableringar tagits fram. Återstartande av kompetensplattform i samverkan med näringslivet har utvecklats under 2025.

Under sommaren 2025 har skolan samarbetet med näringsliv avseende av feriearbete för ungdomar i årskurs 8 och 9. Fortsatt med ”Driv ett företag under sommaren!” Vidare arrangeras Näringslivsdagen varje år för alla elever i årskurs 9. Skolorna kommer att ha ett utökat samarbete med Ung företagsamhet i vissa årskurser.

Service

Tanums kommun har under 2025 fortsatt att utveckla arbetssätt och digitala lösningar god service och hög tillgänglighet. Kundcenter har en central roll genom att inkomna ärenden besvaras inom två arbetsdagar och att kontaktpersoner utses vid längre handläggningstid. Kundcenter har även utökat sin närvaro utanför kommunhuset för att finnas på plats närmare medborgarna.

Vidare har kommunen som mål att utveckla att tjänster ska vara helt digitala och tillgängliga dygnet runt. Kommunikation och information, uppdateras på kommunens webbplats samt i sociala kanaler för att nå ut till fler invånare.

BOENDE	Kolada ID	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	ID: U40402	110	140	87	134	135	154
Nystartade företag, antal	ID: N01003	92	89	103	102	70	85

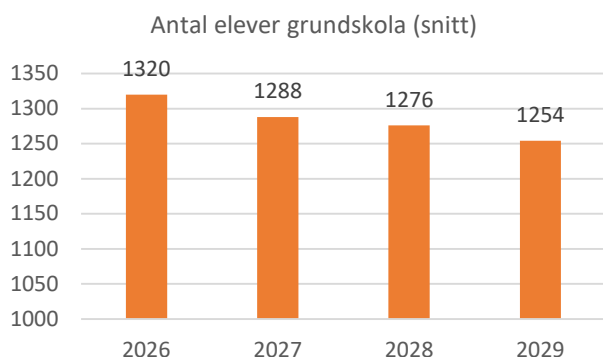
NÄRINGSLIV	Kolada ID	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Färdigställda bostäder	Eget nyckeltal	140	200	130	95	111	68
Antal bostäder dom färdigställda detaljplaner möjliggör	Eget nyckeltal	44	120	130	49	40	119

SERVICE	Kolada ID	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Företagsklimat enl. (Insikt) - Bemötande - Index	ID: U07510	77	82	80	84	85	81
Företagsklimat enl. (Insikt) - Information - Index	ID: U07509	71	70	70	74	77	73
Företagsklimat enl. (Insikt) - Kompetens - Index	ID: U07511	71	74	71	78	77	72

Utbildning

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska i samarbete med hemmen främja elevers personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare.

Tanums kommun har sin grundskole- och fritidsverksamhet samt anpassad grundskola förlagd till sju kommunala skolenheter. Två av de kommunala grundskolorna har elever från förskoleklass till årskurs nio, i norra samt i södra kommundelen. Övriga grundskolor har elever från förskoleklass till årskurs sex. Anpassad grundskola har elever från årskurs ett till nio och är belägen i den norra kommundelen.

Gymnasieskolan är en frivillig skolform som kan sökas av elever med behörighet från grundskolan. De flesta av Tanums gymnasieelever har sin skolgång förlagd till Uddevalla, Strömstad eller Tanumshede, men alla har rätt att söka fritt i hela landet. Tanums Gymnasieskola i Tanumshede erbjuder introduktionsprogram som utgör en egen del av gymnasieskolan för elever som inte är behöriga till nationella program.

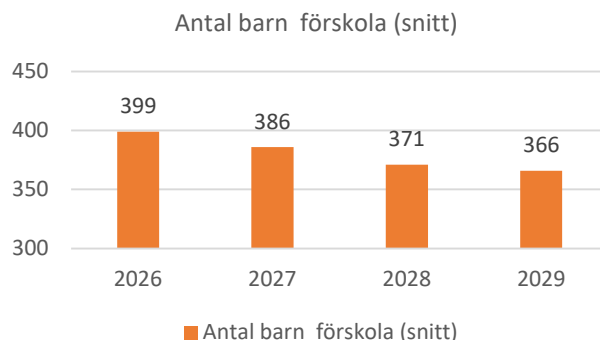
Vuxenutbildningen erbjuder utbildning på grundläggande och gymnasial nivå. Yrkesutbildningarna på gymnasial nivå är delvis statligt finansierade. Vuxenutbildningen erbjuder

även enskilda kurser på distans. Dessutom erbjuds utbildning i svenska för invandrare (SFI) inom samtliga studievägar.

Barnomsorg

Tanums kommun erbjuder barnomsorg inom kommunens förskolor, fritidshem samt kooperativa förskolor. Totalt erbjuds cirka 1 100 barnomsorgsplatser inom kommunen. Detta motsvarar en barnomsorgstäckning på ca 86 procent.

Förskolan bedriver en läroplansstyrd pedagogisk verksamhet. Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. I Tanums kommun finns fyra kommunala förskoleområden. I kommunen finns också tre kooperativa förskolor.

Demografiska utvecklingen pekar på färre barn/elever. Översyn av antal förskoleenheter kommer att ske i det kommande budgetarbete. Barn- och utbildningsförvaltningen kommer även att ta fram personal och verksamhetsmässiga konsekvenser av det minskade barn- och elevantalet.

Anslaget för barnomsorg stärks inför 2026.

BARNOMSORG		Kolada ID	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal barn på förskola, lägeskommun, antal	ID: N11732		566	540	547	530	507	484
Nettokostnadsavvikelse förskola mnkr	ID: N11038		8	17	18	14	8	13

UTBILDNING		Kolada ID	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Elever i grundskola F-9, hemkommun, antal	ID: N15835		1 330	1 329	1 351	1 380	1 384	1 374
Elever i gymnasieskola, hemkommun, antal	ID: N17800		373	394	378	401	369	378
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, mnkr	ID: N15045		11	13	20	9	2	9
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, mnkr	ID: N17030		3	-1	3	-2	-1	-2

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ger stödinsatser till äldre personer och personer med funktionsvariation. Verksamheten inriktar sig i första hand på insatser i det ordinära boendet, det vill säga hemtjänst, dagverksamhet, trygghetslarm och korttidsboende. Utöver detta finns också äldreboenden på fem platser i kommunen. Den kommunala primärvården, färdtjänst och handläggning av bostadsanpassningsbidrag samt anhörigstöd är också organisatoriskt kopplade till verksamhetsområdet äldreomsorg.

Äldreomsorgen står inför växande utmaningar kopplade till en åldrande befolkning, ökade vårdbehov och svårigheter att bemanna särskilda boenden. Antalet äldre med omfattande omsorgsbehov ökar, samtidigt som vårdtyngden hos de boende blir allt högre.

Nyckeltal	2022	2023	2024	202508
Hemtjänst timmar totalt	76 274	78 798	76 899	55 452
Antal personer med hemtjänst	244	225	206	230
Antal platser särskilt boende	163	151	151	151
Korttidsboende för äldre personer med beslut	182	164	142	112

Inför 2026 stärks budgeten för äldreomsorg med ett tillfälligt anslag gällande projekt utökad bemanning SÄBO.

Funktionshinder

Funktionshinderverksamheten ger stödinsatser till personer som har fysiska, psykiska eller intellektuella funktionsvariationer. Verksamheten ansvarar för att tillgodose behovet av gruppboendestäder och serviceboendestäder. Daglig verksamhet, daglig sysselsättning, personlig assistans och boendestöd är också insatser inom verksamheten.

Funktionshinderverksamheten står inför en tydlig och varaktig volymökning. Antalet personer med behov av insatser enligt LSS och socialtjänstlagen ökar, både till följd av demografiska förändringar och en ökad komplexitet i behoven.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen ger stödinsatser åt barn, unga och vuxna. Stödet innefattar även insatser till personer med beroendeproblematik, behov av ekonomiskt bistånd och familjerätt.

Familjecentralen finns till för familjer som väntar barn och som har barn upp till sex år. Här finns barnhälsovård, kvinnohälsovård, kurator och öppen förskola som bland annat bedriver öppet socialt arbete. I det förebyggande arbetet finns även möteshuset och ungdomsmottagningen. Ungdomsmottagningen arbetar med att ge råd och stöd till ungdomar i kommunen. Möteshuset ger råd och stöd samt motivation till förändring för enskilda och familjer.

Inför 2026 förstärks budgeten genom satsning på fältassistent. Förstärkning med fältassistent kompletterar befintliga resurser inom omsorgsnämnden. Resursförstärkningen ingår i omsorgsnämndens budgetram men införande ska ske i nära samarbete med barn- och utbildning.

ÄLDREOMSORG	Kolada ID	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brukare 65+ i särskilt boende äldre, antal	ID: N23805	157	155	158	151	151	143
Hemtjänstagare 65+ i ordinärt boende, antal	ID: N21702	207	186	207	206	197	180
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, mnkr	ID: N20029	2	15	16	11	-1	2

FUNKTIONSHINDER	Kolada ID	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Personer med boende enligt LSS, antal	ID: N28801	36	36	33	35	33	32
Personer med daglig verks. enl. LSS, antal	ID: N28804	41	40	40	43	48	51
Nettokostnadsavvikelse LSS, mnkr	ID: N28021	5	7	4	6	7	6

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	Kolada ID	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Utbetalt ekonomiskt bistånd totalt, tkr	ID: N31857	8 569	9 836	9 569	8 232	7 195	7 218
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, mnkr	ID: N30026	-5	1	4	5	4	-1

Kultur och fritid

Inom kultur- och fritidsområdet bedrivs biblioteksverksamhet, kulturprogramverksamhet för barn, ungdomar och vuxna, fritidsgårdar och lovaktiviteter för unga, fritidsbanken samt föreningsstöd. Kommunen stödjer och uppmuntrar aktiviteter på ideell bas genom bidrag till föreningar genom ekonomiskt stöd, fortbildning, information och rådgivning.

Tanums kommun har ett mycket aktivt föreningsliv med över 100 föreningar fördelade på olika kategorier: idrottsföreningar, studieförbund, kulturföreningar, pensionärs- och funktionsrättsföreningar. Kulturinstitutioner samt föreningar som har specifik verksamhet får bidrag från kommunen. Under 2024 erhöll 100 föreningar samt 6 studieförbund bidrag.

Inför 2026 förstärks föreningsbudgeten.

Ungdomsverksamheten omfattar kommunens öppna ungdomsverksamhet, skollovsarrangemang och många andra aktiviteter till stöd för kommunens ungdomar. Kommunen arbetar aktivt med att ge ungdomar inflytande, genom bland annat arrangera Demokratidagen. Forum där ungdomar möter politiker och tjänstemän för att diskutera samhällsfrågor. Vidare drivs öppen ungdomsverksamhet i Tanumshede, Hamburgsund och Bullaren. Lovaktiviteter som organiseras i samverkan med föreningar, företag och andra verksamheter inom kultur och fritid.

Kommunen har identifierat över 5 000 registrerade fornlämningar och 10 riksintressanta kulturmiljöer, inklusive världsarvet Tanums hällristningar. Dessa skyddas och utvecklas genom kommunens kulturmiljöprogram. Världsarvet Tanums hällristningar firade 30 år på Unescos lista 2024, vilket uppmärksammades med festivaler, vandringsleder och skolaktiviteter. I kulturstrategin betonas inriktning med samverkan med berörda aktörer som bland annat föreningar. Under 2024 genomfördes 146 kulturarrangemang, en ökning från föregående år.

Inom Kulturskolan erbjuds avgiftsbelagd undervisning från årskurs 3, eller i mån av plats tidigare, individuellt eller i grupp. Undervisning bedrivs även i teater, lajv samt bild och form. Kulturskolan har även ett samarbete med Gerlesborgsskolan om konstskola.

Inför 2026 ökas anslag för kulturskola.

KULTUR OCH FRITID	Kolada ID	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv. 7-20 år	ID: U09800	16,3	13,5	12,8	15,1	18,4	
Kulturarrangemang (antal)	Eget nyckeltal	53	132	104	156	116	146
Mediautlåning (antal)	Eget nyckeltal	73 955	59 383	43 705	60 169	65 701	64 286
Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv.	ID: N09018	773	751	804	869	824	866
Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv.	ID: N09022	1 084	1 078	1 241	1 044	1 103	1 118

Teknisk service

I Tanums kommun finns 43 lekplatser, 16 på allmän platsmark och 27 vid kommunens förskolor och skolor. Och under 2025 färdigställs ytterligare en ny lekplats i Rabbalshede.

Vid Sparvallen har pågått ett stort utvecklingsprojekt med nya lokaler för omklädning och drift. Konstgräsplanen kommer att bytas ut under 2025. Därutöver pågår arbete med konstgräsplan i Fjällbacka detta för att skapa fler träningsmöjligheter året om.

Under 2026 fortsätter nybyggnation av förskolor i Rabbalshede och Östad samt om- och tillbyggnad av Hamburgsundskolan. Lokalernas underhålls- och energieffektiviseringsbehov uppdateras kontinuerligt för att förebygga akuta åtgärder och prioriteras i samband med kommunens stora nyinvesteringsbehov.

I kommunen finns gästhamnar på sju platser och småbåtshamnar på nio platser. Antalet fasta småbåtsplatser uppgick 2024 till cirka 1 880.

Inför 2026 ökas anslag för genomförande av tillgänglighetsbrygga i Grebbestad samt fortsättning av insatser i hamnområdet Havstenssund.

Kommunen har ett antal idrottshallar och gymnastiksal. På dagtid hyrs lokalerna av skolor medan kvällar och helger hyrs av föreningar, företag och privatpersoner.

Runt om i kommunen finns motionsspår. Motionsspår finns i Grebbestad, Hamburgsund och Lur. Elljusspår finns i Tanumshede och tänds med ett samtal till ett mobilnummer. Ingen avgift tas för att tända belysningen, som lyser i 45 minuter.

Inför 2026 ökas budget för gång- och cykelvägar för att enklare och säkrare att ta sig fram för både barn och vuxna.

TEKNISK SERVICE	Kolada ID	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lokalbestånd kommunala lokaler,	Eget nyckeltal	82 647	87 788	84 086	84 086	82 960	82 870
Lokalbestånd inhyrda lokaler	Eget nyckeltal	10 093	9 131	9 028	9 466	8 740	7 834
Nettokostnad parker, kr/inv.	ID: N07025	647	722	775	819	801	865
Nettokostnad väg, parkering, kr/inv.	ID: N07024	1 405	1 436	1 620	1 870	2 224	1 915

Hållbarhet

Folkhälsa

Verksamhetsbeskrivning

Folkhälsoarbetet regleras i ett samverkansavtal mellan Tanums kommun och Västra Götalandsregionen (VGR) delregional nämnd norra (DRNN) om gemensamma folkhälsoinsatser. Nuvarande avtal är giltigt fram till 2028-12-31. Tanums kommun och DRNN delar på finansieringen av folkhälsoarbetet, vilket omfattar löne- och omkostnader för folkhälsostrategien samt genomförandet av folkhälsoinsatser. Kostnaderna fördelas lika mellan parterna.

I Tanums kommun finns ett folkhälsoråd vilket ska verka för att folkhälsoarbetet bedrivs strategiskt inom de kommunala verksamheterna. I folkhälsorådet i Tanums kommun ingår förtroendevalda från samtliga kommunala nämnder samt två representanter från DRNN.

Folkhälsoarbetet sker till stor del i ordinarie verksamhet då många av de insatser som påverkar vår hälsa ingår i kommunens grunduppdrag. Det finns via folkhälsorådet möjlighet att söka utvecklingsmedel för att utveckla det hälsofrämjande och tidigt förebyggande arbetet i kommunen.

Målsättning

Det övergripande nationella målet för folkhälsopolitiken lyder: *"att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation"*.

Det lokala folkhälsoarbetet regleras, som nämnt ovan enligt ett avtal. Inom ramen för avtalet ska följande områden för folkhälsorådets arbete prioriteras:

- Trygga och goda uppväxtvillkor, inklusive fullföljda studier
- Levnadsvanor och närmiljö
- Tillit, inkludering och delaktighet
- God psykisk hälsa
- Hälsosamt åldrande

Hälsoläget i Tanums kommun

Hälsoläget för befolkningen i Tanums kommun är generellt sett god och inom flera områden rapporterar befolkningen siffror som ligger i linje

med eller högre än snittet i Västra Götaland och riket. Samtidigt finns det områden där Tanums kommun har utmaningar och där kommunen behöver arbeta tillsammans för att förbättra hälsan. Utbildning är en grundläggande förutsättning för individens framtida livsvillkor och hälsa. Behörighet till gymnasiet och sedan en fullföljd skolgång utgör grunden för vidare studier, etablering på arbetsmarknaden och egen försörjning – faktorer som i sin tur har stor betydelse för både psykisk och fysisk hälsa. Vid slutet av vårterminen 2025 var 71 % av eleverna i årskurs behöriga till yrkesprogram på gymnasiet, vilket var under riksgenomsnittet.

Behörighet elever årskurs 9 - yrkesprogram, gymnasiet vårterminen 2025

Flickor Tanum	69 %
Pojkar Tanum	73 %
Flickor riket	85 %
Pojkar riket	84 %

En utmaning för folkhälsan är fysisk aktivitet. Regelbunden fysisk aktivitet förbättrar både den fysiska och psykiska hälsan, inlärning, koncentration och sömnkvalitet. Brist på fysisk aktivitet ökar risken för flera allvarliga sjukdomar, som typ 2-diabetes och hjärt- och kärlsjukdomar. År 2024 var 67 % av befolkningen i Tanum tillräckligt fysiskt aktiva, vilket motsvarar riksgenomsnittet. I Tanum var kvinnor fysiskt aktiva i större utsträckning än männen 75 % kontra 60 %, denna skillnad kunde inte ses i riket.

Andelen kvinnor i Tanums kommun som uppnår rekommendationen om...

Andelen män i Tanums kommun som uppnår rekommendationen om...

För en mer fördjupad bild av hälsoläget i Tanum så hänvisas det till kommunens hållbarhetsredovisning 2024 samt Långsiktig plan för folkhälsoarbetet.

Hållbarhet

Klimat och Miljö

Målsättning

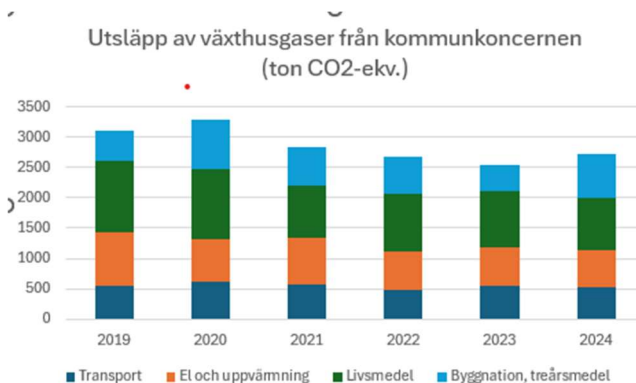
Arbetet med hållbar utveckling utgår från Agenda 2030 och de globala målen, och ska integreras i kommunens planering, beslut och verksamheter. Detta ligger i linje med ett av kommunens verksamhetsmål – att Tanum ska utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt med kommande generationer i åtanke.

Klimat- och miljöfrågorna är centrala i arbetet, där kommunen fokuserar på att minska klimatpåverkan, skydda natur- och vattenmiljöer samt främja en hållbar samhällsutveckling. Genom att ta hänsyn till hållbarhetens tre dimensioner i alla delar av organisationen vill Tanums kommun skapa goda livsmiljöer, social rättvisa och en ansvarsfull resurshantering.

För att redovisa och följa Tanums arbete utifrån de globala målen i Agenda 2030 kompletteras Tanums kommuns årsredovisning varje år med en hållbarhetsredovisning.

Hållbarhetspolicy

Kommunen antog en ny hållbarhetspolicy 2024. Policyn utgår från de tre dimensionerna av hållbar utveckling och ska bidra till att balansera miljömässiga, sociala och ekonomiska åtgärder i kommunens verksamhet. Under 2025 har fokus legat på att ta fram arbetssätt för hur policyn ska användas och under 2026 fortsätter arbetet med att omsätta hållbarhetspolicyn i praktiken genom att genomföra prioriterade åtgärder inom bland annat energi, transporter, avfall, vatten och biologisk mångfald.

Uppföljning av klimat- och miljöstrategin som gällde 2020 – 2024 visade att kommunkoncernens egna utsläpp minskat under perioden 2020–2023.

Kommunernas klimatlöften 2024–2026

Tanums kommun deltar i den regionala satsningen *Kommunernas klimatlöften* och har åtagit sig att genomföra 19 konkreta åtgärder för att minska växthusgasutsläppen. Fokus ligger på att öka användningen av förnybar energi, skapa förutsättningar för cirkulär ekonomi och minska klimatpåverkan från byggnation. Genom dessa insatser bidrar kommunen till nationella klimatmål och strävar efter att inspirera invånare och lokala aktörer att delta i omställningen mot ett hållbart samhälle.

Särredovisning

Enligt Vattentjänstlagen ska det varje år upprättas särredovisning av VA-verksamheten. Under samma avsnitt redovisas även vindkraft.

SÄRREDOVISNING

Vindkraft

Att satsa på vindkraft är ett led i arbetet med att öka användningen av förnybar energi och därigenom minska användningen av fossila bränslen. Tanums kommun äger tillsammans med Rambo AB och Tanums Bostäder AB ett vindkraftverk vid Tyft återvinningscentral. Tanums kommun äger 63 procent av verket medan Tanums Bostäder äger 32 procent och Rambo resterande 5 procent. Produktionen täcker hela Tanum Bostäders och Rambos elförbrukning och cirka 45 procent av Tanums kommuns elförbrukning.

Bokslut 2024

I bokslut 2024 redovisade vindkraften ett underskott på 0,6 mnkr. Nettokostnaderna för vindkraften ökade med 0,8 mnkr vilket beror på lägre intäkter, 0,6 mnkr, och högre ränta, 0,2 mnkr. Ersättningen för producerad el var lägre under 2024. Snittpriset för såld el var 27 öre att jämföra med det budgeterade priset på 59 öre.

Mnkr	Vindkraft	
Resultaträkning	2024	2023
Verksamhetens intäkter	1,6	2,3
Verksamhetens kostnader	-0,9	-0,9
Kapitalkostnader	-1,3	-1,1
Resultat	-0,6	0,3
Kommunbidrag	-	-
Förändring eget kapital	-0,6	0,3

Prognos 2025

Prognosen är att vindkraften under 2025 kommer att landa på ett underskott med 0,6 mnkr, vilket beror på lägre intäkter samt högre reparationskostnader. En kostnad som kan komma att öka ju äldre turbinen blir.

Det har blåst enligt budget i år men genomsnittsansättningen har varit lägre än budgeterat, 30 öre mot 35 öre i budget.

Vatten och avlopp

VA-avdelningens uppgift är att till abonnenter leverera vatten med god kvalitet och smak, att på ett miljömässigt sätt omhänderta och rena spillvatten, samt att skapa och förvalta en VA-struktur för framtida hållbar utveckling av samhället.

Bokslut 2024

Mnkr	VA-Verksamhet	
Resultaträkning	2024	2023
Verksamhetens intäkter	84,5	79,3
Verksamhetens kostnader	-46,4	-44,7
Avskrivningar	-28,1	-26,4
Verksamhetsresultat	10,1	8,2
Finansnetto	-10,5	-7,3
Resultat efter finansnetto	-0,5	0,9
Justering resultatfond	0,5	-0,9
Resultat	0,0	0,0

VA-verksamhetens intäkter uppgick 2024 till 84,5 mnkr vilket är 5,0 mnkr, 6,6 procent, högre än föregående år. Intäktsökningen beror på en höjning av brukningstaxan med sju procent 2024. Dessutom har intäkterna för anslutningar ökat. Antalet abonnenter har ökat med 245 och uppgår nu till 6 453.

Verksamhetens kostnader har ökat med 1,7 mnkr, 3,8 procent, och uppgår till 46,4 mnkr. Driftkostnaderna har ökat med 2,1 mnkr, en ökning med sju procent. Störst har kostnadsökningarna varit för el samt inköp av förbrukningsmaterial.

Av verksamhetens kostnader utgör cirka 1,5 mnkr fördelade kostnader från tekniska nämnden och dess förvaltning. Kostnader för förvaltningsadministration fördelas utifrån uppskattad tid. Nämndkostnader fördelas utifrån andelen ärenden i nämnden. Av kostnaderna utgör 2,0 mnkr fördelade kommuncentrala kostnader. Kansliavdelningen, kundcenter, IT-enheten, HR-avdelningen samt ekonomiavdelningen fördelas efter andel av bruttokostnader. I den kommuncentrala kostnaden ingår även en avgift till mark och exploatering för nyttjande av mark.

Kostnader för planenliga avskrivningar uppgår till 28,1 mnkr. VA-verksamhetens tillgångar finansieras via kommunlån. Verksamheten belastas med finansiella kostnader avseende ränta på kommunlånet. Räntesatsen motsvarar kommunens medelränta på låneskulden. VA-verksamheten får intäktsränta på det likviditetsöverskott som verksamheten skapar i form av inbetalda anläggningsavgifter och resultatfond. Finansnettot försämrades 2024 med 3,2 mnkr till 10,5 mnkr.

BALANSRÄKNING	2024	2023
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar:		
Mark, byggnader och anläggningar	728,1	684,8
Summa anläggningstillgångar	728,1	684,8
Omsättningstillgångar:		
Kundfordringar	7,5	52,8
Övriga fordringar	230,6	164,6
Summa omsättningstillgångar	238,1	217,4
Summa tillgångar	966,3	902,3
AVSÄTTNINGAR		
Pensionsskuld	0,2	0,2
Avsättningar	0,2	0,2
SKULDER		
Kommunlån	728,1	684,8
<i>Ingående värde resultatfond</i>	<i>4,8</i>	<i>3,9</i>
<i>Upplösning resultatfond</i>	<i>-0,5</i>	<i>0,9</i>
Utgående värde resultatfond	4,3	4,8
Periodiserade anslutningsavgifter	222,2	190,4
Summa långfristiga skulder	954,7	880,0
Leverantörsskulder	5,0	8,3
Övriga kortfristiga skulder	6,4	13,7
Summa kortfristiga skulder	11,4	22,1
Summa avsättningar och skulder	966,3	902,3
Pensionsförpliktelser, som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	4,8	4,2

Balansräkning

Anläggningstillgångarna uppgår till ett värde av 728,1 mnkr. Tillgångarna har ökat med gjorda investeringar på 43,3 mnkr. Övertagna VA-anläggningar från avtalsområden har ökat anläggningarnas värde med 21,0 mnkr. Arbetet med att ansluta fastigheter till kommunalt VA i Långesjö och Ulmekärr har slutförts under vintern. Utbyggnaden har inneburit anslutning av cirka 160 fastigheter som hittills haft enskilt avlopp. I Fjällbacka har det under hösten startat upp arbete för omläggning av äldre VA-ledningar och sanering av tillskottsvatten.

Resultatet för 2024 innebar ett underskott med 0,5 mnkr. Det negativa resultatet minskar resultatfonden med motsvarande belopp. Det utgående värdet på resultatfonden uppgår i bokslut till 4,3 mnkr.

Verksamhetens anläggningar finansieras med kommunlån och uppgår till 728,1 mnkr. Årets inbetalda anslutningsavgifter uppgår till 22,1 mnkr och dessa fördelas bokföringsmässigt över 50 år. De ackumulerade anslutningsavgifterna inklusive avgifter för de övertagna VA-anläggningarna är nu 222,2 mnkr.

Prognos 2025

VA-verksamheten beräknas (delårsbokslut per augusti) redovisa ett underskott för helåret 2025 på 0,8 mnkr. Underskottet täcks av resultatfonden, vilket innebär att resultatfonden beräknas uppgå till 3,5 mnkr i bokslut 2025. Brukningstaxan höjdes under 2025 med fem procent.

Budget 2026

Taxan behöver justeras kommande år, då det krävs höjningar för att bibehålla balansen mellan intäkter och utgifter. Kapitalkostnaderna ökar fortlöpande på grund av de stora investeringsprojekt som har genomförts tidigare år och kommer att genomföras kommande år. Driftkostnaderna ökar också, särskilt kostnaden för el.

Ett stort fokus är i plan inom VA-verksamheten vad gäller det befintliga nätet. Omläggning och sanering av ett flertal sträckor kommer att ske för att bland annat minska tillskottsvatten till avloppsreningsverken, men också att höja kapaciteten i pumpstationer och ledningar, så att bräddningar från pumpstationer ska minska.

Kommunala bolag

Kommunala bolag i Tanums kommun bidrar till kommunens utveckling och hjälper till att förverkliga kommunens mål och ägandet kommer invånarna till nytta. Kommunen äger ensamt Tanums Bostäder AB och Tanums Hamnar AB och avfallsbolaget Rambo AB till en fjärdedel.

KOMMUNALA BOLAG

Budgeten ska omfatta hela den kommunala verksamheten. Med detta avses även verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, om kommunen eller regionen har ett rättsligt bestämmande inflytande över den juridiska personen eller ett betydande inflytande över verksamheten. Kommuner och regioner ska upprätta budgeten med utgångspunkt i att balanskravet enligt 12 kap. 2 § ska uppfyllas.

Det innebär att kommunen eller regionen måste inkludera alla verksamheter där de har bestämmande eller betydande inflytande, exempelvis kommunala bolag, i sin budget för att få en helhetsbild av den ekonomiska situationen och säkerställa att balanskravet uppfylls. Avsnittet nedan presenteras hel- och delägda kommunala bolag.

Tanums kommun är ägare och delägare i tre kommunala bolag, de helägda bolagen är Tanums Bostäder AB och Tanums Hamnar AB. Det delägda bolaget är Rambo AB i vilket Tanums kommun äger 25 procent av aktierna. Vatten- och renhållningsverksamheten ingår i Tanums kommun.

Målsättning

Den verksamhet som sker i de kommunala bolagen ska bedrivas med en hög servicenivå och på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och därigenom skapa nytta för bolagens kunder.

Tanums Bostäder AB

Tanums Bostäder äger och förvaltar 746 lägenheter i orterna Tanumshede, Grebbestad, Fjällbacka, Hamburgsund och Östad. Bostadsbolaget har fortsatt liten vakansgrad. För 2025 har vakansgraden (outhyrda lägenheter) i genomsnitt uppgått till 0,46 procent per månad. Efterfrågan på hyresrätter är fortsatt stor i kommunen och Tanums Bostäders bostadskö innehåller drygt 2 000 personer.

Bolaget har sedan 2002 redovisat överskott. I 2025 års bokslut uppgick dock resultatet till – 1,7 mnkr efter skatt. Det negativa resultatet har bland annat sin förklaring i ökade kostnader för lägenhets- och fastighetsunderhåll samt sämre resultat från bolagets delägda vindkraftverk på Tyft. Mellan

åren 2023–2025 har bolagets kostnader för räntor och avskrivningar ökat med totalt drygt 12 mnkr. De årliga hyreshöjningarna har mellan dessa år ökat med totalt drygt 7 mnkr. Underhållsbehovet är fortsatt stort i bostadsbeståndet. Prognosen för 2025 pekar på ett överskott om 0,5 mnkr i enlighet med budget.

Under 2024 uppgick investeringsutgifterna till 20 mnkr och avsåg till stor del två nya värmepumpsanläggningar, renoveringsinsatser på Höjden och Ekdungen i Tanumshede samt köp av markområden på Kattedaben i Tanumshede. Investeringsutgifterna 2025 avser främst renoveringsinsatsen på Ekdungen i Tanumshede samt tak- och fasadbyte på en fastighet i Grebbestad. Investeringarna 2025 beräknas uppgå till cirka 80 mnkr och inkluderar då ett eventuellt fastighetsförvärv i Tanumshede om 52 mnkr.

Inför 2026 ökas investeringsbudgeten genom satsningar på nybyggnation av bostäder i Tanumshede i kombination med renoveringsinsatser på bland annat Ekdungen i Tanumshede.

Investeringar 2026 avser främst:

- Rot-renovering av fastigheten på Ekdungen i Tanumshede (projektet beräknas pågå mellan november 2024 – juni 2026).
- Nybyggnation av 28 bostäder på Kattedaben i Tanumshede (beräknar vara klara för inflyttning sommaren 2027).
- Tak- och fasadrenoveringar i Grebbestad och Fjällbacka.

Fram till oktober 2025 har nyupplåning skett med 25 mnkr. Det innebär en låneskuld på 576 mnkr. Innan årsskiftet 2025 beräknas ytterligare nyupplåning behöva ske, vilket har sin förklaring i ett eventuellt fastighetsförvärv i Tanumshede. Soliditeten minskade något i bokslut 2024, från 11,6 procent i bokslut 2023 till 11,4 procent. Tanums kommun har beviljat borgensåtagande på 600 mnkr under 2025, varav 576 mnkr, är utnyttjad till och med oktober 2025. Inför 2026 förväntas borgensåtagande att öka med 90 mnkr till följd av investeringar. Infriande av borgen bedöms som mycket låg.

Tanums Hamnar AB

Tanums Hamnar har till uppgift att driva hamnverksamhet i kommunen. Bolaget svarar för drift och skötsel av kommunens hamnanläggningar i enlighet med ett särskilt förvaltningsavtal mellan bolaget och Tanums kommun. Bolaget har småbåtshamnar på elva platser och fiskehamnar på fem platser i kommunen. Gästhamnar finns på åtta platser de största gästhamnarna drivs av lokala entreprenörer.

Bolaget har sedan 2011 redovisat överskott. Resultatet 2024 års resultat uppgick till 0,4 mnkr i enlighet med budget. Bolaget beräknar att i bokslutet för 2025 redovisa ett överskott på cirka 0,4 mnkr.

Investeringsutgifterna uppgick för 2024 till 1,4 tkr. Prognosen för 2025 uppgår till 10,5 mnkr. Planerade investeringar för 2026 uppgår till 14,5 mnkr varav 6,5 mnkr är investeringsutgifter där hamnbolaget bär medföljande kapitalkostnader.

Investeringar 2026 avser främst:

- Inköp av byggnad på Grebbestadbryggan
- Inköp av sjöbod på Resö
- Tillgänglighetsbrygga Grebbestad
- Byte av brygga/ponton i Grebbestad
- Byte av brygga/ponton i Sannäs
- Renovering av fasta bryggor enligt plan

Hamnbolaget har ingen låneskuld. Investeringar genomförda för kommunens räkning påverkar kommunens låneskuld.

Tanums kommun har inget borgensåtagande för Tanums Hamnar AB.

Rambo AB

Rambo AB ägs av Lysekils, Sotenäs, Munkedals och Tanums kommuner. Tanums ägarandel är 25 procent. Enligt bolagsordningen ska Rambo ha som verksamhet att omhänderta, transportera och/eller behandla avfall och driva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Från och med första januari 2024 blev det obligatorisk utsortering av matavfall för hushåll och verksamheter. Under hösten 2024 påbörjades

hemsortering (fyrfackskärl) för hushållen i Tanums kommun. Regeringen har fattat beslut om att det operationella ansvaret för insamling av förpackningar ska tas över av kommunerna. Det innebär också att alla hushåll, bostadsrätter, hyresrätter och verksamheter ska sortera ut sina förpackningar.

I bokslutet för 2024 uppgick resultatet före bokslutsdispositioner till 36,1 mnkr. Det positiva resultatet var i huvudsak hänförligt till ökade intäkter men också lägre kostnader, på grund av senarelagda investeringar som medförde lägre avskrivnings- och räntekostnader än budgeterat. Bokslutsprognosen för 2025 pekar på ett resultat om 19,5 mnkr jämfört med budget 17,8 mnkr.

Investeringsutgifterna uppgick för åren 2023 och 2024 till 59,7 mnkr respektive 94,4 mnkr. Årets investeringar beräknas uppgå till 72,2 mnkr. Investeringsvolymerna har ökat de senaste åren till främst till följd av införande av nya system för insamling av hushåll. Detta med inköp av nya kärl, och fordon.

Låneskulden för Rambo AB uppgick 2024 till 81,5 mnkr. Under 2025 har låneskulden ökat till 102,4 mnkr. Nyupplåningen avser i helhet lån upptagna för rening lakvatten Sivik. Bolagets långfristiga skulder amorteras på åtta år.

Soliditeten sjönk något i bokslut 2024 till 49 procent jämfört med 50,0 procent i bokslut 2023. Trots sänkning av soliditet bedöms bolaget ha en mycket god soliditetsnivå.

Tanums kommun har beviljat borgensåtagande på 67,4 mnkr under 2025. Inför 2026 minskar borgensåtagandet i takt med att bolaget amorterar på den långfristiga skulden till kreditinstitut. Infriande av borgen bedöms som mycket låg.

Ekonomi

Resultat

Resultatet för kommunkoncernen har de senaste åren försämrats. 2022 uppgick resultatet till 78,0 mnkr till att för 2024 landa på 16,0 mnkr. Främsta orsaken till det är lägre resultatnivåer för kommunen. 2024 års resultat motsvarar 1,3 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning. I jämförelse med snittet i länet uppvisar Tanums kommunkoncern 0,5 procentenheter lägre resultat.

Koncernen har sett över åren 2022 – 2024 haft ett genomsnittligt resultat på 44,1 mnkr. För 2025 beräknas resultatnivån att sjunka ytterligare beroende på något svagare resultat för kommunen.

Investeringsvolym

Under 2024 minskade investeringsutgifterna något jämfört med 2023 men kvarstår ändå på en hög nivå. För 2024 uppgick investeringarna till 359,3 mnkr. Den höga volymen är framförallt hänförlig till kommunen. Investeringar i kommunkoncernen uppgår i genomsnitt sett över åren 2020 – 2024 till 307 mnkr.

Kommunen beräknas fortsatt att ha höga investeringsutgifter under ett antal år framöver både för skatte- och taxefinansierade verksamheten. Även bostadsbolaget kommer under 2025–2026 få en ökad investeringsvolym. Till följd av nybyggnation, fastighetsförvärv samt renoveringsinsatser.

Intäktsfinansieringsgrad av investeringar

Måttet beskriver hur stor andel av årets investeringar som finansieras med egna medel i form av intäkter. Måttet används endast för koncernen. Tanums kommunkoncern redovisade under 2023 en intäktsfinansieringsgrad på 37 procent och för 2024 på 45 procent. Snittet i länet uppgick till 72 procent.

Soliditet inklusive pensionsförpliktelse

Koncernens egna kapital har under perioden 2022 – 2024 ökat från 578,8 mnkr till 633,1 mnkr en förstärkning med 54,3 mnkr. Tillgångsökningen har uppgår till 421,5 mnkr mellan åren 2022 – 2024. Samtidigt ökar långfristiga skulderna mellan dessa år med 343,5 mnkr. Det innebär att tillgångsökningen i huvudsak inte finansierats med egna medel.

Soliditet inklusive pensionsförpliktelser minskar från 16,0 procent i bokslut 2022 till 15,2 procent i bokslut 2024. Snittet i länet uppgick 2024 till 24,3 procent och snittet i riket uppgick 2024 till 31,5 procent.

Långfristiga skulder

Låneskuld till kreditinstitut har ökat de senaste åren detta till följd av hög nivå på investeringsutgifter. Från 1 476,5 mnkr 2022 till 1 820,0 mnkr 2024, en ökning med 343,5 mnkr. Vilket omräknat i kronor per invånare innebär en skuld på 142 490 kr per invånare att jämföra med genomsnittet för samtliga kommuner på 74 803 kr per invånare.

Tanums kommunkoncerns låneskuld är därmed en av de fem högsta i jämförelse med samtliga kommunkoncerner i riket. I takt med att snittlåneräntan ökar innebär det allt högre finansiella kostnader. För 2024 uppgick finansiella kostnader till 32,9 mnkr att jämföra med 24,8 mnkr för år 2023. För kommande år beräknas låneskulden att öka.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtagande uppgick per årsskiftet till 608,9 mnkr och avsåg Tanums bostäder AB samt Rambo AB. Under 2025 ökar borgensåtagande ytterligare med anledning av nyinvestering samt fastighetsförvärv för Tanums Bostäder AB samt för Rambo AB. Inför 2026 beräknas ytterligare ökning för bostadsbolaget.

NYCKELTAL	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Resultat kommunkoncern (mnkr)	5,0	33,4	63,7	78,0	38,4	16,0
Resultat, andel av skatteintäkter och statsbidrag (%)	0,7	4,1	7,4	8,7	4,1	1,7
Investeringar kommunkoncern (mnkr)	276,4	257,3	235,8	249,8	432,5	359,3
Eget kapital kommunkoncern (kr/inv.)	32 998	33 856	38 634	44 482	48 242	49 567
Långfristiga skulder kommunkoncern (kr/inv.)	90 622	104 541	108 978	113 461	131 601	142 490
Soliditet inklusive pensionsåtagande kommunkoncern (%)	9,7	10,6	13,1	16,0	15,9	15,2

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild av Tanums kommuns verksamhet och finansiella förutsättning för budgetår 2026 samt för planåren 2027–2028.

Uppställningen följer samma struktur som för kommunens årsredovisning.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen

Nedan avsnitt beskriver översiktligt kommunala kommunkoncernen.

Tanums kommun

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är den högsta beslutande instansen i Tanums kommun. Kommunfullmäktige beslutar om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi exempelvis beslut om budget, skattesats, avgifter för kommunal service, om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer.

Kommunfullmäktige väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna och väljer revisorer som granskar kommunens verksamhet. Samt beslutar i övrigt om ärenden av principiella.

I fullmäktige finns 41 ledamöter och 26 ersättare som väljs direkt av väljarna i allmänna val vart fjärde år. Fullmäktige leds av ett presidium som består av ordförande Karl-Erik Hansson (C), 1:e vice ordförande Ramona Gullholm (S) och 2:e vice ordförande Claes G Hansson (M).

Mandat i kommunfullmäktige
(1 november 2022 – 31 oktober 2026)

Moderaterna	13
Centerpartiet	6
Kristdemokraterna	2
Liberalerna	2
Socialdemokraterna	9
Vänsterpartiet	2
Miljöpartiet de gröna	1
Sverigedemokraterna	6

Politisk majoritet

Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna samarbetar och utgör den styrande majoriteten. Dessa partier har tillsammans 21 av kommunfullmäktiges 41 mandat. Majoriteten innehar samtliga ordförandeposter i fullmäktige, nämnder och styrelser. Moderaterna innehar posten som kommunstyrelsens ordförande/kommunalråd.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige och ansvarar genom sin förvaltning för att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och följs upp. Styrelsen har hand om samtliga verksamheter som fullmäktige beslutat att inte lägga på annan nämnd, bolag, stiftelse eller förening samt har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att leda och samordna kommunens olika verksamheter utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige angivit. Kommunstyrelsen har också ett särskilt ansvar för övergripande ekonomi- och personalfrågor samt näringslivs- och utvecklingsfrågor. Kommunstyrelsen har dessutom verksamhetsansvaret för räddningstjänsten. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att styra och följa upp den kommunala ekonomin.

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet, samt övrig kommunal verksamhet som bedrivs i kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunala nämnder

Kommunens nämndsorganisation är fastställd av kommunfullmäktige. För samtliga nämnder finns reglemente som anger vilket ansvarsområde varje nämnd har. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige.

Överförmyndarens uppgift är att med stöd av gällande bestämmelser i föräldrabalken utöva tillsyn över förmyndare, godmanskap och förvaltare. Den praktiska handläggningen av de flesta överförmyndarärendena i Tanums kommun sker av ett gemensamt handläggningskontor i Uddevalla i kommun.

Valnämnden ansvarar för att genomföra allmänna val till kommun, region och riksdag som äger rum vart fjärde år. Valnämnden ansvarar också för valen till EU-parlamentet som äger rum vart femte år samt folkomröstningar.

Revisionen, revisorerna ska årligen granska om all verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, den ekonomiska hushållningen är god, styrningen effektiv, redovisningen tillförlitlig, förmögenhetsförvaltningen säker och den interna kontrollen i övrigt är tillräcklig. Revisorerna ska också bedöma och uttala sig om resultatet, som det redovisas i delårsrapportens och årsredovisningens förvaltningsberättelse, är förenligt med av kommunfullmäktige fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Revisorerna i Tanums kommun utses av kommunfullmäktige. Det gäller både de förtroendevalda revisorerna som granskar styrelser och nämnder, samt lekmannarevisorer som granskar kommunens bolag. Revisionen har en självständig roll och dess rapportering sker till kommunfullmäktige enligt kommunallagen.

Verksamhetsnämnder

Kommunens nämndsorganisation är fastställd av kommunfullmäktige. För samtliga nämnder finns reglementen som anger vilket ansvarsområde varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt. Nämnderna är ansvariga gentemot kommunfullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheter som riktar sig till barn och unga inom barnomsorg och skola. Dessutom har nämnden ansvar för kultur, fritid och bibliotek samt vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder.

Omsorgsnämnden är ansvarig nämnd för kommunens socialtjänst, funktionshinder-

verksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård. Nämnden ansvarar också för integrations- och flyktingverksamhet, handläggning av färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag samt kost- och måltidsverksamhet.

Tekniska nämnden ansvarar för drift, underhåll och investeringar i kommunaltekniska anläggningar såsom gator, byggnader, badplatser, grönområden med flera. Nämnden ansvarar också för parkeringsverksamhet. Vidare ansvarar nämnden för den avfallshantering och renhållning som kommunen enligt lag är skyldig att tillhandahålla och som är avgiftsfinansierad. Detta uppdrag sköts i Tanums kommun utav det kommunala bolaget Rambo AB. Tekniska nämnden ansvarar också för drift, underhåll och investeringar av vattentjänster där kommunen har en skyldighet att göra detta

Miljö- och byggnadsnämnden utför kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt plan- och byggnadsväsendet. Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar också för kommunens kartverksamhet, inklusive adresser och namngivning. Miljö- och byggnadsförvaltningen är miljö- och byggnadsnämndens beredande och verkställande organ.

Kommunala bolag

Förutom kommunen omfattar koncernen följande bolag:

Tanums Bostäder AB Bolaget, som är helägt av Tanums kommun ska äga, förvalta och hyra ut bostäder och fastigheter i Tanums kommun. Tanums Bostäder har totalt 746 lägenheter i Tanumshede, Östad, Grebbestad, Fjällbacka och Hamburgsund.

Tanums Hamnar AB Bolaget, som är helägt av Tanums kommun, bildades 2006. Bolaget har tecknat ett förvaltningsavtal med Tanums kommun i vilket verksamhetsuppdraget preciseras.

Rambo AB, Regional avfallsanläggning i Mellersta Bohuslän AB (RAMBO) är ett kommunalt avfallsbolag som ägs gemensamt av Lysekils, Sotenäs, Tanums och Munkedals kommuner. Bolaget bildades 1981. Tanums kommun gick in som ägare 2002. Tanums ägarandel uppgår till 25 procent.

Översikt över verksamhetens utveckling

Under detta avsnitt redovisas förväntad utveckling fram till sista året i planperioden. Översikten ovan ger en bild av den framtida finansiella utvecklingen som även omfattar effekten av den fastställda budgeten för 2026 och planen för 2027–2028. Detta med utgångspunkt från senast bokslut 2024. En kort beskrivande sammanfattning redovisas i anslutning till tabellen.

	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Folkmängd (antal)*	12 773	12 757	12 757	12 757	12 757
Kommunal skattesats (%)	21,56	21,56	21,56	21,56	21,56
Verksamhetens nettokostnad (mnkr)	932,8	963,5	997,7	1 024,9	1 061,7
varav avskrivningar (mnkr)	74,1	85,0	91,0	97,0	100,0
Skatteintäkter och generella statsbidrag (mnkr)	967,7	1 000,1	1 026,4	1 066,3	1 102,6
Finansnetto (mnkr)	-16,4	-20,4	-24,3	-30,4	-35,4
Årets resultat (mnkr)	18,5	16,2	5,0	11,0	5,5
Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och kommunal utjämning (%)	1,9	1,6	0,5	1,0	0,5
Utveckling av skatteintäkter och statsbidrag (%)	2,6	3,3	2,6	3,9	3,4
Utveckling av verksamhetens nettokostnad (%)	3,3	3,3	3,5	2,7	3,6
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	18,2	18,0	18,0	18,0	17,9
Soliditet (%)	28,9	27,7	26,8	26,0	25,1
Bruttoinvesteringar (mnkr)**	244,8	293,2	199,4	228,0	200,0
Självfinansieringsgrad (%)***	53,8	44,1	51,7	51,9	55,9
Långfristig skuld (mnkr)	1 245,4	1 476,3	1 490,8	1 591,8	1 688,8
Antal anställda	1 291				

* budgetantagande

** Bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag

*** Självfinansieringsgrad definieras som resultat och avskrivningar samt anslutningsavgifter i förhållande till bruttoinvesteringar

Kommunen

Kommunens resultatnivåer har under de senaste fem åren varit starka och har i genomsnitt uppgått till 4,7 procent satt i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag. Soliditeten inklusive totala pensionsförpliktelser har stärkts med 4,9 procentenheter till 18,2 procent i bokslut 2024. Anledningen har framför allt varit starka resultat. Översikten visar över en femårsperiod mått från resultaträkning, kassaflödesanalys samt balansräkning. Under perioden 2026 till 2028 uppgår resultat i genomsnitt till 0,7 procent satt i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag. Under samma period ökar verksamhetens nettokostnader i genomsnitt med

3,3 procent och skatter samt statsbidrag med i genomsnitt 3,3 procent.

Koncernen

Koncernen har varje år den senaste treårsperioden redovisat positiva resultat. Resultat för Tanums Bostäder AB är 0,6 mnkr, Tanums Hamnar AB 0,2 mnkr och koncernens andel i Rambo AB:s resultat är 2,3 mnkr. Resultatet för Tanums kommun uppgick till 18,5 mnkr. Efter eliminering av koncerninterna poster uppgår kommunkoncernens resultat till 16,0 mnkr. Koncernens låneskuld har ökat med 127,0 mnkr till 1 820,0 mnkr, vilket främst förklaras av ökad låneskuld för kommunen

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Under denna rubrik redogörs för viktiga förhållanden som påverkar eller kan påverka resultat och ställning väsentligt. Här ingår som underavsnitt: samhällsekonomi, kommunernas ekonomi samt förutsättningar väsentliga för Tanums kommun som befolkning, arbetsmarknad, utveckling av skatteintäkter och bidrag, kostnader för pensioner och finansiella kostnader.

Samhällsekonomi

Årets handelskonflikter och den stora osäkerheten har under 2025 präglat världsekonomin. Trots att det kvarstår stora oklarheter ännu, exempelvis hur USA och Kina ska enas, har den exceptionellt höga ovissheten från i våren 2025 dämpats. Förhöjd osäkerhet kring handeln kommer troligen att kvarstå för kommande år. Tillsammans med det faktum att genomsnittliga tullsatser under 2025 höjs rejält, bedöms handelsoron utdraget hålla tillbaka global handels- och BNP-tillväxt.

För eurozonen väntas något högre BNP-tillväxt i år och kommande år, än jämfört med de svaga åren 2023–2024, men först 2027 väntas hög tillväxt inom eurozonen. Finanspolitiska satsningar på militärt försvar och infrastruktur antas med tiden ge allt större stöd för denna utveckling.

Trots stark reallöneökning av hushållens disponibla inkomster under 2025 så förväntas konsumtionstillväxt först under 2026. Konjunkturuppgång för svensk ekonomi de kommande åren bygger i hög utsträckning på förstärkning av inhemsk efterfrågan.

Arbetslösheten är för närvarande förhöjd och beräknas landa ned på 8,9 procent 2025 för att minska något 2026 till 8,4 procent. Inför 2027 beräknas ytterligare minskning till 7,8 procent.

Inflationen (KPIF) uppgick för 2024 i genomsnitt till 1,9 procent. För 2025 förväntas en KPIF till 2,6 samt för 2026 till 1,4 procent. Riksbanken har under året sänkt styrräntan till 1,75 procent. SKR räknar inte med någon ytterligare sänkning under 2025. Bedömningen är också att under 2026 kvarstår styrräntan på 1,75 procent.

Kommunsektorn

Trots förändrade demografiska behov har kommunernas kostnadsutveckling i fasta priser varit i stort sett oförändrad under de senaste fem åren. År 2023 och 2024 präglades dock av en hög inflationstakt, vilket medförde kraftigt ökade kostnader för varor och tjänster, särskilt för pensioner. Därtill genomfördes ett flertal räntehöjningar som snabbt ledde till högre finansiella kostnader. Under 2023 redovisade 70 av landets 290 kommuner negativa resultat för 2024 var det 102 kommuner som redovisade negativa resultat.

Kommunernas samlade 2024 resultat minskade till 15,7 miljarder kronor – en nedgång med 10,3 miljarder jämfört med 2023. Försämring av resultatet främst till följd av ökade nettokostnader som översteg intäktsökningarna. Kommunsektorn har under tre år i rad uppvisat fallande resultatnivåer. Trots vissa kompensatoriska faktorer som ökade statsbidrag och skatteintäkter, har kostnadsökningar, särskilt pensioner och räntor, fortsatt att pressa ekonomin. Prognosen för 2025 pekar på viss återhämtning, men utmaningarna kvarstår.

Kommunernas (inklusive de kommunala bolagen) investeringar uppgick 2024 till ca 229 miljarder kronor. Att jämföra med 218 miljarder kronor för 2023. Investeringarna kan delas in i tre kategorier: skattefinansierad verksamhet som främst bedrivs i förvaltningsform (skola, vård, omsorg), taxefinansierad verksamhet som bedrivs både i bolags- och förvaltningsform (vatten- och avlopp, avfallshantering) samt intäktsfinansierad verksamhet som nästan uteslutande bedrivs i bolagsform (bostäder, fjärrvärme etc). Investeringar i skattefinansierad verksamhet står för majoriteten av investeringar. Kommunernas totala låneskuld ökade med 80 miljarder kronor under 2024, vilket motsvarade en ökning på 9,1 procent. Den totala låneskulden uppgick därmed till 959 miljarder kronor.

Den demografiska utmaningen kommer framöver att vara större än tidigare. Särskilt utmärkande är de ökade behoven av omsorg och vård av äldre samt den lägre ökningstakten för barn och unga. Förutom påverkan på den kommunala verksamheten behövs strategier för kompetensförsörjningen framöver.

Pågående statliga utredningar som kan komma att förändra förutsättningarna

Utredning av kommunalekonomisk utjämning

En parlamentariskt sammansatt kommitté hade i uppdrag att göra översyn av modellen kommunalekonomisk utjämning. Kommittén överlämnade betänkandet till regeringen i juli 2024. Någon proposition har inte beslutats om under 2025 vilket innebär att ev. förändring tidigast träder i kraft 2027.

I budgetproposition 2026 framgår att regeringen har för avsikt att välja ut delar ur förslaget om ändringar i utjämningsystemet (kompensation för gles bebyggelsestruktur samt svagt befolkningsunderlag).

Utredning om kommunal skattebroms och skattesänkingspremie

Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att utreda hur statliga åtgärder som motverkar ökande skattesatser och statliga åtgärder som stimulerar skattesänkningar i kommuner och regioner kan utformas. Uppdraget ska redovisas senast 27 februari 2026.

Befolkning riket

Befolkningsökningen var fortsatt svag 2024, med en ökning på 36 000 personer en tillväxt på 0,3 procent. Att jämföra med en tillväxt mellan åren 2014 – 2019 på runt 1,2 procent per år.

Samtidigt är det stora regionala skillnader i riket, vissa av landets kommuner växer medan många andra minskar. Av landets 290 kommuner minskade 169 kommer sin befolkning under 2024. Födelsetalen var också rekordlåga, 1,43 barn per kvinna vilket är den lägsta nivån sedan 1751.

Att följa utvecklingen och prognoserna för befolkningen är av största vikt, då en förändring av antalet invånare i kommunen får direkt påverkan på skatteintäkter och kommunens finansieringsförutsättningar. Invånare i de yngre och äldre åldrarna efterfrågar i högre utsträckning välfärdstjänster än invånare i arbetsför ålder. För de yngre handlar det framför allt om förskola och skola och för de äldre om äldreomsorg och sjukvård.

Tanums kommun

Från att under många år haft en positiv befolkningstillväxt har Tanum haft en sjunkande befolkning två år i rad. År 2024 minskade befolkningen jämfört med 2023 med 92 invånare och uppgick till 12 773. Minskningen beror i första hand på det låga födelsetalet. För andra året i rad är födelsetalet under 100. Flyttnettot (skillnaden mellan in- och utflyttade till kommunen) förbättras 2024 men är fortsatt negativt och uppgick till -3.

Befolknings- utveckling 2013–2024	Totalt	Årlig förändring	Födda	Födelse- netto	Flytt- netto
2013	12 303	33	121	-18	51
2014	12 346	43	124	-31	74
2015	12 455	109	115	-17	126
2016	12 606	151	132	-37	194
2017	12 763	157	133	-18	169
2018	12 873	110	111	-23	131
2019	12 841	-32	117	-46	9
2020	12 912	71	102	-53	119
2021	12 965	53	95	-62	103
2022	13 013	48	112	-77	117
2023	12 865	-148	72	-92	-62
2024	12 773	-92	71	-88	-3

Befolkningsprognosen fram till 2040 visar på en minskning av barn och unga och att den äldre åldersgruppen ökar samtidigt som befolkningen i arbetsförålder beräknas sjunka.

	2023	2040	ökning/minskning
0-5 år	660	663	3
6-15 år	1 399	1 206	-193
16-19 år	500	472	-28
20-67 år	6 967	6 868	-99
68 - 79 år	2 339	2 364	25
80 år eller äldre	1 000	1 643	643
	12 865	13 217	

Ovan tabell visar prognos från 2024 till år 2040. Prognosen innebär att försörjningsbördan fortsätter att utmana. Detta i takt med att de som är i arbetsför ålder behöver försörja allt fler. För Tanum uppgår försörjningskvoten 2024 till 102. Det innebär att för varje 100 personer i arbetsförålder finns det 102 personer som är yngre eller äldre. För riket är motsvarande 0,77.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknadssituationen i Tanum har de senaste åren varit bättre än i riket och Västra Götalandsregionen. För 2024 var andelen arbetslösa i Tanums kommun 4,2 procent att jämföra med 4,4 procent för 2023. Rikssnittet ökade från 6,6 procent 2023 till 7,1 procent 2024.

Den relativt låga arbetslösheten kan bland annat tillskrivas starka lokala arbetsmarknadsfaktorer som stabil turism och service. En för låg arbetslöshet å andra sidan kan leda brist på arbetskraft och svårigheter med att hitta rätt kompetens och vilket skulle kunna hämma tillväxten.

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Kommunens största inkomstkällor är skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. De utgör närmare 80 procent av de totala kommunala inkomsterna. Hur skatteintäkterna utvecklas påverkas främst av kommunens invånarantal och utveckling av skatteunderlaget, dvs summan av beskattningsbara inkomster i riket. Skatteunderlagets utveckling beror till största delen på utvecklingen av sysselsättningen och antalet arbetade timmar.

Ökning skatteunderlag

År	%
2020	2,1
2021	4,9
2022	5,3
2023	4,7
2024	3,4
2025 (prognos)	3,8
2026 (prognos)	4,2
2027 (prognos)	4,5
2028 (prognos)	4,1

Skatteunderlaget beräknas öka med 3,8 procent 2025. Ökningen för åren 2026 – 2028 uppgår i genomsnitt till: 4,3 procent.

Skatteintäkter för 2026 är beräknad efter SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) prognos från oktober 2025 samt befolkningsantagande med utgångspunkt från befolkning per 2025-06-30. För de följande åren beräknas befolkningen vara oförändrad. Skattesatsen på 21,56 kronor är oförändrad under perioden.

De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på antalet invånare 1 november året innan budgetåret. Nedan visas prognos på antal invånare som utgår från faktisk befolkning 1/11 2024 och därefter antas en befolkning på 12 757 invånare.

Tabell antal invånare

	2025	2026	2027	2028
Antal invånare				
1/11 året innan	12 821	12 757	12 757	12 757

Det kommunalekonomiska utjämnings-systemet syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för alla kommuner att tillhandahålla sina invånare likvärdig service oberoende kommuninvånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden (geografiska, befolkningsmässiga, sociala faktorer med mera). Den kommunalekonomiska utjämnningen består av fem delar; inkomstutjämning, kostnadsutjämning, införande/strukturbidrag, LSS-utjämning och regleringsbidrag/avgift. Utredning av utjämningsystemet pågår. Nedan följer en kort beskrivning av de olika delarna.

Inkomstutjämnningen kompenserar för olikheter mellan olika kommuners skattekraft, det vill säga skillnaderna i invånarnas genomsnittsinkomst. Invånarna i Tanums kommun har lägre medelinkomst än riket och får därför bidrag från inkomstutjämnningssystemet.

Kostnadsutjämnningen består av olika delar där kommuner med ogynnsam struktur får ett bidrag av staten medan kommuner med gynnsam struktur får betala till staten. Tanum numera är mottagare i systemet. Syftet med kostnadsutjämnningen är att utjämna för skillnader i kommunernas kostnader som beror på skillnader i struktur, som till exempel demografi. Löpande uppdateringar görs i kostnadsutjämnningssystemet främst till följd av befolkningsförändringar. Bidraget 2026 ökar till 19,8 mnkr, vilket främst beror löpande uppdateringar i delmodellen för äldreomsorg, Kostnadsutjämnningarna för 2026 är enligt preliminära beräkningar från SCB per juni. Samtliga variabler är inte fastställda. Slutliga beräkningarna kommer att fastställas av SCB i december.

Tabell kostnadsutjämning 2019 - 2028

2019	-6,9
2020	17,0
2021	16,1
2022	5,9
2023	9,2
2024	4,7
2025	17,6
2026 (prognos)	19,8
2027 (prognos)	19,8
2028 (prognos)	19,8

LSS-utjämningen ska jämföra kommunernas kostnader för LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Tanums kommun betalar en avgift till LSS-utjämningen. Slutliga beräkningar kommer att fastställas av SCB i december 2025. Under 2026 beräknas avgiften öka från 5,1 mnkr till 5,9 mnkr, vilket beror på att Tanums kostnader för denna verksamhet minskat relativt andra kommuners kostnader.

Regleringsbidrag/avgift är skillnaden mellan det generella statsbidraget (statens anslag för kommunalekonomisk utjämning) och kommunernas och regionernas anspråk utifrån ovanstående delar. Den kan vara såväl positiv som negativ och fördelas lika till kommuner utifrån invånarantal. Regleringsposten påverkas av ändrade statsbidrag mellan åren, men också av hur

kostnaden för inkomstutjämningsystemet ändras. I höstbudgeten för 2026 har regeringen aviserat om ett flertal regleringar enligt finansieringsprincipen, dvs. kommunen kompenseras av staten för ökade åtagande och kostnader. Dessa tillskott ingår i de budgeterade intäkterna för 2026-2028

Fastighetsavgiften Den statliga fastighetsskatten på bostäder avskaffades 2008 och ersattes då av en kommunal fastighetsavgift. Den kommuninvånare som äger en fastighet ska betala en avgift baserad på taxeringsvärde. Sedan 2008 har den intäkter från fastighetsavgift ökat med cirka 52 mnkr och beräknas uppgå till 68,7 mnkr i budget 2025.

Fastighetsavgiften 2026 är enligt prognos från SKR/SCB från december 2024.

Övriga statsbidrag

Regeringen aviserade i höstbudgeten för 2025 om ett nytt stöd för att öka incitamenten för kommuner att tillstyrka ny vindkraft och kompensera de kommuner som redan låtit vindkraft byggas. Stödet ska motsvara den fastighetsskatt som landbaserade vindkraften i kommunen gett upphov till. Beräkningar visar på en ersättning på 4 mnkr för Tanums kommuns del.

Mnkr	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Egna preliminära skatteintäkter	696,4	721,2	745,5	770,4
Slutavräkning	-0,4	-3,0		
Prognostiserad slutavräkning	-2,8			
Summa skatteintäkter	693,1	698,4	745,5	770,4
Inkomstutjämning	180,3	185,9	199,6	211,5
Kostnadsutjämning	17,6	19,8	19,8	19,8
LSS-utjämning	-5,1	-5,9	-5,9	-5,9
Fastighetsavgift	67,6	68,7	70,7	72,7
Regleringsbidrag	33,9	35,7	32,7	30,1
Övriga statsbidrag	12,6	4,0	4,0	4,0
Summa generella statsbidrag/utjämning	306,8	308,2	320,9	332,2
Summa	1 000,0	1 026,4	1 066,4	1 102,6
Procentuell förändring skatteunderlag	3,8	4,2	4,5	4,1
(skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag)				
SKR oktober, cirkulär 24:43				

Finansiella kostnader

I finansiella kostnader ingår, förutom ränta på upptagna lån, även den del av ränte- och basbeloppsuppräknings av den del av pensionsskulden som ingår i balansräkningen.

I takt med förändring av styrräntan, refinansiering av lån och nyupplåning stiger kommunens finansiella kostnader. De senaste årens höga investeringsnivåer har inneburit en ökning av kommunens låneskuld till kreditinstitut.

Utifrån investeringsbudget och årets resultat beräknas med nyupplåning motsvarande 100,0 mnkr 2026. Låneskulden beräknas till 1 262,3 mnkr vid 2026. Medelräntan på låneskulden budgeteras till 2,49 procent och räntekostnaderna till 27,3 mnkr.

Utifrån investeringsbudget och budgeterat resultat för åren 2026 – 2028 beräknas nyupplåning i genomsnitt per år uppgå till 100 mnkr/år. Låneskulden beräknas för år 2028 uppgå till cirka 1,5 miljarder.

Finansiella intäkter

Finansiella intäkter avser borgensavgifter för Tanums Bostäder AB samt RAMBO AB, intäktsränta samt investeringsränta.

Tanums kommun har sedan tidigare försäkrat del av ansvarsförbindelsen. Fram till och med 2024-12-31 har överskott upparbetats på cirka 5,7 mnkr.

Finansnetto

Sammantaget uppgår finansnetto till -24,3 mnkr för 2026. En ökning jämfört med budget 2025, beroende på ökad upplåning samt högre medelränta på låneskulden.

För 2027 och 2028 sker en stegvis ökning i takt med omsättning av lån samt nyupplåning. För 2027 budgeteras med -30,4 och för 2028 med -35,4 mnkr.

Finansnetto	mnkr
2019 (bokslut)	-6,8
2020 (bokslut)	-8,7
2021 (bokslut)	-8,5
2022 (bokslut)	-7,0
2023 (bokslut)	-1,8
2024 (bokslut)	-16,4
2025 (budget)	-20,4
2026 (budget)	-24,3
2027 (budget)	-30,4
2028 (budget)	-35,4

Pensioner

Pensionsskuld ansvarsförbindelse

Pensionsskulden är den skuld som kommunen har till sina anställda och före detta anställda.

Pensionsskulden redovisas enligt "blandmodellen" vilket innebär att pensionsrätt intjänad före 1998 inte redovisas som skuld i balansräkningen utan som ansvarsförbindelse. Blandmodellen innebär vidare att kommunen belastas med pensionskostnader både med kostnader för de som redan gått i pension och för de som arbetar nu.

För Tanums kommun uppgick ansvarsförbindelsen i bokslut 2024 till 220,5 mnkr. Fram till 2028 beräknas ansvarsförbindelsen sjunka till 185,4 mnkr. Utbetalning från ansvarsförbindelsen uppgår till ca 10,0 mnkr per år, det innebär att om ca 20 år är åtagandet återbetalt.

År	Kostnad	Pensionsskuld i balansräkning	Pensionsskuld i ansvarsförbindelse
2019 (bokslut)	51,1	12,0	231,0
2020 (bokslut)	49,0	10,5	225,4
2021 (bokslut)	54,4	10,1	222,2
2022 (bokslut)	58,8	9,9	211,6
2023 (bokslut)	93,8	9,9	212,5
2024 (bokslut)	107,9	10,3	220,5
2025 (budget)	70,1	10,1	212,5
2026 (budget)	65,3	9,5	204,7
2027 (budget)	65,5	8,8	194,3
2028 (budget)	69,5	8,2	185,4

En minskning av ansvarsförbindelsen påverkar soliditeten positivt och omvänt en ökning kan innebära försämrad soliditet.

Beräkning pensionskostnader

Pensionerna är inflationsskyddade vilket innebär att de följer förändring av inflationsökningstakten. Hög inflationstakt i kombination med nytt pensionsavtal fick till följd att kostnaderna för pensioner ökade avsevärt för åren 2023 och 2024.

Inför 2025 sjönk inflationsökningstakten vilket medförde sänkta pensionskostnader med ca 38 mnkr jämfört med 2024 för Tanums del.

I Skandias prognos från augusti 2025 beräknas pensionskostnaden för 2026 uppgå till 65,3 mnkr en sänkning jämfört med 2025. För kommande år ses endast smärre ökning av pensionskostnaderna.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Nedan följer väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för Tanums kommun.

Styrmodell och styrdokument

I kommunen styrmodell beskrivs bland annat roller och ansvar, mål- och budgetprocess, uppföljning samt uppsikt. I ”Riktlinjer för styrdokument” anges struktur, terminologi och beslutsnivåer för Tanums kommuns styrande dokument. Styrdokument som har beslutats av politiska organ samlas i kommunens författningssamling på kommunens hemsida.

Målprocess och God ekonomisk hushållning

I kommunallagen anges att för den kommunala verksamheten ska det finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning och ha en ekonomi i balans, det vill säga intäkterna ska överstiga kostnaderna. Målen och riktlinjerna ska omfatta såväl ekonomi som verksamhet. Tanums kommun har definierat ”god ekonomisk hushållning” som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar.

Kommunfullmäktige beslutar varje mandatperiod om verksamhetsmål. Målen utgår från visionen och utgör den politiska viljan och anger färdriktningen för kommunen under mandatperioden och vad kommunens olika verksamheter ska uppnå och ska ses som den samlade övergripande målsättningen för kommunen som helhet.

För varje verksamhetsmål finns en eller flera indikatorer som används för att avgöra om verksamhetsmålet är uppfyllt eller inte. Nämnderna konkretiserar verksamhetsmålen i årliga nämndmål, som beslutas i respektive nämnd. Kommunfullmäktige beslutar finansiella delmål i samband med beslut om budget. För att nå god ekonomisk hushållning ska samtliga finansiella mål och minst hälften av verksamhetsmålen vara uppnådda.

Budget och uppföljning

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i november, budget med plan. Varje nämnd erhåller en budgettram som är en nettoram. Nämndens ekonomiska ansvar baseras på denna nettoram. Ansvarig nämnd har rätt att disponera resurser inom tilldelad budget. Ramen innehåller kompensation för löne- och prisökningar samt justeringar på grund av vissa verksamhetsförändringar. Ramarna har beräknats utifrån av justerad budget för 2025. Barn-

och utbildningsnämndens samt omsorgsnämndens ram justeras avseende volymförändringar. Efter att kommunfullmäktige beslutar om budgetramar tar nämnderna fram detaljbudgetar inklusive nämndmål.

Under året görs tre uppföljningar med prognoser, två delårsbokslut samt ett årsbokslut. I delårsbokslutet i augusti och i årsbokslutet redovisas även måluppfyllelsen.

Uppsikt

Kommunstyrelsen ska ha löpande uppsikt över all kommunal verksamhet, inklusive nämnder och bolag. Det innebär att kommunstyrelsen regelbundet under året följer upp att nämnderna: uppfyller de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat, har en fungerande intern kontroll samt att verksamheten bedrivs utifrån god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt pågår regelbundet under året men främst kopplade till kommunens budget- och uppföljningsprocess. Detta genom ett antal dialogmöten under året. Där kommunstyrelsen tar del av bland annat nämndernas men också bolagens tertial- och årsbokslut, arbete med intern kontroll mm.

Dialog

Dialogträffar sker två gånger under året mellan nämnder/bolag och budgetberedningen samt två gånger mellan nämnder/bolag och kommunstyrelsens arbetsutskott.

Intern kontroll

Enligt ”Reglemente för intern kontroll” för Tanums kommun har varje nämnd skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde. Respektive nämnd ska upprätta en internkontrollplan som fastställer vilka områden som ska ingå i årets granskning. Kommunstyrelsen fastställer minst tre granskningsområden som är obligatoriska för nämnderna. Nämndernas framtagande av internkontrollplan ska föregås av en riskanalys som visar varför aktuellt urval av kontroller är gjorda. Nämnderna avrapporterar utförd internkontroll till kommunstyrelsen.

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Neaan följor en kort sammanfattning av händelser som har väsentlig betydelse.

Resurstillskott

I budget 2025 sker resurstillskott till nämnderna med totalt 4,5 mnkr i nivåhöjande ramanslag därtill tillförs nämnderna tillfälligt anslag på 2,8 mnkr. Inför 2026 sker satsning bland annat på föreningsstöd samt kulturskola. Driftsanslag ökas också för lägre barnomsorgstaxa. En ökning av det förebyggande arbetet genom ökat stöd till föreningar och kulturskola samt fältassistent. Förstärkning med fältassistent kompletterar befintliga resurser inom omsorgsnämnden. Resursförstärkningen ingår i omsorgsnämndens budgetram men införande ska ske i nära samarbete med barn- och utbildning.

Nämnd		Nivåhöjande/ Tillfälligt 2026	mnkr
Barn- och utbildningsnämnden	Föreningsstöd	Nivåhöjande	0,5
Barn- och utbildningsnämnden	Kulturskola	Nivåhöjande	0,5
Barn- och utbildningsnämnden	Barnomsorgstaxa	Nivåhöjande	0,5
Barn- och utbildningsnämnden	Skolbibliotek	Nivåhöjande	0,3
Barn- och utbildningsnämnden	Komp. minskade volymer förskola	Nivåhöjande	1,6
Summa Bun			3,4
Omsorgsnämnden	Projekt utökad bemanning SÄBO	Tillfälligt 2026	1,4
Omsorgsnämnden	Fältassistent	Nivåhöjande	0,8
Summa On			2,2
Miljö- och byggnadsnämnden	Resursförstärkning	Tillfälligt 2026	0,3
Miljö- och byggnadsnämnden	Resursförstärkning	Nivåhöjande	0,2
Summa Mbn			0,5
Kommunstyrelsen	Bidrag bastu Hamburgö	Tillfälligt 2026	0,07
Kommunstyrelsen (Valnämnden)	Genomförande av allmänna val 2026	Tillfälligt 2026	0,6
Kommunrevisionen	Resursförstärkning	Nivåhöjande	0,07
Kommunfullmäktige	Digitala enheter	Tillfälligt 2026	0,45
Summa nivåhöjande			4,5
Summa tillfälliga anslag 2026			2,8

Effektiviseringar

Nämnderna har för 2026 ett effektiviseringskrav på 1,8 mnkr. Det innebär en minskning av nämndernas årsbudget med 0,5 procent förutom för omsorgsnämnden där effektiviseringskravet uppgår till 0,3 procent och barn- och utbildningsnämnden som är undantagen effektiviseringar.

Fördelning per nämnd	2026	%	2027	%	2028	%
Kommunfullmäktige	0,01	0,5%	0,01	0,4%	0,01	1,0%
Kommunstyrelsen	0,4	0,5%	0,3	0,4%	0,8	1,0%
Tekniska nämnden	0,2	0,5%	0,2	0,4%	0,4	1,0%
Miljö- och byggnadsnämnden	0,1	0,5%	0,04	0,4%	0,1	1,0%
Barn- och utbildningsnämnden	0,0		1,5	0,4%	2,1	0,5%
Omsorgsnämnden	1,1	0,3%	1,4	0,4%	3,7	1,0%
Kommunrevisionen	0,0	0,5%	0,0	0,4%	0,01	1,0%
Summa	1,8		3,5		7,2	

Ny lagstiftning

Under 2025 ändras kommunallag genom tydligare krav på kommunernas arbete med stärkt skydd för förtroendevalda. Det innebär att kommuner och regioner har en lagstadgad skyldighet att förebygga hot och våld mot vissa förtroendevalda och att kommuner och regioner måste vidta förebyggande åtgärder för att minska risken för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld.

Vidare förstärktes genom ett tydligare krav på intern kontroll. Det innebär att den interna kontrollen i kommuner och regioner har ett förstärkt med krav på att förebygga, upptäcka och åtgärda fel och oegentligheter, inklusive korruption.

För Tanum pågår arbetet med att implementera förändringarna i kommunallagen.

Budgetpropositionen 2026

Budgetpropositionen för 2026 innebar ett flertal regleringar av olika omfattning. Två stora satsningar aviserades: aktivitetskrav samt ökad undervisningstid för lärare.

För Tanum pågår arbetet med att implementera förändringarna.

Befolkning

Befolkningsprognoser visar på förändringar i den demografiska utvecklingen där det förväntas en ökning av målgrupperna inom framför allt äldreomsorg och en minskning i de yngre målgrupperna. Vilket beräknas få stor påverkan för Tanum framöver.

Kompetensförsörjning

Kommunen står inför en stor utmaning framöver avseende kompetensförsörjningen. Den demografiska utvecklingen innebär en ökad efterfrågan på välfärdstjänster, samtidigt som det är fler arbetsgivare som konkurrerar om ett minskat antal personer i arbetsför ålder. Nyrekrytering måste kompletteras med åtgärder som att öka andelen heltidsanställda, minska sjukfrånvaron och uppmuntra medarbetare att stanna kvar längre i arbetslivet.

Utredning framtida lokalbehov

Utredningen färdigställdes under våren 2025 och Kommunfullmäktige fattade inriktningsbeslut i juni 2025. Därefter har inriktningen arbetats in i investeringsbudget 2026–2028.

Investeringar

Enskilt största investeringsprojekten under 2026 är ombyggnation av Hamburgsundskolan som beräknas helt stå färdig 2027. Nytt LSS-boende påbörjas under 2025 och beräknas stå klar 2026. Rabbalshede förskola som beräknas vara klar 2026. Bullarens förskola påbörjas under 2026 och beräknas vara klar sommaren 2027.

Särskilda satsningar görs även på gång- och cykelleder samt även projekt i tillgänglighetsbrygga samt hamnplan i Havstenssund.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Avsnittet syftar till avstämning av kommunens resultat och ställning samt avstämning av mål för god ekonomisk hushållning inklusive finansiell analys

Finansiell analys inklusive finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Resultat

Resultat för 2026 är budgeterat till 5,0 mnkr vilket motsvarar 0,5 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. För planåren är resultatet budgeterat till 11,0 mnkr (1,0 procent) för 2027 samt 5,5 mnkr (0,5 procent) för 2028. År 2025 budgeterades med ett överskott på 24,7 mnkr och prognosen i augusti pekar på ett överskott om 16,2 mnkr (1,6 procent).

Under 2022–2024 redovisade Tanum ett genomsnittligt årligt resultat på 3,1 procent. I jämförelse med kommunerna i Västra Götaland samt Halland hade Tanum en lägre resultatnivå.

Ett av fullmäktiges finansiella delmål är att resultatet under mandatperioden (2023 - 2026) ska uppgå till minst 1,5 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Med resultat för år 2023 och 2024 samt prognos 2025 och budget 2026 beräknas målet att uppnås. För att klara det långsiktiga målet om en soliditet inklusive ansvarsförbindelse på 22 procent till år 2030 måste resultatnivåerna framöver öka.

Skatteintäkter och nettokostnadsutveckling

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning beräknas öka med 2,6 procent till 2026. För 2027 och 2028 uppgår ökningstakten med 3,9 procent respektive 3,4 procent.

I budget 2026 – 2028 ingår statsbidrag avseende stöd för vindkraft, det så kallade kraftstödet, som tillkom i regeringens höstbudget 2025.

Sammantaget ökar budgeterade skatteintäkter med ca 16 mnkr mellan 2025 och 2026.

Nämndernas ramar 2026 utgår från de befintliga ramarna 2025, med uppräknings för prisökningar. Därtill har nämndernas ramar resursförstärkts 2026 med nivåhöjande anslag på 4,5 mnkr samt 2,8 mnkr i tillfälligt anslag. Nämndernas

effektiviseringskrav uppgår för 2026 till 1,8 mnkr. Volymjustering ingår med 5,4 mnkr för barnomsorg, grundskola samt äldreomsorg. Vidare ökar verksamhetens kostnader i takt med aktivering av investeringar samt även för tillkommande driftskostnader.

Sammantaget ger det en ökning av verksamhetens nettokostnad 2026 med 3,5 procent och 2,7 respektive 3,6 procent för åren 2027 och 2028.

Nettokostnadsökningen överstiger ökningen av skatteintäkter och statsbidrag.

Investeringsvolym

Tanums kommun har under ett antal år haft omfattande investeringsutgifter. I genomsnitt uppgick investeringsutgifterna för åren 2019–2024 till 201,9 mnkr. Prognosen för 2025 uppgår (per augusti) till 293,2 mnkr.

För åren 2026 – 2028 är investeringsutgifterna sammantaget budgeterade till 623,4 mnkr. Vilket innebär ett genomsnitt på 207,8 mnkr per år.

Upprättad investeringsplan fram till 2036 ger fortsatt höga investeringsbehov fram till 2030 därefter sjunker nivåerna något.

Den höga volymen beror till stor del på satsningar inom verksamhetslokaler samt infrastruktur men även på stort reinvesteringsbehov. Av de totala investeringsutgifterna för 2026 beräknas cirka 40 procent till reinvesteringar och 60 procent till nyinvesteringar.

De höga nivåerna på investeringar har inneburit att kommunens driftskostnader för avskrivningar och räntekostnader ökat med sammantaget 30,8 mnkr mellan åren 2019 – 2024. Totalt uppgår avskrivningar i bokslut 2024 till 74,1 mnkr och finansiella kostnader till 20,4 mnkr. Genomförande/aktivering av investeringar samt omsättning och nyupplåning innebär ökade kostnader framöver. För 2028 budgeteras avskrivningar till 100 mnkr och finansiella kostnader till 38,4 mnkr.

Det innebär att dessa kostnader kommer framöver att öka och ta en allt större andel av skatteintäkter och kommunal utjämning.

Fullmäktiges andra finansiella delmål är beslutad till att investeringsutgifterna maximalt får uppgå till 200 mnkr i genomsnitt över åren 2024 – 2026 (exklusive Hamburgsundskolan, Räddningsstation och ambulansstation). Med bokslut 2024, prognos 2025 och budget för 2026 beräknas att det finansiella delmålet uppfylls med upprättad budget.

Självfinansieringsgraden av investeringar

Självfinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringsutgifterna som kan finansieras med egna medel. Ett värde på 100 % innebär att kommunen fullt ut finansierar samtliga investeringar, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna och därmed stärks kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Självfinansieringsgraden av investeringarna beräknas att för 2026 uppgå till 50,1 procent. Och för åren 2027 och 2028 till 56,5 procent respektive 55,3 procent. Det innebär att investeringarna under åren 2026 – 2028 inte enbart kan finansieras med skatteintäkter, avskrivningar och resultat. Del av finansiering sker genom nyupplåning som beräknas uppgå till cirka 100 mnkr i genomsnitt per år för budgetåret och planåren.

Kommunen har en checkkredit på 40 mnkr i Tanums Sparbank.

Soliditet

Soliditeten anger hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel och är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning. Det innebär då att kommunen blir mindre skuldsatt och ökar sitt finansiella handlingsutrymme.

Soliditeten inklusive pensionsåtagande ökade mellan åren 2019 – 2022. Främst till följd av lägre pensionsåtagande. För 2023 och 2024 sjunker soliditeten något beroende att pensionsåtagandet ökat, i kombination med höga investeringsutgifter.

I bokslut 2024 uppgick kommunens soliditet till 18,2 procent. I jämförelse med genomsnittet för kommunerna i Västra Götalands samt Halland hade Tanum en lägre soliditet för 2024. Snittet i länen uppgick till 27 procent.

Fullmäktige har i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning angett att kommunens soliditet inklusive ansvarsförbindelsen år 2030 ska uppgå till 22 procent. För åren 2025 – 2028 beräknas att soliditeten vara oförändrad. Under nästkommande mandatperiod måste resultatnivåerna öka för att nå det långsiktiga finansiella målet.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Normalt eftersträvas ett värde på 100 procent. Men i måttet ingår semesterlöneskuld som normalt inte förändras i någon större omfattning under året och därmed inte blir en belastning på likviditeten. Det innebär att en nivå på 60 procent tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen.

Mellan 2022 och 2024 försvagades Tanums kassalikviditet från 106 procent till 88 procent.

För Tanums del innebär det att både soliditet och kassalikviditeten försämras något i bokslut 2024 vilket innebär ett något sämre finansiellt handlingsutrymme än jämfört med 2023.

Kommunalskatt

Utdebiteringen för Tanums kommun har varit oförändrad sedan 2004. Budgetförslaget bygger vidare på oförändrad skattesats på 21,56 skattekrönor.

För 2024 var Tanums skattesats 20 öre lägre än genomsnittet bland kommunerna i Västra Götaland och Halland.

Fullmäktiges tredje finansiella delmål: oförändrad skattesats under perioden 2024 – 2028. Med nuvarande budget och plan uppnås målet.

Summering och avslutande kommentarer

Tanums kommun har under hela 2000-talet redovisat positiva resultat och de finansiella målen för god ekonomisk hushållning har uppfyllts.

Delårsrapporten per augusti 2025 visar på ett prognosticerat resultat om 16,2 mnkr, vilket motsvarar 1,6 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Resultatet 2025 är budgeterat till 24,7 mnkr. För budget 2026 budgeteras med resultat på 5,0 mnkr och för 2027 och 2028 budgeteras med resultat på 11,0 mnkr respektive 5,5 mnkr. Genomsnittligt resultat för budget 2026 och planåren 2027- 2028 beräknas i genomsnitt uppgå till 0,7 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Väsentligt är att soliditeten ökar för att inte försvaga kommunens långsiktiga finansiella styrka.

Belastningen på ekonomin förväntas att bli hög under kommande år med påverkas av faktorer såsom ränteutveckling, inflation och demografisk utveckling. Till detta kommer stora investeringsbehov som medför ökande kapitalkostnader.

För att på lång sikt ha en hållbar ekonomisk utveckling för att upprätthålla god ekonomisk hushållning måste därför intäkterna öka eller kostnaderna minska alternativt en kombination av båda.

God ekonomisk hushållning avstämning finansiella mål

Kommunfullmäktige har för mandatperioden 2023–2026 beslutat om tre finansiella delmål för att nå god ekonomisk hushållning. Samtliga delmål bedöms uppnås.

För planåren 2027 – 2028 har målvärden uppdaterats. Med lagd budget 2026 bedöms även målen för dessa år att uppfyllas.

Avstämning finansiella delmål

Resultatmål

Resultat över mandatperioden (2023 – 2026) ska i genomsnitt uppgå till 1,5 procent.

Resultatet över mandatperioden beräknas i genomsnitt uppgå till 1,7 procent detta baserat på bokslut 2023 och 2024, prognos 2025 samt budget 2026.

Målet bedöms uppnås

Investeringsmål

Tanums kommun har beslutat att investeringarna maximalt får uppgå till 200 mnkr i genomsnitt för åren 2024 – 2026 exklusive pågående investeringsprojekt från 2023*.

* Räddningsstation, ambulansstation samt ombyggnad Hamburgundskolan.

Investeringsutgifterna exklusive pågående investeringsprojekt från 2023 beräknas uppgå till 199,5 mnkr i genomsnitt baserat på budget 2024–2026.

Målet bedöms uppnås

Skattesats

Kommunfullmäktige har beslutat att skattesatsen ska vara oförändrad under mandatperioden och budgeteras till 21,56 kronor, det vill säga oförändrad. För åren 2023, 2024 och 2025 är skattesatsen oförändrad. Budget 2026 bygger på skattesats 21,56 kronor.

Målet bedöms uppnås.

Balanskrav och resultatutjämningsreserv

Balanskravet är lagstadgat enligt kommunallagen och innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna, dvs resultatet måste vara större än noll. Ett negativt resultat måste regleras inom tre år. I förvaltningsberättelsen ska det framgå en balanskravsutredning där det klart framgår resultat efter balanskravsutredning och före avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR).

Resultatutjämningsreserven uppgår till 15,0 mnkr, vilket motsvarar 1,6 procent på 2024 års skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Resultatutjämningsreserven är en del av kommunens egna kapital som uppgår till 594,4 mnkr. mnkr per 2023-12-31. Det finns ingen likvidfond som innehåller RUR. Vid en eventuell disposition ska detta beaktas.

Under 2024 infördes en ny möjlighet att reservera medel till en resultatreserv, RER, i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning. Nuvarande system med resultatutjämningsreserv (RUR) avvecklas, men redan avsatta medel kan användas som längst till år 2033. Reservering av medel till resultatutjämningsreserv kunde göras en sista gång i bokslut/årsredovisning för 2023. Det är inte möjligt att föra över kvarstående medel i RUR till den nya resultatreserven.

Budgeterad balanskravsutredning (mnkr)	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Årets budgeterade resultat	24,7	5,0	11,0	5,5
- Samtliga realisationsvinster	-	-	-	-
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
-Återföring av orealiserade vinster och förluster	-	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjustering	24,7	5,0	11,0	5,5
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
+Användning av medel för resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Årets balanskravs resultat	24,7	5,0	11,0	5,5

Väsentliga personalförhållanden

Målsättning

Kommunens mål kring utveckling på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt har hållbart medarbetarengagemang (HME) som indikator. HME mäter ledarskap, motivation och styrning och är ett mått på hur väl personalens kompetens tas tillvara. HME har utarbetats av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och ger möjlighet till jämförelse med andra kommuner. Den senaste mätningen i kommunen gjordes under hösten 2021 och uppgick till 77. Målet för 2024 års mätning var 78 och resultatet blev 81.

Verksamhetsbeskrivning

Ledarskap och medarbetarskap är varandras förutsättningar och tillsammans leder de till utveckling, hälsa, effektivitet och god kvalitet i verksamheten. Kommunens personalpolitik bygger på de grundläggande värden som uttrycks i personalpolicyn [\[1\]](#): förtroende, ansvar, respekt och omtanke.

Viktiga områden är:

- hälsa och arbetsmiljö
- kompetensförsörjning

Lön och anställning

Kommunens långsiktiga lönestrategi utgår från intentionerna i de centrala löneavtalen. Individuell lönesättning ska stimulera medarbetarna och därigenom bidra till effektiv verksamhet. Förbättrad service är ett av kommunens prioriterade områden varför service är det viktigaste lönekriteriet. Lönekriterierna diskuteras inom respektive verksamhet och medarbetarens prestation bedöms enligt fastslagna kriterier. [\[2\]](#)

Kompetensförsörjning

Den framtida kompetensförsörjningen är en avgörande fråga för Tanums kommun, särskilt med tanke på välfärden står inför betydande utmaningar till följd av kompetensbrist, kommande pensionsavgångar och den demografiska utvecklingen. Kommunens förmåga att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla medarbetare är avgörande för att kommunen ska förbli konkurrenskraftig och möta framtiden med en stark och anpassningsbar arbetsstyrka. Detta ställer krav på omställning i att

finna nya sätt att arbeta på samt att nyttja teknikens möjligheter med bland annat välfärdsteknik.

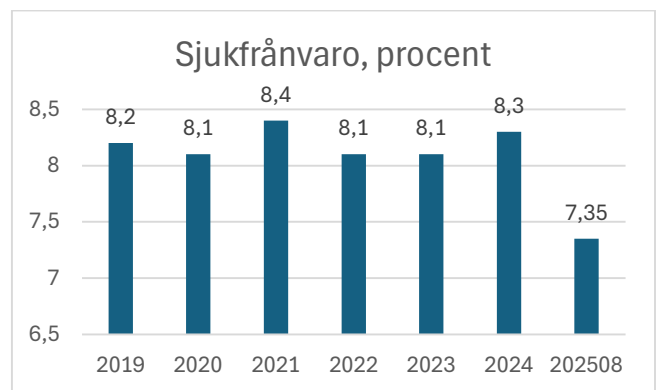
I april 2025 beslutade kommunfullmäktige i Tanums kommun att anta en ny kompetensförsörjningsstrategi.

Kompetensförsörjningsstrategin och dess tre strategiska områden tar sitt avstamp i kommunfullmäktiges mål och prioriteringar, Tanums kommuns hållbarhetspolicy samt Sveriges kommuner och regioners strategier för att säkra kompetensförsörjningen.

Kompetensförsörjningsstrategin ska vara ett stöd till kommunens nämnder och bolag och ge vägledning i hur kompetensförsörjning bidrar till att nå kommunens mål. Tvååriga handlingsplaner tas fram för att möta efterfrågan på rätt kompetens inom kommunens olika verksamheter. Prioriterade kompetensförsörjningsinsatser på kort och lång sikt beskrivs i nämndernas kompetensförsörjningsplaner. Uppföljning av nämndernas åtgärds/aktivitetsplan görs årligen i verksamhetsberättelsen. En kommunövergripande åtgärds/aktivitetsplan görs årligen.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i Tanums kommun uppgick år 2024 till 8,3 procent. Genomsnittlig sjukfrånvaron i riket för 2024 var 7,4 procent. Under de första åtta månaderna 2025 är sjukfrånvaron för kommunen 7,35 procent. Årets frånvaro indikerar en sänkning jämfört med de senaste sex åren.

För att klara välfärdsuppdraget behövs ett långsiktigt arbete för att nå en låg och stabil sjukfrånvaro. En del i att förebygga sjukfrånvaro är en hållbar och hälsosam arbetsmiljö. Kommunens satsningar på friskfaktorer komplettera med

ett riskorienterat arbetssätt syftar till att proaktivt identifiera och hantera risker för sjukfrånvaro genom att implementera tidiga insatser på flera nivåer inom organisationen.

I syfte att minska sjukfrånvaron pågår dessutom riktat arbete bland annat genom personalvårdsronder, arbete på individnivå och genom att använda kompetens från företagshälsovården.

Arbetsmiljö och hälsa

Målsättningen för arbetsmiljöarbetet i Tanums kommun är att skapa en trygg och säker arbetsmiljö där ingen ska drabbas av ohälsa eller komma till skada på grund av arbetet. Det är också en miljö där medarbetare trivs och utvecklas både yrkesmässigt och som individer. Strategiskt hälso- och arbetsmiljöarbete omfattar såväl policy och arbetsmetoder som friskvårdsarbete och personalstöd.

Ett systematiskt arbetsmiljö- och hälsoarbete bidrar till goda förutsättningar att kunna rekrytera, behålla, och utveckla kompetent personal och därmed är kompetensförsörjningen nära kopplad till arbetsmiljöarbetet. Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs årligen upp på kommun, förvaltnings- och enhetsnivå och vid behov tas åtgärder fram.

Arbetet för att öka hälsan i kommunen sker på olika nivåer:

- Hälsa och arbetsmiljö ska vara ett naturligt perspektiv i den strategiska planeringen (organisatorisk nivå).
- Arbetsklimat och förutsättningar gör arbetet till en hälsofrämjande faktor (gruppnivå).
- Medarbetare har möjlighet att behålla eller förbättra hälsan (individnivå).

Arbete för friska arbetsplatser

Bra arbetsmiljö och balans mellan arbete och fritid är avgörande faktorer i valet av arbetsgivare. Arbetsmiljöarbete är därför ett viktigt sätt att säkra kompetensförsörjningen. Under 2025 fortsatte arbetet med friskfaktorer för att förstärka utveckla organisatoriska förutsättningar för en långsiktigt hållbar och hälsosam arbetsmiljö. Särskilt fokus ligger på följande friskfaktorer: samverkan, dialog och inflytande, rättvis och transparent organisation samt kommunikation och återkoppling.

Aktiva åtgärder

Varje år följs aktiva åtgärder upp i kommunen enligt diskrimineringslagstiftningen, detta med syfte att säkerställa att Tanums kommun är en bra arbetsgivare där mångfald berikar. För att kunna leva upp till lagens krav behövs kunskap om kraven samt aktiva åtgärder för att kunna vara en attraktiv arbetsgivare. Tanums kommun accepterar inte mobbning, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier eller andra former av diskriminering.^[2]

Det fortlöpande arbetet genomförs i förhållande till varje enskild diskrimineringsgrund och i förhållande till följande områden: arbetsförhållanden, bestämmelser och praxis om löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling, möjlighet att förena arbetet och föräldraskap. I arbetsmiljö- och hälsoenkäten följs dessa områden upp och verksamheterna ska åtgärda de behov som identifieras. En övergripande kommungemensam dokumentation med riskanalys och handlingsplan mot diskriminering tas årligen fram och beslutas i kommungemensam samverkansgrupp (KSG).

^[1] Personalpolicy Tanums kommun, KF 2014-05-05 (

^[2] Lönepolicy Tanums kommun, KS 2019/0621;

^[3] Riktlinje kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier, KS 2018-04-11 § 80

BUDGETANTAGANDE OCH KÄNSLIGHETSANALYS

.

BUDGETANTAGANDE OCH KÄNSLIGHETSANALYS

Budgetantagande

Befolkningsantagande

Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag 2026 bygger på ett befolkningsantagande på 12 757 den 1 november 2025. För åren 2027 och 2028 bygger beräkningen på en oförändrad befolkning.

Skatteintäkter och statsbidrag

Skatteintäkter är beräknad efter SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) prognos från oktober. Skattesatsen på 21,56 är oförändrad under perioden.

Riktade statsbidrag

Förutom budgetram som tilldelas från kommunfullmäktige finns ett stort antal riktade statsbidrag till nämnderna vilka är avsedda för ett visst ändamål. Varje nämnd/förvaltning bedömer själva hur de ska hantera konsekvenserna av riktade statsbidrag och vad som händer när bidraget upphör.

Volym barnomsorg och grundskola

Lägre antal födda medför minskat antal barn inom förskola. Även i fritidshem och grundskola minskar elevtalen. I gymnasieskola ökar antalet elever. Barn- och utbildningsnämndens ram i budget 2026 ökar med sammanlagt 0,8 mnkr avseende volymförändringar.

För att kompensera för minskad volym i förskolan tillförs barn- och utbildningsnämndens 1,6 mnkr.

Volymbudgetering Barn- och utbildning	Antal		Förändr Volym	Prest.anslag kr/år 2026
	2026	2025		
Förskola	399	425	-26	75 763
Fritidshem	514	520	-6	43 644
Kooperativa förskolor	41	41	-	75 763
Grundskola	1 320	1 355	-35	46 426
Gymnasieskola	407	377	30	153 823

Volym äldreomsorg

Tanums kommun har en befolkningsstruktur med en större andel personer över 65 år än genomsnittet i riket. Omsorgsnämndens ram i budget 2026 ökar med 4,6 mnkr. De närmaste åren är det framför allt inom åldersgruppen 80-89 som invånarantalet ökar. Från 2028 sker en ökning i åldersgruppen över 90 år.

Inför budget 2027 kommer systemet för volymbudget inom äldreomsorg att ses över.

Pris- och löneökningar

Kostnaden för löneökningar beräknas till 3,5 procent från 2025 års lönenivå. Övriga priser väntas stiga med 2,6 procent. Pris- och löneökningar beräknas öka kostnaderna med cirka 32,5 mnkr.

Personalkostnader har räknats upp med SKR:s prognos från augusti för åren 2026–2028. Utrymme för löneökningar budgeteras centralt och fördelas till respektive nämnd efter att de lokala förhandlingarna är klara. Eventuella löneförändringar som sker vid sidan om den årliga löneöversynen kompenseras inte.

Personalomkostnadspålägg (PO-pålägget) följer SKR:s rekommendationer, det totala PO-pålägget höjs under 2026 till 40,51 procent. Nämndernas budgetramar är justerade till det högre PO-pålägget. Eventuellt kommer justering av personalomkostnadspålägget göras om efter prognos.

Kostnader för köp av gymnasieverksamhet räknas upp med 3,5 procent då dessa är relaterade till lön.

Effektiviseringar

För 2026 genomförs effektiviseringar av nämndernas nettoramor med motsvarande 1,8 mnkr och för åren 2027 till 2028 uppgår effektiviseringarna till 3,5 respektive 7,2 mnkr respektive år. Inför kommande år visar de ekonomiska förutsättningarna på en obalans mellan intäkter och kostnader. Förslag till nytt utjämningsystem kan komma att bidra positivt.

Pensioner

Kostnader för pensioner bygger på Skandias pensionskostnadsprognos från augusti 2025. För 2026 budgeteras med pensionskostnader 65,3 mnkr.

Finansnetto

Finansnetto budgeteras till -24,3 mnkr varav räntekostnader på lån budgeteras till 29,1 mnkr. Genomsnittsräntan beräknas till 2,49 procent.

Tomtförsäljning

Intäkterna består av intäkter från mark- och tomtförsäljning samt exploateringsersättningar. I 2026 års intäkter bland annat försäljning av tomter i Fjällbacka (område Flig).

Budgeterade intäkter från tomtexploatering 2026 uppgår till 10,0 mnkr.

Låneskuld

Låneskulden till kreditinstitut budgeteras 2026 till 1 262,3 mnkr. För 2026 beräknas nyupplåning med 100,0 mnkr. Sammantaget för åren 2026 – 2028 budgeteras med i genomsnitt 100,0 mnkr per år.

Internränta

Internräntan är satt efter beräknad genomsnittlig låneskuld, 2,49 procent. Vid eventuell förändring av internräntan kommer teknisk justering att göras.

Taxor affärsverksamhet

Affärsverksamheterna VA och renhållning ska fullt ut vara avgiftsfinansierade. VA-verksamheten drivs i förvaltningsform, men för denna del görs inte ovan nämnda schablonuppräknningar. Uppdaterade taxor för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten, inför 2026, beslutas av kommunfullmäktige i november 2025.

Resultat

För 2026 budgeteras med resultat i förhållande till skatteintäkter och kommunal utjämning på 0,5 procent, 5,0 mnkr.

Tekniska justeringar av nämndernas ramar

Tekniska justeringar av nämndernas ramar kommer att göras vid förändring av personalomkostnadspålägg, intern ränta samt efter aktivering av investeringar. Det samma gäller för justering av ramarna efter att lönerevisionen är klar. Nämnderna blir då kompenserade.

Känslighetsanalys

Borgensåtaganden

Kommuninvest

Tanums kommun är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening som är ett samarbete kring finansiella tjänster, främst upplåning. Kommuninvest har cirka 290 medlemmar. All upplåning i Kommuninvest sker med stöd av kommunal borgen. Tanums kommun har en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga kommuner, som är medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret ska fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. All upplåning som Tanums Bostäder AB och Rambo AB gör hos Kommuninvest sker med kommunal borgen som säkerhet.

Kommunal borgen

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2025 om en ram för borgensåtaganden gentemot Tanums Bostäder AB med 600 mnkr. I budget för 2026 föreslås en ökning av borgensramen till Tanums Bostäder AB med 90 mnkr till 690 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2025 om en ram för borgensåtaganden gentemot Rambo AB med 600 mnkr. Tanums kommun har KF § 133/2023 beslutat att bevilja RAMBO AB

kommunal borgen om 67,4 mnkr. I budget för 2026 föreslås en borgensramen till 59,4 mnkr

Invånarantal

Budgeten för 2026 baseras på ett invånarantal på 12 757. Skulle invånarantalet öka eller minska med 50 personer påverkar det skatteintäkterna med cirka 3,4 mnkr.

Statsbidrag/utjämningsystem

I budget 2026 erhåller Tanums kommun ersättning för inkomstutjämning med 185,9 mnkr och 19,8 mnkr i kostnadsutjämning. Tanums kommun har en egen skattekraft på 89 procent och påverkas därmed av förändringar i inkomstutjämningsystemet.

Löneökningar

I budgeten för 2026 har utrymmet för löneökningar beräknats till i genomsnitt 3,5 procent. Varje procentenhets ökning av lönesumman medför en personalkostnadsökning med cirka åtta mnkr.

Räntor

En höjning av både den korta och långa räntan med en procentenhet skulle ge ökade räntekostnader vid fullt genomslag med 11,0 mnkr. Tanums kommun har en räntebindningstid på 2,59 år vilket gör att genomslaget av en räntehöjning inte påverkar budgeten fullt ut de första åren.

Skatteintäkter

En förändring av skattesatsen med 10 öre ger förändrade intäkter med cirka 3,4 mnkr.

Finansiella rapporter

Avsnittet redovisas finansiella rapporter, ekonomisk plan samt investeringsplan.

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultatbudget

	Plan 2028	Plan 2027	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
RESULTATBUDGET					
Verksamhetens nettokostnader	-961,7	-927,9	-906,1	-880,0	-858,7
Avskrivningar	-100,0	-97,0	-91,0	-85,0	-74,1
Verksamhetens nettokostnader	-1 061,7	-1 024,9	-997,1	-965,0	-932,8
Skatteintäkter not 1	770,4	745,5	718,2	698,4	673,0
Generella statsbidrag och utjämning not 2	332,2	320,8	308,2	311,7	294,7
Verksamhetens resultat	40,9	41,4	29,3	45,1	34,9
Finansiella intäkter not 3	3,0	3,0	3,0	3,0	4,0
Finansiella kostnader not 4	-38,4	-33,4	-27,3	-23,4	-20,4
Resultat efter finansiella poster	5,5	11,0	5,0	24,7	18,5
ÅRETS RESULTAT not 5	5,5	11,0	5,0	24,7	18,5

Resultatanalys

Tanums kommun har redovisat positiva resultat varje år sedan år 2000 och även klarat det lagstadgade balanskravet varje år. För år 2024 redovisade kommunen ett positivt resultat på 18,5 mnkr. För år 2025 prognostiseras ett resultat på 16,2 mnkr, vilket innebär att målet för god ekonomisk hushållning uppnås. Budgeten för 2025 baseras på att utdebiteringen hålls oförändrad och bestäms till 21,56 kronor.

Resultatet i 2026 års budget uppgår till 5,0 mnkr, vilket motsvarar 0,5 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Resultatet innehåller tomtförsäljningsintäkter på 10,0 mnkr. Pensionskostnaderna minskar och beräknas uppgå till 65,3 mnkr under 2026. Skatteintäkter och statsbidrag ökar med 16,3 mnkr jämfört med 2025 års budget. Ökningen beror främst på höjt skatteunderlag, ökade intäkter avseende fastighetsavgift samt ett bättre utfall i kostnadsutjämningen.

Räntekostnaderna ökar 2026 jämfört med budget 2025, på grund högre räntenivåer och ökad upplåning. Avskrivningarna ökar med 6.0 mnkr till följd av höga investeringsnivåer.

Nämndernas nettokostnader ökar med 45,6 mnkr. Nämnderna kompenseras för ökade pris- och lönekostnader med 32,5 mnkr. Förändrad volym inom fritidshem, skola och äldreomsorg ökar kostnaderna med 5,4 mnkr. Nämnderna tillförs i budget 2026 nivåhöjande resurstillskott på 4,5 mnkr, samt därutöver tillskott som avser endast år 2026 på 2,8 mnkr. I nämndernas ramar ingår effektivisering med totalt 1,8 mnkr.

Finansieringsbudget

FINANSIERINGSBUDGET	Plan 2028	Plan 2027	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
<i>Löpande verksamhet</i>					
Årets resultat	5,5	11,0	5,0	24,7	18,5
Avskrivningar	100,0	97,0	91,0	85,0	74,1
Justering för rörelsekapitalets förändring mm	-8,0	-8,0	-10,5	-9,8	36,7
Medel från löpande verksamhet	97,5	100,0	85,5	99,9	129,3
<i>Investeringsverksamhet</i>					
Investeringar	-200,0	-228,0	-195,4	-271,4	-244,8
Fsg anl.tillg	8,0	8,0	8,0	8,0	2,9
Investeringsverksamhet	-192,0	-220,0	-187,4	-263,4	-241,9
<i>Finansiering</i>					
Upplåning	100,0	100,0	100,0	151,7	85,0
Övrig finansiering					
Anslutningsutgifter VA-verksamhet	5,0	9,0	4,0	10,0	22,1
Finansiering	105,0	109,0	104,0	161,7	107,1
FÖRÄNDRING LIKVIDA MEDEL	10,5	-11,0	2,1	-1,8	-5,5

Analys finansieringsbudget

Årets resultat på 5,0 mnkr tillsammans med avskrivningar på 91,0 mnkr och övriga ej likviditetspåverkande poster bidrar till ett likviditetsöverskott på 85,5 mnkr för budget 2026.

Investeringsverksamheten minskar likviditeten med sammantaget 187,4 genom budgeterade investeringar på 195,4 mnkr tillsammans med försäljning av anläggningstillgångar på 8,0 mnkr.

För att finansiera investeringsverksamheten budgeteras med en upplåning på 100,0 mnkr samtidigt som inbetalda anslutningsavgifter beräknas till 4,0 mnkr. Likviditeten ökar sammantaget med 2,1 mnkr under 2026.

Under perioden 2027-2028 budgeteras med en upplåning på 100,0 mnkr respektive år.

Balansbudget

	Plan 2028	Plan 2027	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
BALANSBUDGET					
Anläggningstillgångar not 6	2 354,6	2 262,6	2 139,6	2 043,2	1 864,8
Fordringar mm	169,5	169,5	169,5	169,5	169,5
Likvida medel	22,8	12,3	23,3	21,2	23,0
Summa tillgångar	2 546,8	2 444,3	2 332,4	2 233,9	2 057,3
Eget kapital	635,0	624,1	619,1	594,4	575,9
Justering					
Årets resultat	5,5	11,0	5,0	24,7	18,5
Summa eget kapital	640,5	635,0	624,1	619,1	594,4
Avsättningar	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
Låneskuld not 7	1 462,3	1 362,3	1 262,3	1 162,3	1 010,6
Förinbetalda anslutningsavgifter not 8	218,2	221,2	220,2	224,2	222,2
Resultatfond VA	0,0	0,0	0,0	2,5	4,3
Förinbetalda investeringsbidrag	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
Summa långfristiga skulder	1 688,8	1 591,8	1 490,8	1 397,3	1 245,4
Kortfristiga skulder	206,0	206,0	206,0	206,0	206,0
Summa kortfristiga skulder	206,0	206,0	206,0	206,0	206,0
Summa skulder och eget kapital	2 546,8	2 444,3	2 332,4	2 233,9	2 057,3

Analys balansräkning

Mellan åren, 2020–2024, uppgick kommunens investeringar till 1 011 mnkr, i genomsnitt cirka 202 mnkr per år. Den höga investeringsvolymen de senaste åren har inte varit möjlig att finansiera med egna medel utan det har krävts en ökad upplåning. I bokslut 2024 uppgick de långfristiga skulderna till cirka 1 245 mnkr, varav lån till kreditinstitut var 1 010,6 mnkr. Kommunens soliditet, inklusive samtliga pensionsförpliktelser har den senaste fem åren ökat från 13,3 procent till 18,2 procent.

I budgeten för 2026 finns investeringar upptagna med 195,4 mnkr varav 45,9 mnkr avser den avgiftsfinansierade VA-verksamheten. Anläggningstillgångarna ökar med 96,4 mnkr och uppgår i budget 2026 till 2 139,6 mnkr. Budget 2026 innebär en ökad låneskuld med 100,0 mnkr och långfristiga skulder uppgår därmed till 1 490,8 mnkr, varav 1 262,3 mnkr avser lån från banker och andra kreditinstitut. Investeringsplanen för åren, 2027–2028, uppgår till 428 mnkr, vilket innebär fortsatt ökat likviditetsbehov.

Ekonomisk plan

Kommunallagen ställer krav på att kommunerna ska ha en ekonomisk planering som omfattar minst tre år, där budgetåret ska vara periodens första år. Förutom att Tanums kommun upprättar budget för 2026 görs en ekonomisk plan för åren 2027–2028. Planen redovisar de ekonomiska finansiella förutsättningarna för planperioden. Kommunen upprättar även en investeringsplan för åren 2027–2028.

Kommunalekonomiska förutsättningar

SKR:s sammantagna bedömning är att skatteunderlaget 2025 blir starkare än 2024 samt att den underliggande utvecklingen ligger nära ett historiskt genomsnitt. Den konjunkturuppgång som förutses 2026 och 2027, bland annat till följd av en mer expansiv ekonomisk politik, ökar efterfrågan på arbetskraft och bidra till att antalet arbetade timmar stiger igen båda åren. Som genomsnitt för perioden 2025–2029 beräknas det underliggande skatteunderlaget öka med 4,3 procent per år.

Kommunsektorns sammanvägda priser för verksamhetskostnaderna ökar knappt 2025, vilket förklaras av pensionskostnadernas minskning som beror på inkomst- och prisbasbeloppens utveckling. Inflationen och därmed utvecklingen av prisbasbeloppet, bli ryckig kommande år. Men i genomsnitt väntas verksamhetskostnaderna öka med 2,9 procent per år i genomsnitt 2026–2029.

SCB:s senaste befolkningsprognos bekräftar bilden av en svag befolkningstillväxt. Antalet barn fortsätter att minska, samtidigt som antalet äldre ökar kraftigt. Denna utveckling innebär stora förändringar för kommuner och regioner, som påverkas på olika sätt beroende på lokal befolkningsstruktur.

Investeringsbehoven i kommunerna är inte längre främst drivet av befolkningstillväxt. Framöver spänner det över fler områden än tidigare – från klimatanpassningar och reinvesteringar till utbyggnad av den civila beredskapen.

Befolkningsprognos

Befolkningen den 31 december 2024 uppgick till 12 773. Under de två första kvartalen 2025 har invånarantalet minskat. I resursberäkningarna för

2026 har befolkningen antagits uppgå till 12 757 personer. För 2027 och 2028 beräknas befolkningen vara oförändrad.

Utdebitering

I den ekonomiska planen för åren 2027–2028 har skatteberäkningarna baserats på att utdebiteringen hålls oförändrad 21,56 kronor.

Skatteintäkter och statsbidrag

Enligt senaste kända prognoser beräknas skatteintäkter och statsbidrag öka med 39,9 mnkr år 2027 för att sedan öka med 36,3 mnkr 2028.

Pris- och löneökningar

För åren 2027 till 2028 har pris- och löneökningarna sammanvägt beräknats till cirka 3,4 procent respektive år.

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna sjönk kraftigt under 2025, främst på grund av lägre inflationsuppräknings. Under 2027 uppgår pensionskostnaderna till 65,5 mnkr respektive 69,5 mnkr för 2028.

Resultat

Resultatmålet för perioden 2023 till 2026 uppgår till i genomsnitt 1,5 procent. Resultatnivån för 2027 uppgår till 11,0 mnkr, vilket motsvarar 1,0 procent. För 2028 uppgår resultatnivån till 5,5 mnkr, 0,5 procent.

Investeringar

Under åren 2026–2028 finns investeringar upptagna med 623,4 mnkr, varav 428 mnkr under åren 2027–2028.

Låneskuld

Under förutsättning att resultatnivån upprätthålls och att investeringsvolymen ligger på budgeterad nivå beräknas låneskulden öka med 300 mnkr under perioden 2026–2028, varav 200 mnkr under åren 2027–2028.

Soliditet

Om resultatnivån hålls uppe i enlighet med kommunens övergripande finansiella mål och investeringarna inte blir högre än budgeterat beräknas soliditeten beräknas soliditeten uppgå till 17,9 procent 2028.

Notförteckning

Not 1

Skatteintäkter och statsbidrag

Budgetförslaget är baserat på en utdebitering på 21:56 kronor per skattekrona. Slutavräkning av skatteintäkter redovisas inkomståret. Den definitiva slutavräkningen fastställs i december 2027.

Skatteintäkter och statsbidrag bygger på ett befolkningsantagande på 12 757 invånare den 1 nov 2025.

	Plan	Plan	Budget	Budget	Bokslut
<i>Belopp i mkr</i>	2028	2027	2026	2025	2024
Skatteintäkter	770,4	745,5	721,2	695,2	673,9
Avräkning skatteintäkter			-3,0	3,2	-0,9
Summa	770,4	745,5	718,2	698,4	673,0

Not 2

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag och utjämningsbidrag prognostiseras till sammanlagt 308,2 mnkr under 2026.

	Plan	Plan	Budget	Budget	Bokslut
<i>Belopp i mkr</i>	2028	2027	2026	2025	2024
Kostnadsutjämning	19,8	19,8	19,8	17,8	4,7
Kostnadsutjämning för LSS	-5,9	-5,9	-5,9	-5,7	0
Inkomstutjämningsbidrag	211,5	199,6	185,9	185,6	171,1
Regleringsbidrag	30,1	32,7	35,7	33,7	39,3
Kommunal fastighetsavgift	72,7	70,7	68,7	67,8	62,8
Övriga statsbidrag	4,0	4,0	4,0	12,6	16,8
Summa	332,2	320,9	308,2	311,8	294,8

Not 3

Finansiella intäkter

Ränteintäkterna beräknas till totalt 3,0 mkr under 2026.

	Plan	Plan	Budget	Budget	Bokslut
<i>Belopp i mkr</i>	2028	2027	2026	2025	2024
Borgensavgift	2,8	2,8	2,8	3,0	2,4
Övriga ränteintäkter	0,2	0,2	0,2		1,7
Summa	3,0	3,0	3,0	3,0	2,1

Not 4

Finansiella kostnader

Räntekostnaderna beräknas till totalt 27,3 mkr under 2026.

	Plan	Plan	Budget	Budget	Bokslut
<i>Belopp i mkr</i>	2028	2027	2026	2025	2024
Ränta på lån	-40,2	-35,2	-29,1	-24,5	-19,1
Ränta på pensionsskuld	-0,2	-0,2	-0,2	-0,9	-0,9
Övriga räntekostnader	2,0	2,0	2,0	2,0	-0,5
Summa	-38,4	-33,4	-27,3	-23,4	-20,5

Not 5**Årets resultat**

Årets resultat visar resultatet efter extraordinära poster. Årets resultat binder samman resultaträkningen med balansräkningen. Denna post kan också räknas fram genom att jämföra årets eget kapital med föregående års. Budgetförslaget innebär att kommunens eget kapital förbättras med 5,0 mkr.

Not 6**Anläggningstillgångar**

Med anläggningstillgångar avses tillgångar för stadigvarande bruk. Tillgångarna ökar genom nya investeringar samt ökade långfristiga fordringar. Minskning av tillgångarna sker genom försäljning, värdeminskning i form av avskrivningar samt minskade långfristiga fordringar.

<i>Belopp i mkr</i>	Plan 2028	Plan 2027	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Ingående värde	2 262,60	2 139,6	2 043,20	1 864,80	1 689,30
Bruttoinvesteringar	200	228	195,4	271,4	244,8
Avskrivningar	-100,0	-97,0	-91,0	-85,0	-74,1
Övrigt	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0	4,8
Utgående värde	2 354,6	2 262,6	2 139,6	2 043,2	1 864,8

Not 7**Låneskuld**

Budget 2026 innebär en ökad upplåning med 100,0 mkr och den budgeterade låneskulden uppgår därmed till 1 262,3 mnkr.

<i>Belopp i mkr</i>	Plan 2028	Plan 2027	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Summa ingående värde	1 362,3	1 262,3	1 162,3	1 010,6	925,6
Upplåning	100,0	100,0	100,0	151,7	85,00
Summa utgående värde	1 462,3	1 362,3	1 262,3	1 162,3	1 010,6

Not 8**Förinbetalda anslutningsavgifter**

<i>Belopp i mkr</i>	Plan 2028	Plan 2027	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Summa ingående värde	221,2	220,2	224,2	222,2	190,4
Inbetalda anslutningsavgifter	5,0	9,0	4,0	10,0	22,6
Periodiserade anslutningsavgifter	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0	9,2
Summa utgående värde	218,2	221,2	220,2	224,2	222,2

Investeringsbudget

Investeringsbudget 2026 Projektnamn	Nämnd	Komp. kap. kostn.	2026	2027	2028	Summa 2026– 2028	Tidigare anslag	Total inv. ram
Immateriella anläggningstillgångar								
Digitalisering, kommunövergripande åtgärder	Ks	Ja	1 000	1 000	1 000	3 000		
IT, Back-up och brandvägg	Ks	Ja	2 000	900	1000	3 900		
Summa immateriella anl. tillg.			3 000	1 900	2 000	6 900		
Materiella anläggningstillgångar								
Inventarier								
Reinvestering inventarier	Alla	Nej	1 500	2 000	3 000	6 500		
Säkerhet och civilt försvar	Ks	Ja	1 000	1 000	1 000	3 000		
Räddningsenhet (brandbil modell större)	Ks	Ja		6 000		6 000		
Räddningsfordon (mindre)	Ks	Ja	500			500		
Inventarier Hamburgskolan	Bun	Ja	850	550		1 400	1 000	2 400
Inventarier förskolor	Bun	Ja	600	500		1 100		
LSS-boende	On	Ja		1 150		1 150		
Summa Inventarier			4 450	11 200	4 000	19 650		
Underhållsinvesteringar								
Förbättringsåtgärder fastigheter	Tn	Ja	25 500	22 500	21 000	69 000		
Förbättringsåtgärder kulturfastigheter	Tn	Ja	500	500	500	1 500		
Summa underhållsinvesteringar			26 000	23 000	21 500	70 500		
Miljö- och energi								
Energi- och miljöinvesteringar	Tn	Ja	9 000	9 000	9 000	27 000		
Förnyelsebar EL	Tn	Ja	1 000	1 000	1 000	3 000		
Laddinfrastruktur	Tn	Ja	300	300		600		
Summa miljö- och energi			10 300	10 300	10 000	30 600		
Fastigheter								
Hamburgskolan	Tn	Ja	42 500	28 000		70 500	130 500	201 000
Bullaren förskola	Tn	Ja	14 000	36 000		50 000	1 890	51 890
Förskola Rabbalshede	Tn	Ja	4 500			4 500	47 500	52 000
Lokalanpassning verksamhetslokaler	Tn	Ja	2 000	2 000	2 000	6 000		
Nytt korttidsboende Tanumshede inkl. 10 flexibla SÄBO-platser	Tn	Ja	1 000	2 000	42 000	45 000		80 000
Måltidslokaler, Östanvind 2026-2028*	Tn	Ja	1 000	4 000	3 000	8 000		
LSS-boende Tanumshede	Tn	Ja	10 000	15 000		25 000	30 000	55 000
Summa fastigheter			75 000	87 000	47 000	209 000		
Trafiksäkerhet								
Gång- och cykelleder	Tn	Ja	2 000	3 000	1 500	6 500		
Gång- och cykelled Kvännevi - Backa projektmedel	Tn	Ja	500			500		
Gång- och cykelled Tanumshede- Köpcenter projektmedel	Tn	Ja	500			500		
GC Tanum Strand	Tn	Ja		2 500	2 500	5000		
Tillgänglighet och trygghet i gatumiljöer	Tn	Ja	300	300	300	900		
Summa trafiksäkerhet			3 300	5 800	4 300	13 400		

Investeringsbudget 2026 Projektnamn	Nämnd	Komp. kap. kostn.	2026	2027	2028	Summa 2026– 2028	Tidigare anslag	Total inv. ram
Gator och parker								
Reinvesteringar vägbeläggningar	Tn	Ja	4 000	4 500	4 500	13 000		
Upprustning gatubelysning (kompl.)	Tn	Ja	800	800	800	2 400		
Infartsparkering Hamburgsund	Tn	Ja	2 000	2 000		4 000		
Parkering ramanslag	Tn	Ja	500	500	500	1 500		
Utbyggnad Resö detaljplan	Tn	Ja			3 000	3 000		
Hamburgsund bussangöring	Tn	Ja	1 000	3 000	2 000	6 000	500	6 500
Summa gator och parker			8 300	10 800	10 800	29 900		
Park och fritidsanläggningar								
Sparvallen	Tn	Ja	300	300	300	900		
Utemiljö kommunal verksamhet	Tn	Ja	500	500	500	1 500		
Offentliga utemiljöer	Tn	Ja	1 200	1 200	1 200	3 600		
Summa park och fritidsanläggningar			2 000	2 000	2 000	6 000		
Hamnar								
Hamnar reinvestering	Ks (THAB)	Ja	4 000	5 000	5 000	14 000		
Hamnar THAB	Ks (THAB)	Nej	2 500	2 500	2 500	7 500		
Havstenssund	Ks (THAB)	Ja		2 000	2 000	4 000		
Tillgänglighet brygga Vadsjär Grebbestad	Ks (THAB)	Ja	2 000			2 000		
Strategiska inköp havsnära verksamhetslokaler	Ks (THAB)	Ja	6 000			6 000		
Summa hamnar			14 500	9 500	9 500	33 500		
Markexploatering								
DP Grönemad Grebbestad	Tn	Ja	300			300		
DP Östad bostäder	Tn	Ja	500	2 500	3 000	6 000		
Övrig exploatering	Tn	Ja	1 000	1 000	1 000	3 000		
Summa markexploatering			1 800	3 500	4 000	9 300		
Övrig exploatering								
DP Ängen Grebbestad	Ks	Ja		3 000		3 000		
Markköp	Ks	Ja	800	800	5 000	6 600		
Summa övrig exploatering			800	3 800	5 000	9 600		
Vatten och avlopp								
Vatten och avlopp	Tn	Nej	25 800	36 700	45 900	108 400		
Omvandlingsområden	Tn	Nej			17 000	17 000		
Vattentäkt övre Bolsjön	Tn	Nej	8 500	22 500	17 000	48 000		
Säm-Sannäs (Etapp 1)	Tn	Nej	11 600			11 600	14 400	26 000
Summa vatten och avlopp			45 900	59 200	79 900	185 000		
Summa totalt			195 350	228 000	200 000			
Varav VA			45 900	59 200	79 900			
Varav övriga			149 450	168 800	120 100			

Beskrivning av investeringsprojekt

Digitalisering, kommunövergripande åtgärder

Investeringen syftar till att utveckla kommunikationen mellan invånare och kommun. Dessutom behöver det kommunövergripande ärendehanteringssystemet utvecklas. Anslaget innebär inköp av moduler samt konsultstöd.

Anslag 2026 1 000 tkr

IT, back up och brandvägg

Investeringen avser IT-säkerhet genom system för back-up och brandvägg.

Anslag 2026 2 000 tkr

Inventarier återanskaffning

Anslag för återanskaffning av inventarier. Enligt kommunens ekonomiska styrprinciper äger nämnderna rätt att ta investeringsbeslut på upp till 1 000 tkr per objekt förutsatt att kapitalkostnaden finansieras inom ram.

Anslag 2026 1 500 tkr

Säkerhet och civilt försvar

Anslag för att säkra upp kommunens verksamheter i form av reservaggregat, fiber och liknande.

Anslag 2026 1 000 tkr

Inventarier räddningstjänsten

Anslag för inköp av mindre räddningsfordon.

Anslag 2026 500 tkr

Inventarier Hamburgsundskolan

Anslag för inköp av inventarier till Hamburgsundskolan.

Anslag 2026 850 tkr

Inventarier förskolor

Anslag för köp av möbler till förskolor.

Anslag 2026 600 tkr

Förbättringsåtgärder fastigheter

Anslaget avser medel för förbättringsåtgärder av kommunens fastigheter enligt fastställd underhållsplan. Kommunen förvaltar verksamhetsyta på cirka 84 000 m².

Anslag 2026 25 500 tkr

Förbättringsåtgärder kulturfastigheter

Anslaget avser medel för förbättringsåtgärder av kommunens kulturfastigheter enligt fastställd underhållsplan.

Anslag 2026 500 tkr

Energi- och miljöinvesteringar

Anslaget avser medel för energi- och miljöinvesteringar i kommunens fastigheter.

Anslag 2026 9 000 tkr

Förnyelsebar el

Anslaget avser inrättande av bland annat solceller.

Anslag 2026 1 000 tkr

Laddinfrastruktur

Anslaget avser medel för att påbörja kommunens laddinfrastruktur för kommunala elfordon.

Anslag 2026 300 tkr

Ombyggnation Hamburgsundskolan

Anslag för ombyggnation Hamburgsundskolan. Arbetet är indelat i tre etapper, där etapp 3 inkluderar rivning av ABC-huset och byggandet av en ny F-6 på samma plats. Etapp 3 är planerad att börja våren 2026 och beräknas vara klar sommaren 2027.

Anslag 2026 42 500 tkr
Totalt anslag 201 000 tkr

Bullaren förskola

Anslag för uppförande av ny förskola med 4 avdelningar i Bullaren med placering i Östad. Projektet förväntas vara färdigt att tas i bruk inför höstterminen 2027.

Anslag 2026	14 000 tkr
Totalt anslag	51 890 tkr

Förskola Rabbalshede

Anslag för uppförande av ny förskola i Rabbalshede. Projektet förväntas stå färdig inför sommaren 2026, barnen flyttar in i augusti 2026.

Anslag 2026	4 500 tkr
Totalt anslag	52 000 tkr

Lokalanpassningar verksamhetslokaler

Anslag för lokalanpassning av kommunala lokaler.

Anslag 2026	2 000 tkr
-------------	-----------

Nytt korttidsboende Tanumshede

Anslag för nybyggnation av korttidsboende med 30 platser samt 10 särskilda boende platser. Projektet förväntas vara klart 2028.

Anslag 2026	1 000 tkr
Totalt anslag	80 000 tkr

Måltidslokaler

Avser måltidslokaler Östanvind

Anslag 2026	1 000 tkr
-------------	-----------

LSS-boende Tanumshede

Nybyggnation av LSS boende i Tanumshede. Ett LSS-boende med två huskroppar á sex lägenheter i varje huskropp, totalt 12 lägenheter samt samlingsplats och arbetsytor för personal. Byggnationen förväntas vara klart till kvartal två 2027.

Anslag 2026	10 000 tkr
Totalt anslag	55 000 tkr

Gång- och cykelleder

Ramanslag för tillskapande av gång- och cykelleder runt om i kommunen.

Anslag 2026	2 000 tkr
-------------	-----------

Gång- och cykelleder

Projektmedel för gång- och cykelled Kvännevi-Backa.

Anslag 2026	500 tkr
-------------	---------

Gång- och cykelleder

Projektmedel för gång- och cykelled Tanumshede- Köpcenter.

Anslag 2026	500 tkr
-------------	---------

Tillgänglighet och trygghet i gatumiljöer

Anslag för att förbättra tillgänglighet och trygghet i gatumiljöer. Åtgärderna kommer utgå från samråd med allmänhet, föreningar, tillgänglighet- och trygghetsvandringar samt egna identifierade områden.

Anslag 2026	300 tkr
-------------	---------

Reinvestering vägbeläggningar

Ramanslag för reinvestering av vägbeläggningar och upprustning av gator.

Anslag 2026	4 000 tkr
-------------	-----------

Upprustning gatubelysning

Ramanslag för komplettering av gatubelysning på gator och platser i kommunens samhällen samt uppgradering till mer energieffektiv belysning i befintliga armaturer.

Anslag 2026	800 tkr
-------------	---------

Infartsparkering Hamburgsund

Anslag som avser uppförande av infartsparkering som förväntas stå klar till sommaren 2027.

Anslag 2026	2 000 tkr
Totalt anslag	4 000 tkr

Parkering

Ramanslag för iordningställande av parkeringsplatser i kommunens samhällen.

Anslag 2026	500 tkr
-------------	---------

Hamburgsund bussangöring

Projektmedel för bussangöring i Hamburgsund. Projektet beräknas pågå till och med 2028.

Anslag 2026	1 000 tkr
Totalt anslag	6 500 tkr

Sparvallen

Anslag för förbättringsåtgärder på Sparvallen, Tanumshede.

Anslag 2026	300 tkr
-------------	---------

Utemiljö kommunal verksamhet

Anslag för upprustning av grönområden och uteplatser runt kommunens fastigheter.

Anslag 2026	500 tkr
-------------	---------

Offentliga utemiljöer

Anslag för upprustning av offentliga utemiljöer.

Anslag 2026	1 200 tkr
-------------	-----------

Hamnar

Anslaget omfattar reinvestering i befintliga anläggningar. Kapitalkostnaden för dessa investeringar finansieras av kommunen, via det utrymme som skapas genom att avskrivningskostnaderna sjunker för de befintliga anläggningarna. Anslaget omfattar också investeringar i fiske- och handelshamnar. Kapitalkostnaden för dessa investeringar ska enligt förvaltningsavtalet bekostas av kommunen.

Anslag 2026	4 000 tkr
-------------	-----------

Hamnar THAB

Anslag för hamninvesteringar i småbåts- och gästhamnar. Kapitalkostnaden finansieras av Tanums Hamnar AB via förvaltningsavtalet.

Anslag 2026	2 500 tkr
-------------	-----------

Tillgänglighet brygga Vadsjär Grebbestad

Inom detta projekt är det planerat att utreda förutsättningarna, projektera samt upphandla och bygga en badbrygga längs med Vadsjärspiren i Grebbestad. Bryggan är tänkt att byggas i trä och i uppdraget ingår att det på ett tillgänglighetsanpassat sätt går att nå vattnet för bad.

Anslag 2026	2 000 tkr
-------------	-----------

Strategiska inköp havsnära verksamhetslokaler

Anslaget avser inköp av verksamhetslokaler.

Anslag 2026	6 000 tkr
-------------	-----------

Grönemad Grebbestad

Anslag som avser åtgärder för övertagande av allmän plats då detaljplanen vunnit laga kraft. Som kostnader för markköp och kostnader för Lantmäteriatgärder.”

Anslag 2026	300 tkr
-------------	---------

Östad bostäder

Anslag för genomförande av detaljplan på Östad.

Anslag 2026	500 tkr
-------------	---------

Övrig exploatering

Ramanslag för genomförande av detaljplaner.

Anslag 2026	1 000 tkr
-------------	-----------

Markköp

Anslag som kommunstyrelsen disponerar för mindre markköp samt lantmäteriförrättningar och andra kostnader i samband med mark- och fastighetsköp.

Anslag 2026	800 tkr
-------------	---------

Vatten och avlopp

Övergripande ramanslag inom området vatten och avlopp. Anslaget omfattar bland annat omläggning utav VA-ledningar, reinvesteringar i pumpstationer, reningsverk och vattenverk.

Anslag 2026	25 800 tkr
-------------	------------

Vattentäkt övre Bolsjön

Anslag för att ansluta övre Bolsjön som vattentäkt, både som reserv- och som kompletterande ytvattentäkt.

Anslag 2026	8 500 tkr
Totalt anslag	48 000 tkr

Säm-Sannäs (etapp 1)

Anslag för att dra ledningar mellan Säm och Sannäs för ökad redundans av VA-försörjningen samt för att skapa möjlighet att ansluta områden norr om Sannäs.

Anslag 2026	11 600 tkr
Totalt anslag	26 000 tkr

Nämndernas verksamhet

Avsnittet redovisar driftsbudget samt uppställning per nämnd.

NÄMNDERNAS VERKSAMHET

Driftbudget 2026

<i>Belopp i tkr</i>	Justerad Budget 2025	Just. För PO- pålägg	Just. lönerevision 2025	Pris- uppräknig	Volym	Övriga justeri ngar	Effektivis.	Tillskott	Förslag Driftbudget 2026
Kommunfullmäktige	-1 465			-17			10	-450	-1 922
Kommunstyrelsen	-89 567	-110	-442	-855		-10	400	-670	-91 254
Tekniska nämnden	-47 211	-62	-270	-384		-2 635	200		-50 362
Miljö- och byggnadsnämnden	-12 171	-53	-237	398			100	-500	-12 463
Barn- och utbildningsnämnden	-427 575	-539	-2 751	-4 960	-790	1 614		-3 390	-438 391
Omsorgsnämnden	-395 989	-664	-3 094	-771	-4 600	8 500	1 100	-2 200	-397 718
Kommunrevisionen	-1 013			-22				-70	-1 105
Summa nämndsverksamhet	-974 992	-1 428	-6 794	-6 611	-5 390	7 469	1 810	-7 280	-993 216
Avsatt för löneökning	-823					-19 095			-19 918
Kommunstyrelsens oförutsedda	-500								-500
Projekt Näringsliv	-900								-900
Pensionskostnader	-70 100					4 800			-65 300
Intäkter tomtexploatering	10 000								10 000
Parkeringsavgifter	1 000								1 000
Driftkostnader under investeringsprojekt	-3 000								-3 000
Ökade årliga driftkostnader	-2 917					1 401			-1 516
Ianspråktagande nämndernas EK	-221					-379			-600
Summa övriga verksamhetskostnader	-67 461	0	0	0	0	-13 273	0	0	-80 734
Summa verksamhetskostnader	-1 042 453	-1 428	-6 794	-6 611	-5 390	-5 804	1 810	-7 280	-1 073 950
Avskrivningar	-85 000					-6 000			-91 000
Interna poster	162 453	1 428				3 969			167 850
Verksamhetskostnader (externa)	-965 000	0	-6 794	-6 611	-5 390	-7 835	1 810	-7 280	-997 100
Räntenetto	-20 400					-3 900			-24 300
Skatteintäkter och bidrag	1 010 100					16 300			1 026 400
Årets resultat	24 700	0	-6 794	-6 611	-5 390	4 565	1 810	-7 280	5 000

Nämnderna

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Resultaträkning <i>belopp i tkr</i>	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter					2
Kostnader			-1 363	-1 704	-1 588
Resultat			-1 363	-1 704	-1 586
Kommunbidrag	1 922	1 465	1 442	1 601	1 385
Förändring eget kapital			79	-103	-201
Justering					
Balanserat resultat			-16	-95	8
Bruttoinvesteringar					
Personalkostnader			768	916	818

Specifikation över förändring av budgetram 2026, tkr	2026
Budget 2025	1 465
Justeringar för pris och lön	
Prisökningar 2026	17
Verksamhetsförändringar	
Tillskott projektanslag 2026 digitala enheter	450
Effektivisering	-10
Budgetram 2026	1 922

KOMMUNSTYRELSEN

Resultaträkning <i>belopp i tkr</i>	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter			42 352	40 519	40 186
Kostnader			-130 600	-115 896	-110 827
Resultat			-88 248	-75 377	-70 641
Kommunbidrag	91 254	89 567	88 441	77 207	69 488
Förändring eget kapital			193	1 827	-1 153
Justering			-1 738		
Balanserat resultat			5 000	6 545	4 736
Bruttoinvesteringar			13 333	12 871	38 646
Personalkostnader			55 767	51 429	49 873

Specifikation över förändring av budgetram 2026

Budget 2025	89 567
-------------	--------

Justeringar för pris och lön

Prisuppräknig 2026	855
Just för helårseffekt löneöversyn 2025	442
Justering för höjt PO-pålägg	110

Verksamhetsförändringar

Tillskott projektanslag 2026 Bidrag bastu Hamburgö	70
Projektanslag 2026 Valnämnden	600
Effektivisering	-400

Övriga justeringar

Just. internhyra lokaler	10
--------------------------	----

Budgetram 2026	91 254
-----------------------	---------------

TEKNISKA NÄMNDEN

Resultaträkning <i>belopp i tkr</i>	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter			214 818	189 559	177 013
Kostnader			-169 370	-153 187	-134 999
Kapitalkostnad			-92 813	-77 675	-77 969
Resultat			-47 365	-41 303	-35 955
Avsatt/Upplöst VA resultatfond			475	-886	717
Kommunbidrag	50 362	47 211	43 658	40 221	37 900
Förändring eget kapital			-3 232	-1 967	2 662
Justering			-2 237	2 861	-813
Balanserat resultat			3 000	8 469	7 575
VA resultatfond			4 321	4 796	3 910
Bruttoinvesteringar			227 412	261 288	118 083
Personalkostnader			42 549	41 957	40 761

Specifikation över förändring av budgetram 2026, tkr

Budget 2025	47 211
-------------	--------

Justeringar för pris och lön

Prisökningar 2026	384
Just för helår löneöversyn 2025	270
Justering för höjt PO-pålägg	62

Övriga justeringar

Återtag projektanslag från 2025	-800
Överföring Sparvallen från Bun	2 435
Komp. ny lokal Sparvallen helårseffekt 2026	470
Driftkostnader konstgräsplan Fjällbacka delår	530
Summa övriga justeringar	2 635

Verksamhetsförändringar

Effektivisering	-200
-----------------	------

Budgetram 2026	50 362
-----------------------	---------------

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

Resultaträkning belopp i tkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter			31 915	33 029	35 314
Kostnader			-44 532	-48 002	-46 027
Resultat			-12 617	-14 973	-10 713
Kommunbidrag	12 463	12 171	12 685	12 538	11 952
Förändring eget kapital			68	-2 435	1 239
Justering					
Balanserat resultat			-843	-911	1 524
Bruttoinvesteringar				481	
Personalkostnader			25 505	27 187	26 553

Specifikation över förändring av budgetram 2026, tkr

Budget 2025	12 171
-------------	--------

Justeringar för pris och lön

Prisökningar 2026	-398
Justering för helår löneöversyn 2025	237
Justering för höjt PO-pålägg	53

Verksamhetsförändringar

Tillskott projektanslag 2026	300
Tillskott nivåhöjande	200
Effektivisering	-100

Budgetram 2026	12 463
-----------------------	---------------

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Resultaträkning belopp i tkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter			66 969	67 995	76 954
Kostnader			-474 894	-467 080	-457 932
Resultat			-407 925	-399 085	-380 978
Kommunbidrag	438 391	427 575	413 750	399 216	381 690
Förändring eget kapital			5 825	131	712
Justering			546	1 135	1 592
Balanserat resultat			4 946	-1 425	-2 691
Bruttoinvesteringar			1 100	559	220
Personalkostnader			263 266	254 630	248 542

Specifikation över förändring av budgetram 2026, tkr

Budget 2025	427 575
-------------	---------

Justeringar för pris och lön

Prisökningar 2026	4 960
Justering för helår löneöversyn 2025	2 751
Justering för höjt PO-pålägg	539

Övriga justeringar

Justering överföring Sparvallen till Tn	-2 435
Justering för helårseffekt minskad hyra extern lokal AME	-299
Driftkostnad Rabbalshede förskola delår	560
Driftkostnad Hamburgsundskolan delår	560
Summa justeringar	-1 614

Volym	790
-------	-----

Verksamhetsförändringar

Resurstillskott föreningsbidrag	500
Resurstillskott kulturskola	500
Resurstillskott BO-taxa	500
Resurstillskott skolbibliotek	300
Komp. för minskad volym förskola	1 590

Budgetram 2026	438 391
-----------------------	----------------

OMSORGSNÄMNDEN

Resultaträkning belopp i tkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter			158 913	174 984	162 503
Kostnader			-543 355	-537 432	-515 474
Resultat			-384 442	-362 448	-352 971
Kommunbidrag	397 718	395 989	387 142	373 434	348 007
Förändring eget kapital			2 700	10 987	-4 964
Justering			-11 587		3 600
Balanserat resultat			10 000	18 884	7 897
Bruttoinvesteringar			583	1 501	1 414
Personalkostnader			361 029	350 920	328 048
* Justering av personalkostnaderna för personal i förskolekök					

Specifikation över förändring av budgetram 2026, tkr

Budget 2025 395 989

Justeringar för pris och lön

Prisökningar 2026 771
 Justering för helår löneöversyn 2025 3 094
 Justering för höjt PO-pålägg 664

Övriga justeringar

Återtag av projektanslag 2025 -8 500

Volym 4 600

Verksamhetsförändringar

Resurstillskott projektanslag 2026 höjd bemanning SÄBO 1 400
 Resurstillskott nivåhöjande fältassistent 800
 Effektivisering -1 100

Budgetram 2026 397 718

KOMMUNREVISIONEN

Resultaträkning belopp i tkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter			68	68	60
Kostnader			-991	-1 261	-1 468
Resultat			-923	-1 193	-1 408
Kommunbidrag	1 105	1 013	997	977	941
Förändring eget kapital			74	-216	-467
Justering					
Balanserat resultat			295	221	437
Bruttoinvesteringar			-	-	-
Personalkostnader			152	183	165
Specifikation över förändring av budgetram 2026, tkr			2026		
Budget 2025			1 013		
Justeringar för pris och lön					
Prisökningar 2026			32		
Verksamhetsförändringar					
Resurstillskott			70		
Budgetram 2026			1 105		

Styrdokument

Ekonomiska styrprinciper samt
Riktlinjer för god ekonomisk
hushållning ingår i avsnittet.

EKONOMISKA STYRPRINCIPER FÖR TANUMS KOMMUN

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska det varje år upprättas en budget för nästa kalenderår och en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För att bestämma vad som ska anses vara god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och mål för verksamheten tas fram. De finansiella och verksamhetsmässiga resultaten ska därefter bedömas i förhållande till målen för att avgöra om kommunen lever upp till sin definition av god ekonomisk hushållning.

Syfte

Syftet med de ekonomiska styrprinciperna är att klargöra ansvar och befogenheter samt erhålla en effektiv och god ekonomisk hushållning. Ekonomistyrningen utgör en del av den totala styrningen och syftar till att allt ekonomiskt agerande sker utifrån kommunens bästa, vilket innebär att den totala ekonomin och tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten.

Styrning

Budgeten är ett av de viktigaste politiska dokumenten för styrning av kommunens verksamhet. Budgeten bygger på ett antal av kommunfullmäktige antagna styrdokument för Tanums kommun:

- Kommunens vision
- Riktlinjer för god ekonomisk hushållning, inklusive kommunfullmäktiges mål för mandatperioden
- Finansiell analys, exempelvis beräknade skatteintäkter mm, redovisade i budgetdokumentet för respektive år

- Långsiktig investeringsplan
- För respektive nämnd gällande lagar och regelverk, samt de mål för nämndens verksamhet som nämnden fastställer utifrån fullmäktiges mål

Ekonomiskt ansvar fördelning

I budgeten fastställer kommunfullmäktige kommunbidraget på nämndnivå.

Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för kommunens ekonomiska planering och uppföljning och fastställer riktlinjer för den ekonomiska styrningen. Kommunfullmäktige fattar beslut om årliga ramar för styrelse och nämnder i budgeten.

Kommunstyrelsen ska följa verksamhetens utveckling och ekonomiska resultat och övervaka att verksamheten utförs kvalitetssäkrat och effektivt samt bedrivs inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige beslutat. Kommunstyrelsen kan vidta åtgärder under året om det bedöms att de ekonomiska ramarna inte hålls.

Nämnder och styrelse ansvarar för att driva verksamheten inom tilldelad ram och följa upp budget och verksamhet enligt fastställd tidplan.

Fördelningen av ekonomiskt ansvar mellan olika nivåer i organisationen beskrivs i punktform nedan.

Kommunfullmäktige

- fastställer ekonomisk ram per nämnd
- beslutar om eventuell justering av nämndens ekonomiska ram under året
- fastställer total investeringsvolym för kommunen, samt

investeringsnivå per enskilt projekt eller som ett ramanslag.

Kommunstyrelsen

- bereder ekonomiska ärenden (ekonomisk ram) inför kommunfullmäktiges beslut
- leder och samordnar den egna förvaltningen och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Nämnder/kommunstyrelsen som nämnd

- har ansvar för att bedriva sin verksamhet inom av kommunfullmäktige fastställd ekonomisk ram
- fastställer ekonomisk ram per verksamhetsområde inom nämndens totala ram, genom fastställande av nämndens internbudget.
- beslutar om eventuella justeringar av ekonomiska ramar mellan verksamhetsområden inom nämndens ram, under året

För följande åtgärder, som ej beslutats i den av kommunfullmäktige fastställda budgeten, ska nämnd alltid inhämta kommunfullmäktiges medgivande vid

- startande av ny verksamhet/väsentlig förändring av verksamhet
- väsentlig utvidgning eller standardhöjning av befintlig verksamhet
- åtgärder som medför ekonomiska åtaganden utöver årsbudget

Budget

Budget och verksamhetsplan utarbetas vid samma tillfälle och ska innehålla ett budgetår och två planeringsår.

Nämnderna tilldelas ett kommunbidrag (budgetram) av kommunfullmäktige för verksamheten. Nämndens uppgift under året är att inom kommunbidragets ram bedriva verksamhet enligt beslutade mål, strategier och verksamhetsbeskrivningar.

Respektive nämnd fastställer, inom sin ekonomiska ram, ramen per verksamhetsområde genom fastställande av internbudget.

Ansvarig nämnd äger rätt att fritt omdisponera resurser inom tilldelad driftbudget. Hänsyn ska tas till de mål och uppdrag som angivits av kommunfullmäktige för området.

Ekonomiska beslut

Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om resurserna inte räcker till den planerade/pågående verksamheten måste nämnden vidta åtgärder så att verksamheten ryms inom anvisade medel.

Nämnden är skyldig att se till att inga beslut fattas som kräver ekonomiska resurser utan att finansieringen är klarlagd. Vid nämndbeslut som medför ekonomiska konsekvenser (till exempel utbyggnader eller beslut om förändrad verksamhet) ska kostnaderna redovisas i beslutsunderlaget med tydlig finansieringshänvisning både för innevarande år och på längre sikt, till exempel helårseffekt av driftkostnader. Det ska tydligt framgå hur, av vem och under vilken period som kostnaderna, som är en följd av beslutet, ska finansieras.

Förslag till ekonomiska beslut ska regelmässigt passera nämndens ekonom, innan nämndbeslut.

Förslag till ekonomiska beslut som kan påverka två eller flera nämnder och/eller den totala ekonomin ska passera kommunens ekonomiavdelning innan nämndbeslut.

Tilläggsanslag under löpande budgetår ges i princip endast då en nämnd eller styrelse får nya verksamhetsuppgifter. Tekniska justeringar av nämndernas ramar kommer

att göras vid förändring av personalomkostnadspålägg, intern ränta samt efter aktivering av investeringar. Det samma gäller för justering av ramarna efter att lönerevisionen är klar.

Resultatöverföring i samband bokslut

Nämnderna har ett ansvar för ekonomi och verksamhet över tid. Nämnderna behåller och ansvarar för det över- eller underskott som de genererat.

Nämndernas resultat i bokslutet avslutas mot eget kapital (balanserat resultat). Principen är att 100 procent av resultatet avslutas mot nämndens egna kapital, under förutsättning att verksamheten bedrivits i överensstämmelse med angivna mål och riktlinjer. Ett resultat som förs över ska vara hänförligt till den ordinarie och planerade verksamheten, och inte föranledd av till exempel mindre volym, lägre kvalitet eller från intäkter som inte hör till den planerade och ordinarie verksamheten.

Kommunfullmäktige beslutar om resultatöverföringen och nämndernas balanserade resultat i samband med att kommunfullmäktige tar beslut om årsredovisningen.

Underskott ska amorteras inom fem år.

En nämnd som redovisar negativt resultat (underskott) kan på initiativ av kommunstyrelsen och i dialog med berörd nämnd bli föremål för en särskild genomgång/analys och beslut om särskilda åtgärder.

I anslutning till bokslutsberedningen ska nämnden lämna en skriftlig analys och kommentar till resultatets uppkomst. Om årsresultatet är ett underskott och detta medför att det balanserade resultatet blir negativt ska nämnden ta fram ett åtgärdsprogram där nämnden redovisar hur underskottet ska täckas.

Ett överskott får inte användas till någon utökning eller förändring av verksamheten som binder upp kommunen för nya åtaganden som kan komma att kräva ökade resurser i framtiden. Nämndens ordinarie verksamheten ska inrymmas inom det kommunbidrag som kommunfullmäktige anvisar för budgetåret. Undantag från detta ska redovisas och godkännas i samband med budgetarbetet.

Om en nämnd planerar att ta i anspråk medel ur det balanserade resultatet ska nämnden redovisa och kommentera detta i budgetförslaget. Därefter godkänner kommunfullmäktige uttag av medel i samband med ordinarie budgetprocess.

Efter att kommunfullmäktige beslutat om de balanserade resultaten, vilket sker i samband med behandling av årsredovisning, kan nämnderna ta slutligt beslut att ta i anspråk medel.

Nämnden har rätt att besluta om ianspråktagande utan kommunfullmäktiges godkännande om uttag understiger 0,3 mnkr på ett verksamhetsår. Detta ska då delges kommunstyrelsen vid nästföljande budgetuppföljning/delårsbokslut.

Investeringar

Se investeringsreglemente.

Leasing

Finansiell leasing betraktas som en finansieringsform. Avtal om leasing ska tecknas endast i de fall det är ekonomiskt fördelaktigt för kommunen, eller fördelaktigt av annan anledning. Avtal tecknas av ekonomichef detta i enlighet med fastställd delegationsordning.

Internprissättning

Till vissa verksamheter, som finns angivna i budgetanvisningarna inför respektive år, utgår inte kommunbidrag. Dessa

verksamheter har rätt att interndebitera sina kostnader till dem som nyttjar tjänsterna. Internpriserna ska bygga på självkostnadsprincipen. Internpris ska i förväg redovisas till köparen och normalt inte förändras under pågående budgetår. Justering av pris kan dock ske om båda parter är överens om det.

Fastigheter

Kommunens samtliga fastigheter förvaltas av tekniska nämnden, via tekniska förvaltningen. Vid förändrat lokalbehov ska kontakt tas med fastighetsavdelningen i så god tid som möjligt. Tekniska förvaltningen ansvarar sedan för att planera och ombesörja så att lämpliga lokaler erbjuds verksamheten.

Externa hyresavtal ska undvikas i möjligaste mån. Tekniska förvaltningen tecknar samtliga eventuella hyresavtal med externa parter.

Försäljning av lös egendom

Vid försäljning av lös egendom ska intäkten redovisas/bokföras i respektive verksamhet i enlighet med gällande regelverk. Försäljning sker i första hand inom den kommunala organisationen, och först i andra hand till en extern part, privatperson eller annan juridisk person. Som extern part räknas såväl anställd som förtroendevald. Ska försäljning ske till anställd/förtroendevald ska samtliga ges möjlighet att meddela sitt intresse. Försäljning av lös egendom ska alltid godkännas av förvaltningschefen. Vid betydande belopp ska beslutet dokumenteras och biläggas redovisningen. Vid en försäljning ska alltid förvaltningens ekonom kontaktas i god tid före genomförandet. Försäljning ska alltid ske till marknadsmässigt pris och med beaktande av moms och andra skatteregler.

Inköp från privatperson ska undvikas och kan endast i undantagsfall godkännas efter godkännande av förvaltningschef.

Budgetprocess

Februari-juni

Kommunledningen diskuterar övergripande prioriteringar och kommunövergripande målsättningar samt ekonomiska mål för kommunen. En preliminär resursberäkning tas fram.

Diskussion mellan kommunledning och nämnder om behovsförändringar och andra faktorer som påverkar nämndernas ramar.

Kommunstyrelsen tar fram en resursberäkning för kommande år. Resursberäkningen ligger till grund för de budgetanvisningar som kommunstyrelsen tar fram och som beslutas av kommunfullmäktige.

Juni-september

Nämnderna lämnar förslag till budget för kommande år.

September-november

Diskussioner mellan kommunledning och nämnder om förslag till budget. Avstämning av budgetförutsättningar utifrån delårsbokslut per den 31 augusti.

Beslut i kommunstyrelse och kommunfullmäktige om verksamhetsmål, ekonomiska mål, utdebitering, låneram, investeringsbudget, definitiva budgetramar etcetera.

Januari-februari

Nämnderna tar fram budget för sin verksamhet utifrån definitiva budgetramar, övriga anvisningar och direktiv från kommunfullmäktige. Beslut i respektive nämnd om antagande av nämndens budget bör ska ske senast under februari. Inmatning av budget i ekonomisystemet ska vara klar innan februari månads utgång.

Uppföljning

Bokslut och årsredovisning

Kommunens bokslut ska sammanfattas i en årsredovisning som överlämnas till kommunfullmäktige som fastställer årsredovisningen. Årsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av all den verksamhet som Tanums kommun bedriver, oavsett om verksamheten bedrivs i förvaltnings eller bolagsform (en så kallad sammanställd redovisning). Vid beredningen av kommunens bokslut ska en dialog ske mellan kommunledning och nämndsledning där de olika nämndernas ekonomiska resultat och verksamhet diskuteras.

Delårsbokslut

Kommunstyrelsen upprättar delårsbokslut vid två tillfällen under året. Det första delårsbokslutet omfattar perioden januari-april och det andra delårsbokslutet perioden januari-augusti.

Delårsboksluten behandlas och fastställs av kommunfullmäktige.

Prognos budgetavvikelse

Utöver de delårsboksluten ska respektive nämnd upprätta prognos över års resultat per den 28 februari, 30 juni och den 31 oktober.

Nämndernas uppföljningsrapporter överlämnas till kommunstyrelsen.

Dessa kommunövergripande uppföljningar behandlas och fastställs av kommunstyrelsen.

Nämndens åtgärder vid avvikelse i driftbudgeten

Varje nämnd ska i samband med behandlingen av delårsbokslut och budgetuppföljningar ta aktiva beslut utifrån resultat och prognos i uppföljningen. Det räcker alltså inte att besluta att lägga uppföljningen till handlingarna.

Nämnd är ansvarig för att budgeterad eller i övrigt beslutad verksamhet kommer till utförande i enlighet med fastställd budget. Detta gäller såväl kostnads-, verksamhets-, presentations-, som kvalitetsmässigt.

Om en nämnd prognosticerar ett underskott ska åtgärder vidtas skyndsamt och nämnden ska ta fram ett åtgärdsprogram där nämnden redovisar hur underskottet ska täckas. Åtgärdsplanen ska därefter redovisas till budgetberedningen/kommunstyrelsen.

Förvaltningschef ska till nämnden samordna och rapportera uppföljningen och lämna förslag till åtgärder vid förväntad budgetavvikelse.

RIKTLINJER FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Bakgrund

I kommunallagen och i lagen om kommunal bokföring och redovisning finns ett regelverk för hur kommuner och regioner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där beskrivs bland annat att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning med mål och riktlinjer för sin ekonomi och verksamhet. Reglerna för det så kallade balanskravet anger hur ekonomiska underskott ska beräknas och regleras.

Riksdagen fattade den 25 oktober 2023 beslut om vissa förändringar i kommunallagen utifrån propositionen ”Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner”. Förändringarna i kommunallagen innebär bl. a. nyheter vad gäller hanteringen av balanskravet. En möjlighet införs att reservera medel till en resultatreserv, RER, i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning. Nuvarande system med resultatutjämningsreserv (RUR) avvecklas, men redan avsatta medel kan användas som längst till år 2033. Regler för kommunens hantering av dessa utjämningsreserver ska framgå av kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Revidering av riktlinjerna görs nu med utgångspunkt avseende att reservera medel till RUR. Införande av möjlighet att reservera medel i RER behandlas inte i detta skede.

Uppdatering av nu gällande riktlinjer för god ekonomisk hushållning gjordes i samband med beslut om budget 2024. Nu gällande föreskrifter sker i samband med budget 2025.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

I kommunallagen anges att för den kommunala verksamheten ska det finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen och riktlinjerna ska omfatta såväl ekonomi som

verksamhet. Tanums kommun har definierat termen ”god ekonomisk hushållning” som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar. I god ekonomisk hushållning inryms också kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och längre tidsperspektiv. Om kostnaderna på lång sikt överstiger intäkterna innebär det att morgondagens medborgare inte bara får betala kostnaden för sin egen konsumtion utan även kostnaden för tidigare generationers konsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller för låg självfinansieringsgrad av kommunens investeringar. De ekonomiska medlen utgör en begränsning för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten ska bidra till att resurserna används till rätt saker och att de används på ett effektivt sätt.

Finansiellt perspektiv

Tanums kommuns övergripande ekonomiska mål utgår ifrån generationsprincipen som innebär att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden. Investeringsverksamheten ska anpassas så att inte kommunens ekonomiska ställning (soliditeten) försvagas.

Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsförmåga. Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Ju högre soliditet – desto starkare finansiell handlingsberedskap har kommunen. I Tanums kommuns

soliditetsmått inkluderas kommunens hela pensionsförpliktelse.

Mål:

Soliditeten, inklusive totala pensionsförpliktelser, ska fram till år 2030 öka till 22 procent

Finansiella delmål

Finansiella delmål för budgetåret formuleras inom ramen för Tanums kommuns budgetprocess.

För att nå god ekonomisk hushållning ska samtliga delmål vara uppnådda.

Verksamhetsperspektiv

För att verksamheten ska uppfylla intentionerna i god ekonomisk hushållning ska den bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det ska vidare finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

I Tanum utgörs mål för god ekonomisk hushållning dels av de övergripande mål, policyer och riktlinjer som kommunfullmäktige angivit, dels de målsättningar kommunfullmäktige angivit för kommunens olika verksamhetsområden. Sammantaget skapar dessa mål förutsättning för en god utveckling av Tanums kommun.

Alla verksamheter som Tanums kommun ansvarar för ska bedrivas på ett sådant sätt att kommuninvånarna är nöjda eller mycket nöjda med verksamhet och service vid de kvalitetsmätningar som görs. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och på ett sådant sätt att kommande generationers möjligheter till en bra verksamhet inte försämras.

Verksamhetsmål

Mål för verksamheten beslutas inom ramen för Tanums kommuns budgetprocess.

För varje verksamhetsmål finns en eller flera indikatorer som används för att avgöra om verksamhetsmålet är uppfyllt eller inte. Minst hälften av indikatorerna måste vara uppnådda för att målet ska anses vara uppfyllt. För att verksamhetsperspektivet av god ekonomisk hushållning ska vara uppnått ska minst hälften av målen vara uppnådda.

Disponering av resultatutjämningsreserv

Beslut om kommande års disponering bör fattas i samband med budgetbeslutet. I samband med årsredovisningen fastställs den verkliga disponeringen.

Medel från en resultatutjämningsreserv får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Disponering får göras när prognosen för det årliga underliggande skatteunderlaget för riket är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. I de fall nämnderna uppvisar underskott samtidigt som skatteintäkterna är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren bör disposition ske endast för den del av ett underskott som beror på lägre skatteintäkter än genomsnittligt.

Disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) får som längst göras fram till år 2033.

Balanskravsutredning

I årsredovisningens förvaltningsberättelse ska en balanskravsutredning upprättas

Ekonomisk plan för åren 2027-2028

Paragraf KF § 130

Ärendenummer KS 2025/0723-923

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Fastställa ekonomisk plan för åren 2027 - 2028

Sammanfattning av ärendet

Förslag till ekonomisk plan för åren 2027 – 2028 är upprättat enligt förslag i resultat- och balansräkning 2027 – 2028.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-16

Budget 2026 Tanums kommun

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 221

Beslutet skickas till

Ekonomichef

Ny taxa för barnomsorg, från 1 januari 2026

Paragraf KF § 131

Ärendenummer KS 2025/0844-600

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Ändra modellen för barnomsorgstaxa och införa en platsbaserad avgiftsmodell från och med 1 januari 2026.
2. Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att revidera tillämpningsregler och kommunicera förändringen till kommuninvånare och berörd personal
3. Beslut fattat av kommunfullmäktige 2004-12-13 §103 upphävs i och med detta beslut

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden har inkommit med förslag om ny barnomsorgstaxa. Förslaget innebär att Tanums kommun övergår från nuvarande intervallbaserad barnomsorgstaxa till en platsbaserad avgiftsmodell från och med 1 januari 2026.

Nuvarande system är komplext, administrativt krävande och upplevs som orättvist, särskilt vid delad vårdnad.

Det nya förslaget innebär att avgiften inte längre påverkas av barnets schemalagda närvarotid, utan baseras på barnets rätt till plats. Vid delad vårdnad faktureras respektive vårdnadshavare separat utifrån sin egen inkomst, vilket ökar rättvisan och tydliggör det individuella betalningsansvaret.

Effekten blir att hushåll med längre närvarotid får en lägre månadsavgift, medan inga hushåll får höjd avgift. Sammantaget bedöms detta stärka systemets transparens och förutsägbarhet i kombination med att det frigör resurser inom barn- och utbildningsförvaltningen i form av minskad administrativ börda.

För Barn- och utbildningsnämnden beräknas införande av ny modell för barnomsorgstaxa att intäkterna minskar med 500 tkr. I majoritetens budgetförslag 2026 förstärks barn- och utbildningsnämnden med motsvarande belopp. Förslag till ny taxa för barnomsorg 2026 är därmed finansierad.

Påverkan på ekonomi

De sammantagna ekonomiska konsekvenserna uppgår till en beräknad minskning på cirka 500 000 kronor per år för barn- och utbildningsnämnden. Störst påverkan hänförs till förändringarna inom förskolan. Barn- och utbildningsnämnden erhåller nivåhöjande tillskott i budget 2026 för införande av ny modell för barnomsorgstaxa.

Övrig påverkan

Det nya systemet förväntas skapa en enklare och mer överskådlig taxeringsmodell för vårdnadshavare samtidigt som den förväntas minska administrationen. Effekten av ny taxa innebär att vissa hushåll med längre närvarotid får en lägre månadsavgift. Förändringen innebär samtidigt att inga hushåll höjd avgift.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-19

Protokoll BUN 2025-09-25, § 80

Utredning avseende ny barnomsorgstaxa from 2026-01-01 daterad 2025-08-14

Kommunstyrelsens beslut 2025-10-29, § 207

Förslag till beslut under överläggningarna

Roger Wallentin (C) föreslår bifall till beredningsförslaget.

Beslutet skickas till

Förvaltningschef Barn- och utbildning

Slutredovisning av Solcellspark Tanumshede, projekt 63050

Paragraf KF § 132

Ärendenummer KS 2025/0855-903

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Godkänna slutredovisningen

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige anslog 2023 en totalbudget på 4,0 mnkr. Anslaget användes till att inrätta en ny solcellspark i Tanumshede. Solcellsparken bidrar till en hållbar energiförsörjning och förväntas producera el motsvarande behovet för cirka 20 hushåll per år. Projektet ingår som en del av Tanums kommuns långsiktiga miljö- och klimatmål, där satsningar på grön teknik och energieffektivisering står i centrum.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen har granskat tekniska nämndens slutredovisning och meddelar att slutredovisningen från tekniska nämnden stämmer med beviljade medel.

Budgeterade investeringsutgifter	-4 000 000 kr
Budgeterade investeringsinkomster	0 kr
Redovisade investeringsutgifter	-3 550 122 kr
Redovisade investeringsinkomster	0 kr
Överskott	449 878 kr

Påverkan på ekonomi

Överskottet lämnas åter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 9 oktober 2025

Tekniska nämndens beslut 22 september 2025 §123

Underlag till tekniska nämndens beslut 22 september 2025 §123

Beslutet skickas till

Tekniska nämnden

Akten

Slutredovisning av projekt, ny räddningsstation och ambulansstation i Tanumshede, projekt 62808 och 62809

Paragraf KF § 133

Ärendenummer KS 2025/0854-903

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Godkänna slutredovisningen

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige anslog under åren 2019–2023 en totalbudget på 127,5 mnkr. Anslaget användes uppförande av ny räddnings- och ambulansstation i Tanumshede. Kommunen har nu fått två toppmoderna stationer på 2250 respektive 450 kvadratmeter på en bra placering för kommunens alla invånare. Räddningsstationen har byggts enligt modellen ”Friska brandmän” som handlar om att hantera och rengöra skyddsutrustning efter uttryckning, och efter särskilda rutiner. Syftet är att minska mängden skadliga ämnen i brandmännens vardag och undvika de hälsofarliga ämnen som finns i brandsot.

I samband med projektet ansökte förvaltningen om bidrag från MSB vilket blev beviljat och erhållet.

Ekonomisk sammanställning:

Budgeterade investeringsutgifter	-127 500 000 kr
Budgeterade investeringsinkomster	2 483 000 kr
Redovisade investeringsutgifter	-124 887 964 kr
Redovisade investeringsinkomster	2 483 000 kr
Överskott	2 612 036 kr

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen har granskat tekniska nämndens slutredovisning och meddelar att slutredovisningen från tekniska nämnden stämmer med beviljade medel.

Påverkan på ekonomi

Överskottet lämnas åter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 8 oktober 2025

Tekniska nämndens beslut 22 september 2025 §122

Underlag till tekniska nämndens beslut 22 september 2025 §122

Beslutet skickas till

Tekniska nämnden

Akten

Anmälningssärenden enligt socialtjänstlagen (SOL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), ej verkställda beslut 2025

Paragraf KF § 134

Ärendenummer KS 2025/0224-700

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Redovisningen anmäls

Sammanfattning av ärendet

Omsorgsnämnden har lämnat in redovisning över ej verkställda beslut enligt Socialtjänstlagen (SoL) 16 kap och Lagen om stöd och service (LSS) till vissa funktionshindrade.

Kommunens omsorgsnämnd är skyldig att anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om en beviljad insats inte har verkställts inom tre månader. Nämnden ska på motsvarande sätt också rapportera om en insats har avbrutits eller inte verkställts på nytt inom tre månader. Redovisningen avser kvartal 3 2025

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-10-30

Omsorgsnämndens beslut 2025-10-23, § 99

Sammanställning över ej verkställda beslut kvartal 3 2025

Beslutet skickas till

Omsorgsnämnden för kännedom

Meddelanden till kommunfullmäktige 2025

Paragraf KF § 135

Ärendenummer KS 2025/0158-941

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Meddelandet läggs till handlingarna

Sammanfattning av ärendet

Tolkförmedling väst delårsbokslut med tillhörande handlingar anmäls.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2025-10-30

Tolkförmedling Västs delårsbokslut 2025 med tillhörande handlingar

Avsägelse och val efter Eva-Lena Sundås (M) som ledamot i kommunfullmäktige

Paragraf KF § 136

Ärendenummer KS 2025/0982-111

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Eva-Lena Sundås (M) entledigas från uppdraget som ledamot i kommunfullmäktige
2. Begära ny röstsammanräkning efter Eva-Lena Sundås (M)

Sammanfattning av ärendet

Eva-Lena Sundås (M) har lämnat in en avsägelse för sitt uppdrag som ledamot i kommunfullmäktige.

Kommunen behöver därmed begära ny röstsammanräkning hos länsstyrelsen.

Beslutsunderlag

Avsägelse

Tjänsteskrivelse daterad 2025-11-05

Beslutet skickas till

Berörd ledamot

Personalavdelningen

Länsstyrelsen

Troman